

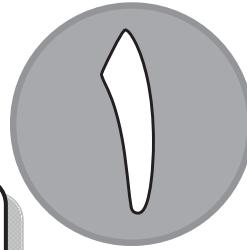

دفترچه شماره (۱)

صبح سه شنبه
۱۴۰۳/۰۱/۰۷

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح

۸۵ سؤال

نام درس	مجموعاً دانش آموزان در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
ریاضی و آمار	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۴	۶	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۳	۵	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
	۱	۲	۴	۵	۷	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجاری	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲		علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳		جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۴		جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۵
۵		روان‌شناسی	۱۵	۷۱	۸۵	۱۵

کل کتاب

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- با توجه به پیش‌بینی درخواست بازار آهن، کارخانه ذوب آهن اصفهان، از روز شنبه به بعد تولید خود را در هر روز، سه برابر روز قبل کرده است. در پایان روز سه‌شنبه مجموع تولید فولاد در چهار روز به ۸۰ هزار تن رسیده است. مقدار تولید فولاد در روز یکشنبه چند هزار تن بوده است؟

۸

۱۸

۶

۱

۲- قطاری مسافت ۶۰ کیلومتر را با سرعت ثابت V کیلومتر بر ساعت طی می‌کند. اگر در مسیر برگشت از سرعت قطار 10 کیلومتر بر ساعت کاسته شود، زمان برگشت نیم ساعت طولانی‌تر از زمان رفت خواهد بود. مجموع زمان رفت و برگشت چند ساعت است؟

۲/۵

۲

۳/۵

۱

۳- معادله تقاضای یک شرکت تولیدی $C = 14400 - ax$ و معادله هزینه کل آن $p = 1200 - 6x$ است، اگر بهازی تولید 450 کالا سود شرکت بیشترین مقدار شود، a کدام است؟

-۵۰

(۳) صفر

-۱۲

۱۲

$$\text{ریشه معادله } \frac{1}{1+\frac{1}{x}} + \frac{1}{1+\frac{1}{x}} + \frac{x}{2x+1} = \frac{9}{5}$$

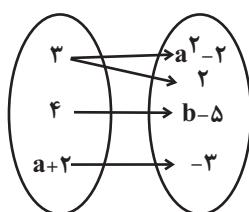
$$kx^2 + (k+1)x - 2 = 0 \quad \text{نیز باشد، مقدار } k \text{ کدام است؟}$$

-۰/۱

۰/۱

۰/۲

-۰/۲

(۴) صفر

-۴

۴- تابع خطی f از سه نقطه $(k-2, -8)$, $(k+1, 4)$, $(2k+1, 4)$ و $(1, k-2)$ عبور کرده و از ناحیه دوم مختصاتی نمی‌گذرد. مقدار $f(6)$ کدام است؟

۱۸

۱۳

۲۳

۱۵

۵- نمودار پیکانی زیر مربوط به یک تابع با دامنه دواعضوی است. $a - b$ کدام است؟

۲

۴

۶- نمودار تابع سه‌می $(x)f$ مطابق شکل زیر است. اگر تابع f با خط $y = 4x - 4$ در نقطه‌ای به طول AB برخورد نماید، طول پاره‌خط AB کدام است؟

۷- نمودار تابع سه‌می $(x)f$ مطابق شکل زیر است. اگر تابع f با خط $y = 4x - 4$ در نقطه‌ای به طول AB برخورد نماید، طول پاره‌خط AB کدام است؟

 $2\sqrt{21}$

۸- تابع $y = -x^2 + mx - 9$ بر نیمساز ربع سوم مماس است. (تابع و خط تنها در یک نقطه برخورد دارند.) کمترین مقدار سه‌می

۲۳

 $2\sqrt{10}$

۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

 $2\sqrt{18}$

۱۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

 $2\sqrt{22}$

۱۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۲۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۳۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۴۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۵۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۶۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۷۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۸۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۹۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۰۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۱۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۳- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۴- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۵- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۶- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۷- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۸- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۲۹- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۳۰- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۳۱- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۳۲- تابع $y = 2x^2 + (m-3)x + 4$ کدام است؟

۱۳۳- تابع $y = 2x^$

۹- در یک بررسی آماری انحراف ۵ داده از میانگین هر یک برابر ۲، انحراف ۴ داده از میانگین هر یک برابر ۱ و انحراف x داده از میانگین هر یک برابر ۳ است. تعداد کل دادهها چقدر است؟

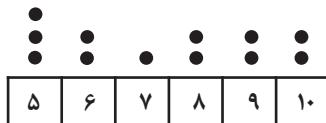
۱۳ (۴)

۱۲ (۳)

۱۱ (۲)

۹ (۱)

۱۰- اگر دادههای مربوطه به نمودار نقطهای زیر را با نمودار جعبهای نمایش دهیم، واریانس دادههای بیشتر از Q_3 و کمتر از Q_1 کدام است؟

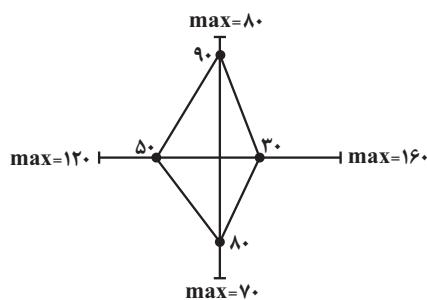
۰/۶ (۲)

۰/۹ (۴)

۰/۴ (۱)

۰/۸ (۳)

۱۱- میانگین دادههای نمودار راداری زیر کدام است؟

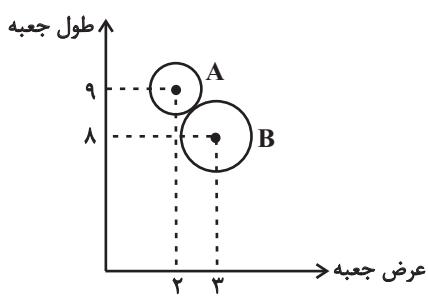
۵۹ (۱)

۶۸ (۲)

۶۲/۵ (۳)

۵۷/۵ (۴)

۱۲- در نمودار حبابی شکل زیر، طول، عرض و ارتفاع دو جعبه نمایش داده شده است. اگر حجم جعبه A، $\frac{3}{5}$ حجم جعبه B باشد، نسبت شعاع دایره متناظر با A به شعاع دایره متناظر با B کدام است؟

 $\frac{3}{5}$ (۱) $\frac{2}{\sqrt{5}}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴)

۱۳- گزاره r در کدامیک از حالت‌های زیر همواره درست است؟

(۱) گزاره p نادرست باشد.(۱) گزاره p درست باشد.(۲) گزاره q نادرست باشد.(۳) گزاره q درست و گزاره r نادرست باشد.

۱۴- ضابطه تابع $| -x | - x | + 2x | + 2x + 2 < x < \frac{8}{3}$ به صورت یک تابع خطی به فرم $y = ax + b$ می‌شود. مقدار b کدام است؟

(۱)، نماد جزء صحیح است.

 $-\frac{5}{4}$ (۴)

۵ (۳)

 $\frac{5}{4}$ (۲)

-۵ (۱)

۱۵- تابع f ، همانی است و در نمایش تابع g تمامی نقاط روی یک خط افقی با عرض مثبت هستند. اگر $\frac{g'(-5)-f(2)\times g(-1)}{f(3)}$ باشد،

$f(2)+g(1)$ کدام است؟

۲ (۴)

۳ (۳)

۱۱ (۲)

۱ (۱)

۱۶- اگر $x^r - 8x$ و $(f+g)(x) = x^r - 5x^r$ باشد، مقدار $(1) g$ کدام است؟

-۴ (۴)

-۱ (۳)

-۶ (۲)

-۵ (۱)

۱۷- مساحت محدود به نمودار تابع چند ضابطه‌ای $f(x)$ و محور x ها کدام است؟

$$f(x) = \begin{cases} -2x + 4 & , \quad 1 < x \leq 2 \\ 2 & , \quad 0 \leq x \leq 1 \\ x + 2 & , \quad -2 \leq x < 0 \end{cases}$$

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۱۸- اگر دو کالای A و B در هر سال بهترتیب به اندازه ۵۰ و ۱۲۰ کیلوگرم توسط یک خانوار مصرف شوند و قیمت آن‌ها در سال پایه بهترتیب ۶۰ هزار تومان و ۴۰ هزار تومان باشد و قیمت کالای A در سال جدید برابر ۸۰ هزار تومان در نظر گرفته شود، برای آن‌که شاخص بهای دو کالا با هم ۲۵ درصد افزایش نسبت به سال پایه داشته باشد، قیمت کالای B تقریباً چند هزار تومان می‌شود؟

۴۲ (۴)

۵۲ (۳)

۴۸ (۲)

۵۸ (۱)

۱۹- در یک منطقه با جمعیت ۷۵۰ نفر، ۸۰ درصد جمعیت را جمعیت فعال تشکیل می‌دهد. در این منطقه نرخ بیکاری، m درصد است. اگر $3m$ شغل جدید ایجاد شود، نرخ بیکاری ۱۳ درصد می‌شود. در صورتی که شغل جدیدی ایجاد نشود و $2m$ نفر شغل خود را از دست دهند، نرخ بیکاری چند درصد خواهد شد؟

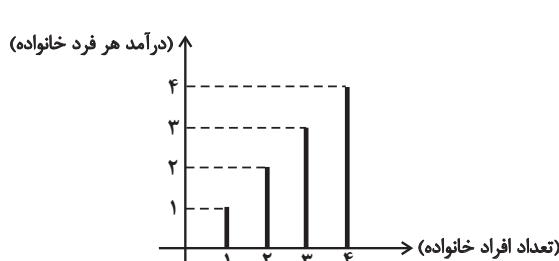
۳۰ (۴) درصد

۲۴ (۳) درصد

۲۰ (۲) درصد

۱۸ (۱) درصد

۲۰- با توجه به نمودار میله‌ای مقابل، اختلاف مقادیر خط فقر به روش میانه و میانگین کدام است؟

۰ / ۲۵ (۱)

۰ / ۵ (۲)

۰ / ۷۵ (۳)

۰ / ۴ (۴) صفر

کل کتاب

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)

۲۱- با توجه به اوضاع ادبی و فرهنگی قرن دهم کدام عبارات زیر صحیح نمی‌باشند؟

- (الف) بابافغانی شیرازی از نمایندگان شعر لطیف و فصیح در این دوره بود که از سبک برخی شاعران گذشته پیروی می‌کرد.
- (ب) مناسب‌ترین قالب شعری برای پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای اجتماعی، قالب غزل بود.
- (ج) مکتب وقوع که برای رهایی از گرفتاری تقلید به وجود آمد راه به جایی نبرد.
- (د) بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنر این دوره‌اند.

(۴) الف - د

(۳) ج - ب

(۲) ب - د

(۱) الف - ج

۲۲- کدام موارد در رابطه با زبان پهلوی درست نیستند؟

- (الف) آثار ادبی این زبان از میان رفته است و فقط ترجمه فارسی بعضی از آن‌ها مانند «هزارویکشپ» و «کلیله و دمنه» باقی مانده است.
- (ب) اشعاری که از این زبان باقی مانده‌اند دچار تحریف‌هایی شده‌اند و بعضی از قطعات شعری بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی می‌باشند.
- (ج) زبان پهلوی زبان رسمی دوران ساسانی بود و آثار ادبی آن به‌سبب اهمیت سنت شفاهی در دوران پیش از اسلام غالباً مکتوب نشده بودند.
- (د) آثاری که به زبان پهلوی خلق شده‌اند بیشتر آثار دینی زرتشتی هستند و «یادگار زریران» که اصل پهلوی دارد دارای رنگ دینی می‌باشد.

(۴) ج - ب

(۳) الف - د

(۲) د - ج

(۱) ب - الف

۲۳- نوع نثر چه تعداد از آثار زیر در کمانک مقابله آن‌ها درست آمده است؟

- عيار دانش (مصنوع) - عالم‌آرای عباسی (ساده) - عباس‌نامه (بینابین) - احسن‌التواریخ (ساده) - حبیب‌السیر (مصنوع) - شرفنامه بدليسی (مصنوع) - محبوب‌القلوب (بینابین)

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۴- کدام گزاره در رابطه با نثر سبک هندی کاملاً درست است؟

- (۱) در قلمرو ادبی، در مقام تعارف و تمجید از بزرگان، تتابع اضافات کاربرد داشته است.

- (۲) در قلمرو فکری، مطالب فلسفی، عرفانی و غایابی گذشتگان بازگو شده و قابل درک‌تر شده است.

- (۳) در قلمرو زبانی، واژگان فارسی، ترکی و مغولی با نشانه جمع عربی، جمع بسته می‌شند.

- (۴) در قلمرو زبانی، بر اثر آمیزش زبان فارسی با زبان‌های دیگر، نگارش فرهنگ لغت رواج یافت.

۲۵- با توجه به اوضاع ادبی سبک خراسانی در متن زیر چند خطأ به چشم می‌خورد؟

- «خستین آثار نظم فارسی بعد از اسلام ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ پدید آمد، به سبک این آثار «سبک خراسانی» گفته‌اند و به علت آنکه اوج آن در زمان سامانیان بوده است آن را «سبک سامانی» هم نامیده‌اند و از سوی دیگر سبک خراسانی بر حسب مکان به سه دسته فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود که ویژگی‌های مشترکی دارند. از شعرای معروف سبک خراسانی می‌توان به رودکی، فردوسی، ناصرخسرو و... اشاره کرد.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۶- در کدام گزینه به آثار منظوم قرن هفتم اشاره شده است؟

- (۲) فيه ما فيه - لمعات - مثنوي معنوی

- (۴) تحفة الاحرار - المعجم - گلستان

- (۱) دیوان شمس - بوستان - عشق‌نامه

- (۳) جمشید و خورشید - موش و گربه - غزلیات حافظ

۲۷- در متن زیر، کدام ویژگی نثر دوره سامانی مشهود است؟

- «برهه چنان دانست که او حاجت خانه خواهد خواست و به دلش اندر بود که اگر حاجت خانه خواهد بدو بخشد؛ پس عبدالملک گفت که دویست اشتر از آن من بیاورده‌اند، بفرمای تا اشتراخ من بازدهند.»

- (۲) افزایش کاربرد نشانه جمع فارسی بر جمع عربی

- (۴) کوتاهی جملات

- (۱) اطناب

- (۳) لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با ادوار بعدی

۲۸- در کدام گزینه ویژگی‌های سبک خراسانی دیده نمی‌شود؟

چو پشت کسی کاو غم عشق خورد
حال من از اقبال تو فرخنده شود
ور بگشایی چنگل باز اندازد
پیش جیحون سرشکم بروود آب فرات

- ۱) پدید آید آنگاه باریک و زرد
- ۲) نامت شنوم دل ز فرح زنده شود
- ۳) زلفش بکشی شب دراز اندازد
- ۴) من که جز آب فراتم نشود دامن‌گیر

۲۹- سبک کدام بیت متفاوت است؟

بهتر از زهدفروشی که در او روی و ریاست
او صد دلیل آورده و ما کرده استدلال‌ها
گل شکفته بود و ارغوان تازه به هم
رشک بر دیوانگان بی‌سر و بی‌پا برند

- ۱) باده‌نوشی که در او روی و ریایی نبود
- ۲) عشق امر کل ما رقهای او قلزم و ما جرعهای
- ۳) مرا بتی است که بر روی او به آذر ماه
- ۴) گر کنی زنجیرم از زلف مسلسل عاقلان

۳۰- همه ابیات قاد کنایه و دارای تشبيه و استعاره هستند؛ بهجز:

دگر نصیحت مردم، حکایت است به گوشم
دانش کشان روان شد و در ما نظر نکرد
که حیرت هم به راهی می‌برد گم‌کرده‌هان را
پیوند بوسه‌های لب جام تازه شد

- ۱) حکایتی ز دهانت به گوش جان من آمد
- ۲) گشتم خاک پایش و آن سرو سرفراز
- ۳) صدایی از درای کاروان عجز می‌آید
- ۴) شوق می‌از بهار گل اندام تازه شد

۳۱- تعداد تشبيه مقابله کدام بیت اشتباه است؟

هر ماه، ماه دیدم چون ابروان توست (۲)
یا ملک در صورت مردم به گفتار آمدست (۲)
یا توت سیاه است که بر جامه چکیده‌ست (۲)
در گلستان وصالش نچمیدیم و برفت (۲)

- ۱) از رشک آفتاب جمالت بر آسمان
- ۲) آن توبی یا سرو بستانی به رفتار آمدست
- ۳) آن خون کسی ریخته‌ای یا می سرخ است
- ۴) شد چمان در چمن حسن و لطافت لیکن

۳۲- در چند مورد، آرایه مذکور در روبروی ابیات، نادرست آمده است؟

یا دیده و بعد از تو به رویی نگریده‌ست (جناس)
در روی تو چون روی در آیینه پدیده‌ست (واج‌آرایی)
فرهاد بدایی که چرا سنگ بریده‌ست (مجاز)
زیبا بود آن را که گریبان ندریده‌ست (استعاره)
یعنی که ز هجران توأم دیده سفیده‌ست (تشبيه)

- الف) افسوس بر آن دیده که روی تو ندیده‌ست
ب) سر قلم قدرت بی‌چون الهی
ج) ای عاقل اگر پای به سنگیت برآید
د) تشریف سرم پای تو بس خلعت دیبا
ه) تا رفته به او نامه ننوشته فرستم

۴) چهار

۳) سه

۲) دو
۱) یک

۳۳- در کدام بیت، تعداد «تشبيه» بیشتر است؟

در شبستان جهان تا چشم بگشودم چو شمع
خواب سنگینی چو کوه قاف بر جا مانده است
ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست
آن است کز حیات جهانش نصیب نیست

- ۱) دیدنم نادیدنی، مذ نگاهم آه بود
- ۲) در بساط من ز عنقای سبک پرواز عمر
- ۳) سرشک من که ز طوفان نوح دست برد
- ۴) هر کاو شراب عشق نخورده‌ست و دُردَرد

۳۴- به ترتیب آرایه‌های «تشییه - استعاره - جناس - سجع» در کدام ابیات یافت می‌شود؟
 سوی مژه گنج شاهوار برافکند

الف) زلزله غم فتاد در دل ویران

زلفش همه بند و گره، جعدش همه چین و شکن

ب) نیرنگ چشم او فره، بر سیمش از عنبر زره

روانه گشته ولی کارگر نگاه من است

ج) به محفلی که تویی صد هزار تیر نگاه

از تو نباشد خوبتر در جمله آن انجمن

د) چون اولین و آخرین در حشر جمع آید یقین

۴) الف - ج - ب - ۵

۳) الف - ج - ب - ۵

۲) ج - الف - ب - ۵

۱) ج - الف - ب - ۵

سنبلت زلف و بنفسه خط و لعلت رطب است

۱) خود تو باگی صنم از قد سرو و گل روی

خط بر در جنت کش خون در دل کوثر کن

۲) تو لعبت حوری وش، زان روی دلت دلکش

رسم ما دریادلان خشکیدن احساس نیست

۳) رسم ما دریادلان ترک وفای دوست نیست

روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشیم

۴) تو همچون گل ز خندیدن لبت با هم نمی‌آید

در دم صبح از شب تاریک بنمای آفتاب

۳۵- کدام بیت دارای بیشترین «استعاره» است؟

۱) برقع از رخ بر فکن ای لعبت مشکین نقاب

فتنه از چشم تو بیدارست و چشمت مست خواب

۲) عالم از لعل تو پر شورست و لعلت پر شکر

دیده می‌بینم که می‌گوید یکایک را جواب

۳) هر سؤالی کان ز دریا می‌کنم در باب موج

روز محشر سر برآرم از لحد مست و خراب

۴) چون به یاد نرگس مست روم در زیر خاک

به دست مرحمت یارم در امیدواران زد»

۳۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«سر چون خسرو خاور علم بر کوهساران زد

۲) سجع، کنایه، تشخیص، استعاره مصرحه

۱) جناس، کنایه، استعاره مصرحه، استعاره مکنیه

۴) جناس، استعاره مکنیه، مجاز، واژه‌آرایی

۳) مجاز به علاقه شbahat، واچ‌آرایی، کنایه، تشییه

۳۷- وزن کدام بیت درست است؟

۱) کار ما بی آتش دل در نگیرد زانکه ما

۲) اگر نهی ز شرف بر سر کواكب پای

۳) نگارین دست من بگرفت و از دست نگارینش

۴) سوی کشته‌ای گذر کن به بهانه زیارت

۳۸- وزن واژه و خوش‌های هجایی کدام بیت در برابر آن صحیح نیست؟

۱) چون گل زردی ز عشق لاله‌ای

فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (-U---U---U---)

در زمان بیرون کند جولاه هستی‌باف را

۲) در دماغ اندر بیافد خمر صافی تا دماغ

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (-U---U---U---)

منزل عشق از آن حال که پرسند گذشت

۳) تو چه پرسیش که چونی و چگونه است دلت

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (-U---U---U---)

چو میوه زاید از شاخی از آن شاخ اندر آویزد

۴) نخست از عشق او زادم به آخر دل بدبو دادم

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (-U---U---U---)

هر زبان خواهی بگو خسروا شیرین لبی»

هرگز از کاشانه کرکس همایی برخاست
هم بکن گر می توانی یک مهم ما کفایت
پخته رنگی سوخته خرمن کجاست
بعد ما پیدا کنی در زمین آشار ما

- ۴۰- وزن بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟

«هر چه هستی ای امیر سخت مستی شیرگیر

 - ۱) از مزاج اهل عالم مردمی کم جوی از آنک
 - ۲) ای صبا آرام جانی چون رسی آنجا که دانی
 - ۳) خام گفتار است خاقانی از آنک
 - ۴) خود شناسد جای خود مرغ زیرکسار ما

۴۱- وزن کدام بیت درست ذکر شده است؟

- ۱) آتش و آب و خاک و باد، از تو گرفته اتحاد
 - ۲) از سبیله چون مینا کردست زمین مفرش
 - ۳) بنگر رزم جهان را بنگر لشکر جان را
 - ۴) تا کار جان چون زر شود با دلبران همیر شود

^{۴۲}- همه ابیات از سه پایه آوایی تشکیل شده‌اند؛ به جز ...

- (۱) ماهرویا مهربانی پیشہ کن
 - (۲) وگر خورشید در مجلس نشیند
 - (۳) بدین پنج روزه اقامت مناز
 - (۴) فهم سخن چون نکند مستمع

٤٣- در کدام بیت الگوی حروف اصلی قافیه متفاوت است؟

- ۱) پاییش بست و پرش کوتاه کرد
 - ۲) گفت ناا هلان نکردنست بساز
 - ۳) دست هر ناا هل بیمارت کند
 - ۴) چند کس از تو و یاران تو آزرده شود؟

۴۴- در کدام بیت حرف روی نادرست مشخص شده است؟

- ۱) گفت یا موسی بدان بنمودمت
 - ۲) گر نخواهم داد، خود ننماییمش
 - ۳) مهر تو ارزنده بیعت بود
 - ۴) قرب تو گر از ره آلت بود

۴۵- درباره رباعی زیر کدام گزینه نادرست است؟

با عالم اگر عمل برابر گردد
مغزور مشو به خود که خواندی ورقی

- ۱) قافیه از قاعدة دو پیروی می کند.
 - ۲) مجموعاً سه هجای کشیده در ابیات مشهود است.
 - ۳) بیت اول دارای یک مجاز و بیت دوم دارای دو مجاز است.
 - ۴) با بیت «اگر جه غالیه، از دشمن ضعیف بترس / که تیر آه س

forum.konkur.in

۴۶- کدام گزینه با حدیث «اول ما خلق الله القلم» تناسب دارد؟

- ۱) چون قلم آمد شدن آغاز کرد
 ۲) بانگ صریر از قلم سحرکار
 ۳) هیچ نقاش چو رخسار تو صورت ننگاشت
 ۴) هان ای دل خاقانی خرسند همی باش
- چشم جهان را به سخن باز کرد
 خاست که: بسم الله دستی بیار
 آفرین بر قلم صنعت صورتگر ما
 بر هر چه خداوند قلم راند و قدر شد

۴۷- مفهوم کدام بیت با سایر آیات متفاوت است؟

- ۱) جام شراب وصل تو حاصل کجا شود
 ۲) که را وصال میسر شود که در کویت
 ۳) عمری است که چون خاک جگرتشنه عشقم
 ۴) لنگر بیتابی عاشق نمیگردد وصال
- کاندر طریق صحبت تو جز سراب نیست
 مجال نیست کسی را مگر نسیم شمال
 و ایام به من جرعه جامت نرسانید
 ماهی بی صبر را هر موج بال جست و جوست

۴۸- مفهوم کدام بیت، تداعی کننده بیت زیر است؟

- «گر چراغ بزم عالم نیست صائب کلک ما
 ۱) هر چند بخت تیره به تاریکی ام بسوخت
 ۲) ز حرف عشق نی کلک را خمش مگذار
 ۳) وقت می خواران شبیخون قضا بر هم نزد
 ۴) من دگر شعر نخواهم که نویسم که مگس
- چون ز بخت تیره دائم در شبستانیم ما؟»
 جز برق آه روشنی محفلم نشد
 به این فتیله عنبر جهان معطر کن
 تا چراغ بزم مستان شد دل هشیار من
 زحمتم می دهد از بس که سخن شیرین است

۴۹- مفهوم «لزوم فنا عاشقانه برای وصال» در کدام آیات مشاهده می شود؟

- الف) جسم و جان را لاجرم روزی جدایی اوفت
 ب) بقای هیچ کسی نیست در فنا کسی
 ج) قالب فرسوده را خواهد شکستن چون قفس
 د) تانگردی بی خبر از جسم و جان
- لیکن از جانان دل و جان را جدایی مشکل است
 ولی بقای دل ماست در فنا فراق
 مرغ جان را گر بود سوی تو پرواز این چنین
 کی خبر یابی ز جانان یک زمان

۴) ب - ج

۳) د - الف

۲) ب - د

۱) ج - د

۵۰- تصویر ارائه شده از «باد و نسیم» در کدام بیت با بقیه آیات تفاوت دارد؟

- ۱) صبا به لطف بگو آن غزال رعناء
 ۲) من و باد صبا مسکین دو سرگردان بی حاصل
 ۳) محل الجواهری به من آرای نسیم صبح
 ۴) بر باد سپردم دل و جان تا به تو آرد
- که سر به کوه و بیابان تو داده ای ما را
 من از افسون چشمت مست و او از بوی گیسویت
 زان خاک نیکبخت که شد رهگذار دوست (محل الجواهر: نوعی سرمه)
 زین هر دو ندانم که کدامت نرسانید

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (جامعه‌شناسی ۱ و ۲): ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- به ترتیب، هر عبارت با کدام مفهوم مرتبط است؟

- هنگامی که بین خریدن کیف جدید برای مدرسه و یا پسانداز کردن پول خود برای خرید تلفن همراه، یکی را انتخاب می‌کنیم.
- زمانی که در مراسم عزاداری حضور پیدا می‌کنیم، لباس مناسب با آن مکان را به تن می‌کنیم.
- به جا آوردن رسم دید و بازدید اقوام و خویشان در ایام عید نوروز

(۱) آگاهانه بودن کنش - کنش فردی بیرونی - پدیده اجتماعی کلان و عینی

(۲) ارادی بودن کنش - کنش اجتماعی بیرونی - پدیده اجتماعی میانه و عینی

(۳) ارادی بودن کنش - کنش اجتماعی درونی - پدیده اجتماعی خرد و ذهنی

(۴) آگاهانه بودن کنش - کنش فردی درونی - پدیده اجتماعی خرد و عینی

۵۲- به ترتیب، هریک از موارد «حقوق بشر»، «رعایت ادب»، «دادستان‌های افسانه‌ای» و «شیوه احوال‌پرسی» در کدام بخش نمودار زیر قرار می‌گیرند؟

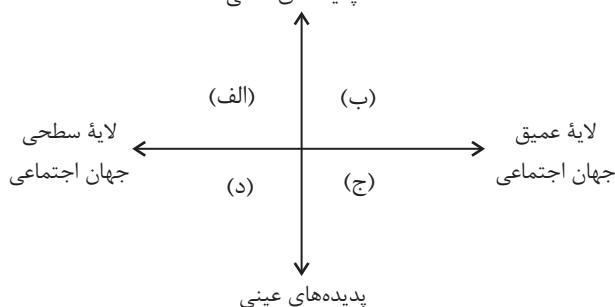
پدیده‌های ذهنی

(۱) ج - د - ب - الف

(۲) ب - ج - الف - د

(۳) ج - د - الف - ب

(۴) ب - ج - د - الف

۵۳- چند مورد از عبارات زیر، نادرست است؟

- اشتراک کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس، در نگاه تکخطی به تاریخ بشر است؛ در این دیدگاه تفاوت میان جوامع همانند تفاوت انواع موجودات زنده در مراحل مختلف رشد است.

- انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار درمی‌یابد، ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود.

- جهان اساطیری، محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است و با طرده دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

- با افول علوم عقلانی و وحیانی در جهان متعدد، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره این امور به علوم تجربی سپرده می‌شود.

- عدالت اجتماعی، در طول تاریخ یکی از آرمان‌های اصیل انسانی بوده است و رابطه دوسویه نظم و آزادی، از پیامدهای الزامی هر جهان اجتماعی است که در جامعه عادل برقرار است.

(۴) یک

۳) چهار

۲) دو

۱) سه

۵۴- به ترتیب، هریک از عبارات «اسراف و تبذیر در جامعه ایران»، «داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی»، «ناسازگاری هویت الهی انسان با هویت دنیوی جهان متعدد» و «فرهیختگی» میان چیست؟

(۱) واقعیت بیرون از قلمرو آرمانی - علم متناسب با همان لایه - تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - ویژگی اجتماعی، اکتسابی و متغیر

(۲) آرمان بیرون از قلمرو واقعی - علوم مبتنی بر عقل و وحی - تناسب جهان اجتماعی با جهان طبیعی - ویژگی اجتماعی، ثابت و انتسابی

(۳) واقعیت بیرون از قلمرو آرمانی - علوم تجربی - تناسب جهان اجتماعی با جهان نفسانی - ویژگی اکتسابی، فردی و متغیر

(۴) آرمان بیرون از قلمرو واقعی - علوم مبتنی بر عقل و وحی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - ویژگی فردی، انتسابی و ثابت

۵۵- کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد قلمرو آرمانی و قلمرو واقعی، نادرست است؟

(۱) قلمرو واقعی و قلمرو آرمانی، در جوامع مختلف، موضوعی نسبی است.

(۲) قلمرو واقعی، همان نظام معيار جهان اجتماعی است.

(۳) برنامه‌ریزان فرهنگی در تلاش‌اند از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها را فراهم کنند.

(۴) عمل مردم، مزد بین قلمرو واقعی و قلمرو آرمانی است.

۵۶- به ترتیب، کدام عبارت نشان‌دهنده تحرك اجتماعی افقی است و تعارض فرهنگی به چه دلیل بروز می‌یابد؟

- (۱) دانش‌آموزی که در پایهٔ یازدهم رشتۀ خود را از تجربی به هنرستان تغییر داده است. - تغییرات هویتی افراد، خارج از مرزهای مقبول جهان اجتماعی

(۲) پیرمرد بی‌سواندی که به تازگی در کلاس‌های سوادآموزی شرکت کرده است. - تأثیرپذیری از سایر جوامع اجتماعی

(۳) کارمندی که به دلیل تخلفات قانونی از جایگاه خود عزل شده است. - فعالیتها و نوآوری‌های اعضای جهان اجتماعی

(۴) نگهداری بیمارستان که اخیراً به نگهبان پارکینگ سینما تغییر وضعیت داشته است. - علل بیرونی همچون فعالیت‌های اعضای جامعه

۵۷- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) موقعیت اجتماعی افراد می‌تواند تابع شغل آن‌ها باشد.

(ب) در صورتی که هویت جهان اجتماعی در چارچوب ارزش‌ها باشد، تغییرات هویتی افراد مورد تأیید جامعه خواهد بود.

(ج) تحرك اجتماعی درون‌نسلی، میان یک فرد نسبت به والدینش اتفاق می‌افتد.

(۱) ص - غ - ۴) غ - ص (۳) ص - ص (۲) ص - غ - غ

۵۸- آرمان اجتماعی به چه معناست و در چه صورتی داد و ستد فرهنگی منجر به تحولات هویتی می‌شود؟

- (۱) مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن هستند. - در صورتی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل کند.

- (۲) مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن هستند. - در صورتی که جهان اجتماعی به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند.

(۳) ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند. - در صورتی که جهان اجتماعی به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند.

(۴) ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند. - در صورتی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل کند.

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- خودباختگی فرهنگی به چه معناست؟

- مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربي با جهان غرب چيست؟

- عقاید و ارزش‌های حقیقی، چگونه به قلمرو آرمانی جوامع وارد می‌شوند؟

- (۱) زمانی که یک جامعه ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - از خودبیگانگی فطری - بودن آن عقاید و ارزش‌ها

- (۲) زمانی که یک جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - غرب‌زدگی - ایمان جوامع مختلف نسبت به آن عقاید و ارزش‌ها

- (۳) زمانی که یک جامعه ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - استعمار - حق بودن آن عقاید و ارزش‌ها

- (۴) زمانی که یک جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - از خودبیگانگی تاریخی - توجه یا بی‌توجهی مردم نسبت به آن عقاید و ارزش‌ها

۶۰- پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) کدام یک مصداقی از مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی است؟

(ب) هویت فرهنگی هر جامعه بر چه مداری شکل می‌گیرد؟

(ج) با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی، کدام شیوه‌ها به عنوان شیوه‌های پیشبرد اقتصاد کشاورزی، رایج شدند؟

(د) ارسطو، حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، با چه عنوانی یاد می‌کند؟

(۱) جنگ‌ها - عقاید و ارزش‌های کلان - مزرعه‌داری غیراشتراکی - مونارشی

(۲) انقلاب‌ها - نمادها و آرمان‌ها - مزرعه‌داری دولتی - جمهوری

(۳) جنبش‌ها - نمادها و آرمان‌ها - مزرعه‌داری غیردولتی - تیرانی

(۴) انقلاب‌ها - ارزش‌ها و عقاید کلان - مزرعه‌داری دولتی و اشتراکی - پولیتی

کل کتاب

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- وقتی فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

- هنر، بیان ژرف‌ترین فردیت هنرمند است اما این فردیت مجرد از اجتماع نیست.

- پذیرش شبهات‌ها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.

(۱) ص - ص - ص (۲) غ - ص - غ (۳) ص - غ - غ (۴) غ - غ - ص

۶۲- پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- شاهنشاهی از چه طبقی شکل می‌گیرد؟

- امپریالیسم سیاسی چگونه شکل می‌گیرد؟

- کدامیک از ویژگی‌های دوران خلافت است؟

(۱) کشورگشایی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و فاطمیان ادامه یافت.

(۲) قدرت نظامی - شکسته شدن مقاومت فرهنگی منطقه - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

(۳) کشورگشایی - شکسته شدن مقاومت فرهنگی منطقه - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و فاطمیان ادامه یافت.

(۴) قدرت نظامی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

۶۳- هر عبارت به ترتیب علت، پیامد و موضوع کدام گزینه است؟

- رویکرد گرینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان

- از پایان قرن بیستم، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

- نخستین انقلاب لیبرال در جهان که ریشه در دوران رنسانس دارد.

(۱) افراد، رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند. - افول حس‌گرایی - انقلاب صنعتی انگلستان

(۲) پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی با عنوان پروتستانتیسم - افول حس‌گرایی - انقلاب فرانسه

(۳) افراد، رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند. - توجه به حس‌گرایی - انقلاب فرانسه

(۴) پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی با عنوان پروتستانتیسم - توجه به حس‌گرایی - انقلاب صنعتی انگلستان

۶۴- تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، چه نتیجه‌ای برای این کشورها در بی دارد و انتقال برخی از صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده از سوی کشورهای غربی با چه هدفی انجام می‌گیرد و نتیجه آن کدام است؟

(۱) موجب افزایش قدرت چانهزنی آن‌ها در اقتصاد جهانی می‌شود. - منافع بیشتر کشورهای استعمارگر - رشد و تحول کشورهای استعمارزده

(۲) موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. - استقلال یا تعديل جهانی ثروت - رشد و تحول کشورهای استعمارزده

(۳) موجب افزایش قدرت چانهزنی آن‌ها در اقتصاد جهانی می‌شود. - استقلال یا تعديل جهانی ثروت - کم شدن فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی

(۴) موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. - منافع بیشتر کشورهای استعمارگر - حفظ شدن فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی

۶۵- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- «رنسانس» چه دوره‌های زمانی را شامل می‌شود؟

- پیامد فرهنگ جدید غرب در سیاست چه بود؟

- سومین مرحله از فرایند تکوین نظام نوین جهانی کدام است؟

(۱) چهاردهم تا شانزدهم میلادی - رویگردانی از نگاه معنوی و شکل‌گیری حقوق بشر - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

(۲) چهاردهم تا هفدهم میلادی - شکل‌گیری یک نظام سیاسی کاملاً سکولار - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

(۳) چهاردهم تا شانزدهم میلادی - شکل‌گیری یک نظام سیاسی کاملاً سکولار - به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی

(۴) چهاردهم تا هفدهم میلادی - رویگردانی از نگاه معنوی و شکل‌گیری حقوق بشر - به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی

- ۶۵- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟
- وجه اشتراک جان راسل و دیوید ریکاردو
 - در نقد لیبرالیسم اولیه از آزادی مثبت و منفی سخن گفته است
 - وجه افتراق سوسیالیسم و کمونیسم
 - علت شکل‌گیری طبقه و نظام طبقاتی از دیدگاه مارکسیست‌ها
- (۱) از نظریه پردازان لیبرال بودند. - آیازایا برلین - اعتقاد به مالکیت خصوصی - نظام سرمایه‌داری
- (۲) از نظریه پردازان لیبرال بودند. - آیازایا برلین - جامعه‌گرایی - نظام سرمایه‌داری
- (۳) کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. - مارکس - فردگرایی - نظام سوسیالیستی
- (۴) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را بیهوده می‌دانستند. - مارکس - اعتقاد به مالکیت خصوصی - نظام سرمایه‌داری
- ۶۶- به ترتیب، کدام عبارت در رابطه با چالش جهان دو قطبی صحیح است اما درباره اصطلاحات سیاسی مربوط به چالش فقر و غنا، صحیح نیست؟
- (۱) چالشی مستمر و کلان است و هر دو بلوک از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - اصطلاح توسعه‌یافته و عقب‌مانده؛ به الگو بودن کشورهای صنعتی و ثروتمند اشاره دارد.
- (۲) چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن اما در سطح فرامنطقه‌ای پدید می‌آید. - براساس اصطلاح استعمارگر و استعمارازده جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.
- (۳) چالشی مستمر بود و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب با فرهنگ‌های متفاوت قرار داشتند. - مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
- (۴) رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود اما در چارچوب عقاید و ارزش‌های نوین به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت. - اصطلاح مرکز و پیرامون را کسانی به کار می‌برند که به ابعاد فرهنگی چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر نیز توجه دارند.
- ۶۷- به ترتیب، هریک از موارد زیر، نتیجه کدام بحران است؟
- وارد شدن آسیب به تمامی جامعه
 - چالش در حوزه‌های مختلف روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر
 - پسامدرنیسم
- (۱) معرفتی - سیاسی - هویتی
- (۲) سیاسی - اقتصادی - علمی
- (۳) فقر و غنا - معرفتی - معنوی
- (۴) اقتصادی - زیست محیطی - معرفتی علمی
- ۶۸- هر یک از عبارات زیر، با کدام گزینه در ارتباط است؟
- (۱) هانتینگتون - جنگ جهانی اول - بر اساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.
- (۲) کنت - جنگ ویتنام - بر اساس این نظریه، مشکل کشورهای فقیر، خودباختگی فرهنگی این جوامع است.
- (۳) هانتینگتون - جنگ جهانی اول - بر اساس این نظریه، مشکل کشورهای فقیر، خودباختگی فرهنگی این جوامع است.
- (۴) کنت - جنگ ویتنام - بر اساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.
- ۶۹- کدام گزینه با جدول مقابل مرتبط است؟ (به ترتیب)
- شناختن، پذیرفتن و عمل کردن
 - بیداری اسلامی
 - انقلاب اسلامی
 - استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق
 - مؤلفه‌های اقتصادی و تضمین حداکثر سود
شیوه سرمایه‌داری	الف	ب	گسترش فرهنگ
ج	از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس	از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است	۵
- (۱) ج - الف - ب - د
- (۲) د - ب - الف - ج
- (۳) د - ج - الف - ب
- (۴) د - ب - الف - ج

-۷۹- «کشوری برای تهیه استاد بالادستی سیاست‌گذاری کلان خود، استاد کشوری موفق را پیش‌روی خود گذاشته و سند کشور خود را از روی آن می‌نویسد.» آیا سند تهیه شده در راهبری آن کشور موفق خواهد بود؟ چرا؟

۱) بله - توجه به تجربیات منجر به موقفیت، حائز اهمیت بوده و باید از آن‌ها استفاده کرد.

۲) خیر - استفاده از استاد کشوری دیگر بدون استفاده از متخصصین آن کشور بدون فایده است.

۳) بله - نوع نگاه به مسئله در کشورهای موفق آن چنان مؤثر است که می‌توان از آن بهره برد.

۴) خیر - استفاده از تجربیات گذشته کشوری دیگر بدون بازبینی نمی‌تواند متمرث باشد.

-۸۰- این صحبت برای نوجوانان آشنا است که «حالا دوستت پرید تو چاه، تو هم باید بپرسی؟» و مکرر پیش می‌آید که از والدین یا مسئولین مدرسه این جمله را بشنوند. این توصیه برای نهی نوجوانان از کدام سبک تصمیم‌گیری است؟

۱) تکانشی ۲) احساسی ۳) وابسته ۴) اجتنابی

-۸۱- بهترین، هر یک از عبارات زیر به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- مشکل در به عمل در آوردن تصمیم و افتادن تأخیر در کار

- به حاشیه راندن عقل و منطق و انتکا بر عواطف و هیجانات زودگذر

- ناتوانی در کنترل هیجانات و قضاوتهای منطقی و برانگیختگی بسیار شدید

۱) اجتنابی - احساسی - تکانشی ۲) وابسته - احساسی - احساسی

۳) اجتنابی - تکانشی - تکانشی ۴) اجتنابی - تکانشی - احساسی

-۸۲- بهترین هر یک از عبارات زیر به کدام نوع استاد اشاره دارد؟

- سلطه کشور قدرتمند بر کشور ضعیف باعث نابودی فرهنگ آن کشور شده است.

- مبینا می‌گوید که استعداد یادگیری ریاضیات را ندارد و بهتر است برای آن انرژی نگذارد.

۱) بیرونی و ناپایدار - بیرونی پایدار ۲) درونی و قابل کنترل - درونی و پایدار

۳) بیرونی و غیر قابل کنترل - درونی و ناپایدار ۴) بیرونی و ناپایدار - درونی و غیر قابل کنترل

-۸۳- بهترین، هر یک از موقعیت‌های زیر بر کدام یک از عوامل محرك شناخت و رفتار ما اشاره دارد؟

- محمد می‌خواست با پس‌انداز خود گوشی جدید بخرد، ولی منصرف شد و تصمیم گرفت پوش را به یک نیازمند اهدا کند.

- کمبود آب در آبخیزور، گورخرها را وادار می‌کند برای آب بیشتر بجنگند.

- در مهمانی دوست داریم پای خود را دراز کنیم ولی ادب اجازه نمی‌دهد.

- زهره به دلیل چالش‌های درس خواندن، آن را کاملاً کنار گذاشت.

۱) نگرش - نگرش - انگیزه - انگیزه ۲) نگرش - انگیزه - نگرش - انگیزه

۳) انگیزه - نگرش - انگیزه - نگرش ۴) انگیزه - انگیزه - نگرش - نگرش

-۸۴- کدام گزاره نشان‌دهنده آن است که فرد روش مقابله‌ای منفعل بودن را به کار گرفته است؟

۱) یلدا به دلیل تعدیل نیرو، از محل کارش اخراج شده است. اکنون او ورزش را شروع کرده تا نسبت به فشار روانی ایجاد شده بی‌توجه شود.

۲) حسین پدر و مادرش را مدام سرزنش کرده و آن‌ها را عامل ورشکستگی خود می‌داند.

۳) سارا که برای کنکور مطالعه‌ای نکرده، امیدوار است کنکور به تعویق افتد.

۴) امید که به سلطان خون مبتلا شده است، به کلی درمان را رها کرده و امیدی به بهبودی خود ندارد.

-۸۵- کدام گزینه بهترین، درستی یا نادرستی هر عبارت را در خصوص دختری که به سن ۱۲ سالگی رسیده است، بیان می‌کند؟

- او هنوز توانایی تمرکز کردن روی موضوع را ندارد.

- برایش دشوار است که خوبی‌ها و بدی‌ها را در کنار هم قرار دهد.

- توانایی بسیار خوبی در کنترل هیجانات و نگرش منطقی دارد.

- تلاش می‌کند تا هویتش را در ادغام با دیگران ببیند.

۱) نادرست - نادرست - نادرست - درست ۲) درست - نادرست - درست - درست

۳) نادرست - درست - درست - نادرست ۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست

اختیاری		اجباری		نمودار پیشروی	
علوم و فنون ادبی ۳	عربی زبان قرآن ۳	ریاضی و آمار ۳	علوم و فنون ادبی ۳	ریاضی و آمار ۳	نمودار پیشروی
تبلیغات فن چند جمله‌ای اور معاشر و اقلاب اسلامی لیاقت اقتصادی بنیان اسلامی	تبلیغات فن چند جمله‌ای اور معاشر و اقلاب اسلامی لیاقت اقتصادی بنیان اسلامی	دین اسلامی حسنی ذوقی مدنی	بیوگرافی دوام فرازهم (ردیف اندیشه و درون اندیشه) رسیده آلم قوان کیمیا	دوره مباحث نسبیات اول دوره مباحث نسبیات اول	هزاره ششم دوران صلاری نمودار
آفریق اسلام و اسلام و کریمه تحمیل فعل صفتی‌گردانی	آفریق اسلام و اسلام و کریمه تحمیل فعل صفتی‌گردانی	رسیده آلم قوان کیمیا منسجدی	رسیده آلم قوان کیمیا منسجدی	۱۹ دوره دین نیمسال اول دوام فرازهم (ردیف اندیشه)	نام بروز و هدف بروزه

نرخ آزمون	نحوه پیش روی	اجباری	نحوه پیش روی	اختیاری
نحوه پیش روی				
نحوه پیش روی				
نحوه پیش روی				

۱۶ فرودین (جمع‌بندی نیمسال اول دوازدهم)	 نیمسال اول دوازدهم (انجمنهای انتخابی) نور و میزان پسپارک	۱۷ فروردین (ستادهای) دوره مباحث پیامبر اول	 نیمسال دوم دوازدهم (انجمنهای انتخابی) درس های هفت تا نهم	۱۸ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم
۱۹ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم	 نیمسال دوم دوازدهم (انجمنهای انتخابی) نور و میزان پسپارک	۲۰ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم	 نیمسال دوم دوازدهم (انجمنهای انتخابی) درس های هشت تا نهم	۲۱ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم
۲۲ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم	 نیمسال دوم دوازدهم (انجمنهای انتخابی) درس های هشت تا نهم	۲۳ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم	 نیمسال دوم دوازدهم (انجمنهای انتخابی) نور و میزان پسپارک	۲۴ آذر (نحوه آزمون) نیمسال دوم دوازدهم

صبح سه شنبه

۱۴۰۳/۰۱/۰۷

دفترچه شماره (۲)

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۰:۴۵ صبح

۷۵ سؤال

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.	معمولآً دانش آموzan در هو رده ترازی به چند سؤال از هو ۱۰ سؤال پاسخ می دهدند.					نام درس
شما به چند سؤال از هو ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
۱	۲	۳	۵	۶	۷	عربی، زبان قرآن
۱	۲	۴	۶	۷	۸	تاریخ و جغرافیا
۱	۲	۳	۵	۶	۷	فلسفه و منطق
۱	۲	۴	۵	۷	۸	اقتصاد

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	نام شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۲)	۲۰	۱۰۵	۸۶	۲۰
۲		تاریخ (۱)	۵	۱۱۰	۱۰۶	۱۰
۳		تاریخ (۲)	۵	۱۱۵	۱۱۱	۱۰
۴		جغرافیای ایران	۵	۱۲۰	۱۱۶	۱۰
۵		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۵	۱۲۱	۱۰
۶		فلسفه پايه دهم	۱۰	۱۳۵	۱۲۶	۱۰
۷		منطق	۱۰	۱۴۵	۱۳۶	۱۰
۸		اقتصاد	۱۵	۱۶۰	۱۴۶	۱۵

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کربیمی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌بور، سعید جعفری، سید علیرضا علی‌زاده، فرهاد علی‌زاده، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی‌نسب، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضایی‌فر، سمية محمدی مصیری
روان‌شناسی	سیدعلیرضا احمدی، حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجمی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، علی رسولی، حسین شجاع الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قاندامینی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، محمد آفاسالح، نیما جواهری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌زاده، فیروز نژادنیجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، فاطمه فهیمیان، مهدی کاردان، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار و رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌زاده	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌زاده	—	آرش مرتضایی‌فر، سپیده فتح‌الله‌ی	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	—	فاطمه صفری، آرش مرتضایی‌فر، مهتاب شیرازی‌بور	سجاد حقیقی‌بور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌زاده، سعیده سعیدی	فاطمه فهیمیان	محمدصدر اپنجه‌بور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	علیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	سیا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌زاده	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	—	سجاد حقیقی‌بور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سئید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱) و (۲)

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوابِ عَنِ التَّرْجِمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٩٣ - ٨٦)

﴿ وَإِذَا خَاطَبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴾ ۸۶

- ۱) و هرگاه افراد نادان با ایشان صحبت کنند، سخن آرامی گفته می‌شود!
 - ۲) و هنگامی که آنان، افراد نادان را خطاب کنند، نرم حرف می‌زنند!
 - ۳) و هرکس نادان‌ها را خطاب قرار دهد، با ملایمت سخن می‌گوید!
 - ۴) و هرگاه نادان‌ها ایشان را خطاب کنند، سخنی آرام می‌گویند!
- ۸۷- « ما مِنْ مُشْكِلَةٍ تَهْزِمُ الشَّخْصَ الَّذِي يَتَوَكَّلُ عَلَى رَبِّهِ وَيَعْتَمِدُ عَلَى قُرْبَاتِهِ فَعَلَى الْمُرِئَةِ أَنْ يُوَاجِهَ الْمُشَكَّلَاتِ فِي كُلِّ حَالٍ مُتَوَكِّلًا »

مُعتمدًا!»:

- ۱) هیچ مشکلی نیست که بتواند شخصی را که به پروردگارش توکل می‌کند و بر توانایی‌های خود اعتماد می‌کند، شکست دهد، پس انسان باید با سختی‌ها با توکل و اعتماد روبرو شود!
- ۲) مشکلی وجود ندارد که شخص را شکست بدهد در حالی که به پروردگارش توکل کرده و بر قدرت خویش اعتماد کرده است، پس انسان باید با توکل و اعتماد با مشکلات مواجه شود!
- ۳) هیچ مشکلی نیست که شکست دهد شخصی را که به پروردگار خود توکل می‌کند و بر توانایی‌هایش اعتماد می‌کند، بنابراین انسان باید با مشکلات در هر حال با توکل و اعتماد روبرو شود!
- ۴) هیچ مشکلی شکست نداد شخصی را که به پروردگارش توکل می‌کند و به قدرت‌های خویش اعتماد می‌کند، بنابراین انسان باید در هر حال توکل و اعتماد کند!

-**۸۸- للغاب صوت قوي يحدّر به بقية الحيوانات حتى تبتعد سريعاً عن منطقة الخطر!»:**

- ۱) کلاغ صدایی قوی دارد که با آن به بقیه حیوانات هشدار داده می‌شود تا از منطقه خطر سریع دور شوند!
- ۲) کلاغ صدایی قوی دارد که به وسیله آن بقیه حیوانات را هشدار می‌دهد تا سریع از منطقه خطر دور شوند!
- ۳) صدایی قوی برای کلاغ است که با آن بقیه حیوانات را هشدار می‌دهد تا از منطقه خطرناک به سرعت دور شوند!
- ۴) برای کلاغ صدایی قوی وجود دارد که با آن به سرعت به بقیه حیوانات هشدار داده می‌شود تا از منطقه خطر دور شوند!

-**۸۹- « هناك أنابيب تنقل النفط من الآبار أو الموانئ إلى المصافي، فيجب على كلِّ مِنَ المُواطنين صيانة الأنابيب!»:**

- ۱) آنجا لوله‌هایی وجود دارد که نفت با آن از چاهها یا بندرها به پالایشگاهها جابه‌جا می‌شود، پس همه شهروندان از آن لوله‌ها محافظت می‌کنند!
- ۲) لوله‌هایی وجود دارد که نفت را از چاهها یا بندرها به پالایشگاهها منتقل می‌کند، پس هر یک از شهروندان باید از این لوله‌ها نگهداری کنند!
- ۳) آنجا لوله‌هایی هست که نفت را از چاهها یا بندرها به پالایشگاهها جابه‌جا می‌کند، پس باید همه شهروندان از این لوله‌ها نگهداری کنند!
- ۴) لوله‌هایی هست که نفت با آن از چاهها یا بندرها به پالایشگاهها منتقل می‌شود، پس واجب است هر یک از شهروندان از آن لوله‌ها محافظت نماید!

۹۰- عَيْن الصَّحِيحِ:

- ۱) واصل أخي الأكبر عمله رغم الصّعوبات ولم يخف من الهزائم الكثيرة في الماضي!: برادر بزرگم با وجود سختی‌ها کار خود را ادامه داد و از شکست‌های بسیار گذشته نترسید!
- ۲) يُعَدُّ هذا العالم من أعظم الباحثين في الدراسات العلمية وقد ألف أكثر من مائة كتاب حتى الآن!: این دانشمند از بزرگ‌ترین محققان در پژوهش‌های علمی بهشمار می‌رود و تاکنون بیش از صد کتاب نوشته است!
- ۳) لَنَا الآن تجارب كثيرة مفيدة في صناعة هذه المادة وما كان لَنَا تجربة مرتبطة قبل هذا!: اکنون تجربه‌های زیاد و سودمندی در ساخت این ماده داریم حال آنکه قبل از این تجربه‌های مرتبطی نداشتیم!
- ۴) لم تكن صديقتي العزيزة تستطيع أن تكتب شيئاً على الورقة لأنها كانت مصابة بالركام الشديد!: دوست عزیزم نتوانست روی کاغذ چیزی بنویسد برای اینکه به سرماخوردگی شدید دچار شده بود!

٩١- عین الصَّحِيحِ:

۱) عندما تَخَرَّجْ زملاؤنا مِن الجامعة في السنة الماضية، وقتى كه همکلاسی‌هایمان در سال گذشته از دانشگاه خارج شدند،

۲) عَلِمُوا أَنَّ هذَا الْأَمْرُ أُمْنِيَّةً كُلُّ شَخْصٍ، ياد گرفتند که این امر آرزوی هر فردی است،

۳) و فَرَّحُوا وَالديهم بهذا النَّجَاحِ كثِيرًا، والدینشان از این موفقیت بسیار خوشحال شدند،

۴) و شَكَرُوا اللَّهَ عَلَى توفيقِهِم في هذه المراحلَةِ من الحياة!، و از خدا برای موفقیت‌شان در این مرحله از زندگی تشکر کردند!

٩٢- عین الصَّحِيحِ:

۱) قد قرأتُ في الإنترنـت أنَّ هذا الكاتـب لم يذهبْ إلى المدرسة في حياته!: در اینترنت خواندهام که این نویسندهای است که

در زندگی خود به مدرسه نرفته است!

۲) أصيـبتُ هيلـين كـيلـر بالـحمـى في طفـولـتها و صـارـت صـمـاء و بـكمـاء!: هلن کلر در کودکی اش دچار تب شد و او را کرو

لال گرداند!

۳) ما أـجمـلـ أـلـاـ نـنسـيـ ما جـرـىـ عـلـيـنـ طـوالـ أـيـامـ الـحـربـ المـفـروـضـةـ!: چه زیباست که آنچه در طول روزهای جنگ تحمیلی بر

ما گذشت، فراموش نشود!

۴) هـذـا الطـفـلـ الـمـعـوقـ استـطـاعـ أـنـ يـثـيـرـ إـعـاجـابـ الـآـخـرـينـ بـأـعـمالـ الرـائـعـةـ!: این کودک معلول توانست با کارهای جالب خود

تعجب دیگران را برانگیزد!

٩٣- «هیچ کس نزد او با خواسته‌ای نیامد که او را نامید برگردانده باشد!»، عین الصحيح:

(١) ما أَنَاهَا شَخْصٌ خَائِبٌ فَرَدَّهُ مُحْتَاجًاً!

(٢) مَا جَاءَ أَحَدٌ عِنْهُ خَائِبٌ فَرَدَّهَا مُحْتَاجًاً!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٤ - ٩٨) بما يناسب النص:

تظهر أهمية العمل في الإسلام بأنّه وسيلة كسب للرزق، إن الأنبياء كانوا أصحاب صنائع يكسبون بها رزقهم؛ قال

تعالى عن سيدنا داود: ﴿وَعَلِمَنَا صَنْعَةَ لَبُوسِ﴾، و هي صنعة شاقة ولكنّه عمل بها مع آله نبي.

يُعد العمل سبباً في اكتفاء الأسر و العائلات، و بالتالي احتفاء بعض المظاهر السلبية في المجتمع كالسرقة أو التسول،

و لهذا يُشجع الإسلام على العمل مهما كان بسيطاً؛ فقد جعل النبي (ص) العمل بجمع الحطب أفضل من عطايا الناس

وإن كثرت. العمل يؤدي إلى كفاية الأسر، وعدم حاجتها للمعونـة والصدقات، و يُحـول الفرد من مستهلك إلى منتج.

من خلال العمل يقوم الإنسان بوظيفة عمارة الأرض أيضاً، قال الله تعالى: ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾ فلم يخلق الله تعالى الإنسان في هذه الدنيا عبثاً، بناء على هذا ترك العمل فيها ضياع للنفس و الأهل.

يمكننا القول بأن العمل من أهم وسائل تقييم الإنسان في المجتمع، وقد مدح الله من جمع بين العمل و العبادة!

٩٤- عين غير المناسب للفراغ: من الأرجح أن . . .

(١) يكون المرء منتجاً لا مستهلكاً!

(٢) لا ينسى المؤمن مسؤوليته في عمارة الأرض!

٩٥- عين الصحيح حسب النص:

(١) كان الأنبياء يعيشون على معونة الناس و عطياتهم!

(٢) إن يعلم الإنسان آله لم يُخلق عبثاً يترك أعماله اليومية!

(٣) تارك العمل قد ضيّع حق نفسه و أسرته فليغير حياته بيده!

(٤) قد حكى القرآن قصة داود (ع)؛ إنه قام بعمل جمع الحطب و إن كان بسيطاً!

٩٦- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِي النَّصِّ:

- ۱) على الإنسان تقديم يد العون و المساعدة للآخرين و العمل على تسهيل أمور حياتهم!
- ۲) من ثمرات العمل في الإسلام تقدُّم المرأة و المجتمع في المجالات المختلفة!
- ۳) الطعام الذي يأكله الإنسان من عمل يده فإنه خير طعام في الدنيا!
- ۴) ليقتنِ العمل بالعبادة فَلَا يكفي واحدٌ مِنْهُما دون الآخر!

■ عَيْنَ الْخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ : (۹۸ وَ ۹۷)

٩٧- « أصحاب - يكسبون - يُشَجِّعُ - أَهْمٌ » :

- ۱) أصحاب: جمع تكسير (مفرده: صاحب، و هو مذكر) - اسم فاعل - معرب / خبر للفعل الناقص و منصوب
- ۲) يكسبون: مضارع - للجمع المذكر الغائب - مجرد ثلاثي دون حرف زائد - متعدّ / فعل و فاعل؛ جملة وصفية للنكرة
ما قبلها
- ۳) يُشَجِّع: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل (اسم فاعله: مُشَجِّع) - مجهول / نائب فاعله: الإسلام؛ و الجملة
فعلية
- ۴) أَهْمٌ: مفرد مذكر - اسم تقضيل - مأخوذ من فعل مجرد ثلاثي - معرب / مجرور بحرف الجر؛ من أهم: جاز و
 مجرور

٩٨- « يُحَوَّلُ - مُنْتَجٌ - لَا تُرْجَعُونَ - مَدْحٌ » :

- ۱) يُحَوَّل: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - معلوم / فعل و فاعل؛ و مفعوله: الفرد
- ۲) مُنْتَجٌ: مفرد مذكر - اسم مفعول من مزيد ثلاثي، مادته: م ن ج - نكرة / مجرور بحرف الجر بالكسرة
- ۳) لَا تُرْجَعُونَ: فعل مضارع للفي - للجمع المذكر المخاطب - مجهول / لم يُذكر فاعله؛ الجملة فعلية
- ۴) مَدْحٌ: فعل ماض - مجرد ثلاثي - اسم مفعوله: ممدوح / فعل و فاعله: الله، و مفعوله: من

■■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٩ - ١٠٥)

٩٩- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): مَنْ أَحَبَّ النَّاسَ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: أَنْفَعُ النَّاسِ لِلنَّاسِ!

٢) وَ عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَ نَاهِيَنَ عَنِ الْمُنْكَرِ!

٣) كَانَتْ مَكْتَبَةُ جُندِي سَابُور فِي خُوزَسْتَانَ أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ!

٤) وَ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ نَرَى لُقْمَانَ الْحَكِيمَ يُقَدِّمُ لِابْنِهِ مَوَاعِظَ قَيَّمَةً!

١٠٠- عین الصحيح في المفهوم: «النّاسُ عَلَى دِينِ مُلُوكِهِمْ!»

١) دل سپاه و رعيت بدو گرفت قرار بدو فتاد اميد جهانيان همگين

٢) هر روز بر رعيت رحمت همی فزایی این است پادشاهها رسم بزرگواران

٣) که رعيت دین شه دارند و بس این چنین فرمود سلطان عبس

٤) دولت او در ولايت کارساز هيبيت او بر رعيت پاسبان

١٠١- عین الصحيح في استخدام العدد و المعدود:

١) رأيَتْ سَتَّةً وَ ثَلَاثِينَ مُسَافِرِينَ كَانُوا يَنْتَظِرُونَ الْحَافَةَ!

٢) قطع أبي شجرتين إثنين قد نَمَتا قُرْبَ جَدَارِ سَاحَةِ بَيْتِنا!

٣) صاد أبي و أخي الكبير ثلاثة عشر أَسْمَاكاً بَعْدَ سَاعَتَيْنِ!

٤) كان تسعه مُرافقين يرافقون أُسرتنا في حفلة تكريم أبي في القاعة!

١٠٢- عين فعلاً فيه الحروف الزائدة أكثر من الباقي:

(١) تعلم المُدرّسة تلاميذها أنَّ الفرص الذهبيَّة في الحياة قليلة جدًا فعليهم اغتنام الفرص!

(٢) قد تبدل النَّفْس الأمارة في الحياة الشَّخص العاقل إلى الشَّخص الجاهل و تهلكه!

(٣) تخرج زميلاً المجتهد من الجامعة في السنة الماضية و بدأ بالعمل في المصنع!

(٤) تحرَّك هذه البومة الذَّكِيَّة رأسها في الاتجاهات المختلفة دون تحريك جسمها!

١٠٣- عين الخطأ في البناء للمجهول:

(١) أكرَّم والد صديقي هذه البنت الصَّغيرة في الضيافة!: أكرَّم صديقي هذه البنت الصَّغيرة في الضيافة!

(٢) سَنُقدِّم هديةً لِمُعلِّمنَا في يوم المُعلِّم شاكِرِين لهم!: سَنُقدِّم هديةً لِمُعلِّمنَا في يوم المُعلِّم!

(٣) إسْتَخْرَجَ الفلاحُونَ ماءً مِن بِئْرِ القرية!: إسْتَخْرَجَ ماءً مِن بِئْرِ القرية!

(٤) طَبَحَت والدَّة سَعِيد طعاماً لِذِيَّ اللَّعْشَاء!: طَبَحَ طعاماً لِذِيَّ اللَّعْشَاء!

١٠٤- في أي الأجوية يترجم الماضي، مضارعاً؟

(١) مَن لَم يُفَكِّرْ قبل الكلام لا يسلِّمُ مِن الخطأ!

(٢) نَفَكَّرُوا في الخَلْق و لَا نَفَكَّرُوا في الْخَالِق!

(٣) كَانَت الرَّمَالُ تُحْرِقُ أَقْدَامَ مَن يُسِيرُ عَلَيْهَا!

١٠٥- عين خبر الأفعال الناقصة اسم تضليل:

(١) يَا أَيُّهَا النَّاسُ! حَقٌّ كَانَ ضَارًا خَيْرٌ مِن الْبَاطِلِ النَّافِعِ!

(٢) كَانَ الْمُؤْمِنُ الْفَقِيدُ أَحْسَنَ فِي حَيَاتِهِ إِلَى كُلِّ الْأَقْرَبِاءِ!

(٣) مَن أَرَادَ أَن يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلِيتوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَقْطًا!

(٤) كُنْتُ اشتريت مِن ذَلِكَ الْمَتَجِر سَروالاً أَرْخَصَ!

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (تاریخ ۱ و ۲): ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

۱۰۶- توضیحات زیر، به ترتیب مربوط به گاهشماری کدامیک از تمدن‌ها است؟

الف) برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند و به قولی کبیسه می‌گرفتند.

ب) گاهشماری «خورشیدی- قمری» در میان مردمان این تمدن رایج بود.

ج) در سال ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح (ع) به عنوان مبدأ گاهشماری مردمان این تمدن تعیین گردید.

(۱) روم، مصر، بین‌النهرین (۲) مصر، روم، بین‌النهرین (۳) مصر، بین‌النهرین، روم

۱۰۷- به کدام دلیل احتمالی، مصریان خدایانشان را مهریان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند؟

(۱) نوع و روش حکومت فراغیر و استبدادی مصر (۲) قدرت کامل و بی‌رقیب کاهنان مصری

(۳) آسان‌تر و مطبوع‌تر بودن زندگی در اطراف نیل (۴) سیاست تسامح و تساهل مذهبی فرعون‌ها

۱۰۸- کدامیک از مجموعه حوادث زیر، پس از قتل مزدک، در دوره ساسانیان اتفاق افتاده است؟

(۱) شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران توسط شاپور دوم، شورش بهرام چوبین و نشستن بر تخت پادشاهی، شکست سپاه ساسانی در نبرد قادریه

(۲) برانداختن حکومت لخمنیان، قتل خسروپرویز و شروع دوره آشفتگی دربار ساسانی، قتل یزدگرد سوم

(۳) شکست سپاه ساسانی در نبرد با روم، اسارت والریانوس امپراتور روم، سقوط دولت ساسانی

(۴) قتل امپراتور روم گردیانوس، شکست سپاه ساسانی در جنگ نهاوند، برکناری هرمز چهارم

۱۰۹- کدام روند پیرامون نظام اداری و سیاسی در دوران ساسانیان با ترتیب درستی بیان شده است؟

(۱) انسجام‌بخشیدن به تشکیلات دیوان‌سالاری ← کم‌شدن حکومت‌های موروشی محلی ← نظارت مستقیم حکومت ساسانی

(۲) تشکیل سپاه دائمی و قدرتمند ← همکاری بیشتر با حکومت‌های موروشی محلی ← سلطه مستقیم حکومت ساسانی

(۳) نگارش مدون قوانین توسط دبیران ← نظارت مستقیم حکومت ساسانی ← همکاری بیشتر با حکومت‌های محلی

(۴) کم‌شدن حکومت‌های موروشی محلی ← قدرت گرفتن وزیران و دبیران ← سلطه و نفوذ بیشتر حکومت ساسانی

۱۱۰- کدام عبارت در رابطه با تحولات علوم در ایران باستان و نحوه تعامل ایرانیان با آن صحیح آمده است؟

(۱) آموزش و پرورش کودکان از همان ابتدا در خارج از خانه و در مدرسه شامل تربیت جسمانی، اخلاقی، اجتماعی، دینی، شغلی و حرفة‌ای می‌شد.

(۲) برای فرزندان توده مردم از قبیل کشاورزان، پیشه‌وران و صنعتگران در کنار فرزندان خاندان شاهی، درباریان و موبدان امکان تحصیل در مدارس و آموزشگاه‌های آن دوره فراهم بود.

(۳) در دوران هخامنشیان، مبادلات فرهنگی ایرانیان با هند و روم گسترش یافت و در نتیجه آن، علوم و فنون آنان با دانش‌های ایرانی آمیخته شدند.

(۴) دانش‌های سیاسی، کشورداری و فنون رزمی و همچنین تعلیمات دینی و اوتستایی و زبان، ادبیات و حساب به گروه‌های مختلف اجتماعی به تناسب به طور ویژه اختصاص می‌یافتد.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

(تاریخ) (۲)

۱۱۱- پس از کدام غزوه، ساکنان منطقه حجاز گرایش بیشتری به رسول خدا (ص) و اسلام نشان دادند؟

۴) غزوه بدر

۳) غزوه خندق

۲) غزوه تبوک

۱) غزوه احد

۱۱۲- همه عوامل زیر در رشد تجارت داخلی و خارجی در دوره سلجوقی نقش داشتند؛ به جز:

۲) ایجاد راههای جدید و معاملات صرافان

۱) گسترش قلمرو و برقراری نظم و امنیت

۴) فعالیتهای کشاورزی و تولید محصولات زراعی

۳) نظام دیوانی کارآمد و توسعه حمل و نقل

۱۱۳- با مسلمان شدن مغول‌ها چه تغییر عمدہ‌ای در وضعیت گروه‌بندی‌های اجتماعی جامعه مغولان، به وجود آمد؟

۱) رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه، گروه اشراف نظامی را تشکیل دادند و از امتیازات و اختیارات فراوانی برخوردار شدند.

۲) جامعه مغولی به دو دسته کلی فرادست و فروdst تقسیم شد و هر گروه اختیارات ویژه‌ای داشتند.

۳) به تدریج بزرگان ایرانی شامل دیوان‌سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی، تحت حمایت ایلخانان موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند.

۴) سه گونه تقریباً متفاوت جامعه عشیره‌ای، رستایی و شهری که مبتنی بر شیوه معيشت بود، شکل گرفت.

۱۱۴- چرا در رابطه ایران با غرب در دوره صفوی، اروپاییان قادر نبودند تا اهداف خود را به آسانی به دولت ایران تحمیل کنند؟

۱) اقتدار دولت صفوی در جهت رسیدن به اهداف سودمند خود

۲) گستردگی رابطه ایران و غرب در حوزه‌های مختلف

۳) انگیزه اروپاییان برای بهره‌برداری از دانش فنی و نظامی صفویان

۴) بهره‌برداری از بازار بزرگ تجاری ایران توسط اروپاییان

۱۱۵- کدام مورد در خصوص «تحولات رنسانس» نادرست بیان شده است؟

۱) اومانیسم به تبعیت از فرهنگ یونان باستان، تأثیر بسزایی در شکوفایی هنر و معماری ایتالیا گذاشت.

۲) در نتیجه اکتشافات جغرافیایی، پرتغالی‌ها متأخر از اسپانیایی‌ها قدم در راه کشف سرزمین‌های جدید نهادند.

۳) هرمندان علاوه بر زیبایی و خصوصیات جسمانی انسان، به خصلت‌های درونی شخصیت‌ها تأکید فراوان می‌کردند.

۴) در اثر اختراع ماشین چاپ، صنعت چاپ به یکی از بزرگ‌ترین صنایع روز اروپا مبدل گشت و به نشر فراگیر علم کمک شایانی کرد.

کل کتاب

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (جغرافیای ایران و جغرافیای ۲): ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۱۶- کدام یک از گزینه‌های زیر از علل کل نگری در جغرافیا نیست؟

- (۱) ارتباط بین جغرافیا و سایر رشته‌ها
 (۲) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی
 (۳) ارتباط اجزا و عوامل محیط جغرافیایی
 (۴) روابط متقابل انسان و محیط

۱۱۷- عبارت زیر به کدام موقعیت اشاره دارد؟

«در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله حازم‌وریان در کرمان، منطقه مکران واقع شده است.»

- (۱) موقعیت مطلق
 (۲) موقعیت ریاضی
 (۳) موقعیت نسبی
 (۴) مرزهای سیاسی

۱۱۸- کدام موارد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

«در پدیده وارونگی دما...، در نتیجه ... در مجاورت زمین قرار می‌گیرد.»

- (۱) با افزایش ارتفاع، درجه حرارت هوا ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌باید - یک لایه هوای سرد و سنگین
 (۲) درجه حرارت هوا با افزایش ارتفاع، ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌باید - لایه‌ای از هوای گرم و سبک
 (۳) با افزایش ارتفاع، درجه حرارت هوا ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌باید - لایه‌ای از هوای گرم و سبک
 (۴) درجه حرارت هوا با افزایش ارتفاع، ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌باید - یک لایه هوای سرد و سنگین

۱۱۹- با توجه به مشخصات خلیج‌فارس، دریای خزر و عمان، کدام مورد به درستی تدوین شده است؟

- (۱) دریای خزر و خلیج‌فارس به طور مشترک دارای موقعیت نسبی دسترسی به منابع نفت و گاز هستند و هر دو از مناطق ژئولوژیک جهان به شمار می‌روند.

- (۲) دریای خزر و دریای عمان به ترتیب دارای انواع ماهیان خاویاری و مراکز پرورش و صید میگو هستند و هر دو به آبهای آزاد راه دارند.
 (۳) خلیج‌فارس و دریای خزر به ترتیب دارای انواع ماهیان خاویاری و مراکز پرورش و صید مروارید هستند و هر دو به آبهای آزاد راه دارند.
 (۴) خلیج‌فارس و دریای عمان به طور مشترک شرایط پرورش و صید مروارید دارند و هر دو از مناطق ژئولوژیک جهان به شمار می‌روند.

۱۲۰- همه گزینه‌های زیر از مصادیق بخش کشاورزی است؛ به جز:

- (۱) شکلی از رابطه بین انسان و محیط به منظور تأمین غذا است.
 (۲) زنبورداری، صید ماهی و سفالگری جزء فعالیت‌های بخش کشاورزی است.
 (۳) در تأمین مواد غذایی سالم، خودکفایی و ایجاد اشتغال نقش حیاتی دارد.
 (۴) از فعالیت‌های اساسی و زیربنایی در اقتصاد ایران است.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۲)

۱۲۱- در کدام گزینه، دلیل مناسب‌تری برای متن زیر، تدوین شده است؟

«در مجاورت مرز ایالات متحدهٔ امریکا و مکزیک، ناحیه‌ای انتقالی وجود دارد که در آن، هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی رواج دارد.»

۱) مهاجرت ساکنان از یک ناحیه طبیعی یا انسانی، می‌تواند وسعت آن ناحیه را تغییر دهد.

۲) تعیین مرز نواحی انسانی، تا حد زیادی دشوارتر از تعیین مرز نواحی طبیعی مثل خاک یا زیست‌بوم‌هاست.

۳) امروزه نواحی انسانی و طبیعی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی تعریف می‌شوند و متأثر از این نهادها هستند.

۴) بیشترین وحدت و همگونی در یک ناحیه انسانی، در کانون یا مرکز آن مشاهده می‌شود و عوامل همگونی در مرز ناحیه عموماً ناپذید می‌گردد.

۱۲۲- همهٔ گزینه‌های زیر از عوامل مؤثر بر دمای یک مکان است؛ به جز:

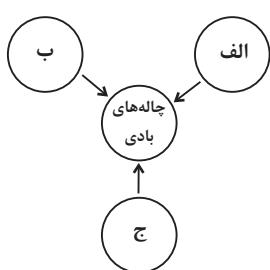
۲) پوشش گیاهی

۱) جهت و شب ناهمواری‌ها

۴) عرض جغرافیایی

۳) دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها

۱۲۳- در نمودار مقابل که نشان‌گر عوامل مؤثر در پیدایش پدیده موردنظر است، کدام موارد جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کنند؟

۱) الف: سطوح پُر از قلوه‌سنگ - ب: آب‌های زیرزمینی - ج: گیاهان و بوته‌های خار

۲) الف: فقر پوشش گیاهی - ب: آب‌های زیرزمینی - ج: ماسه‌های ریز

۳) الف: تخته‌سنگ‌ها - ب: فقر پوشش گیاهی - ج: دریاچه‌های قدیمی

۴) الف: ماسه‌های ریز - ب: گیاهان و بوته‌های خار - ج: دریاچه‌های قدیمی

۱۲۴- کدام گزینه از ویژگی‌های مزارع غلهٔ تجاری نیست؟

۱) این مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند.

۲) مزارع به صورت یک شرکت یا اتحادیهٔ بزرگ اداره می‌شوند.

۳) معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید.

۴) کاشت و برداشت محصول در آن‌ها به صورت ماشینی انجام می‌شود.

۱۲۵- کدام گزینه توضیح مناسبی در مورد شکل‌گیری مرزهای زیر ارائه کرده است؟

الف) مرز میان هند و پاکستان

ب) مرز میان کره شمالی و کره جنوبی

ج) مرزهای تعیین‌شده در آفریقا توسط استعمارگران

۱) در مورد «ج»، برخلاف موارد «الف» و «ب»، شرایط فرهنگی و قومی در تعیین مرز مراتعات نشده‌اند.

۲) در مورد «الف»، مشابه «ب» و برخلاف «ج»، مرزها با لحاظ عوامل دینی و زبانی در نظر گرفته شده‌اند.

۳) در مورد «الف»، برخلاف موارد «ب» و «ج»، شرایط قومی و دینی برای تعیین مرزها لحاظ شده است.

۴) در مورد «ج»، مشابه «الف» و برخلاف «ب»، افراد یک ناحیه انسانی که اشتراکات فراوانی دارند، در دو حکومت جداگانه قرار گرفته‌اند.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفهٔ یازدهم

۱۲۶- کدام مورد در بیان موضوع دانش فلسفه گزینهٔ مناسب‌تری می‌باشد؟

۲) احکام عام موجودات طبیعی

۱) مبنای خصوصیات اشیا

۴) کشف قوانین وجود خاص

۳) مبدأ و منشأ تخصیص وجود

۱۲۷- کدام مورد، دلیل مبنا بودن فلسفه برای سایر علوم را دقیق‌تر توضیح می‌دهد؟

۱) قواعد فلسفی حقیقتی را تحلیل می‌کنند که موضوعات سایر علوم هم دارای همان حقیقت هستند.

۲) هر دانشی که دایرهٔ کاربرد عام‌تری داشته باشد، مبنایی‌تر است و فلسفه از این نظر، عام‌ترین دانش بشر است.

۳) روش سایر دانش‌ها با روش فلسفی اعتبارسنجی می‌شود ولی روش فلسفه به‌طور بدیهی و بی‌نیاز از دلیل، معتبر است.

۴) معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است و امکان شناخت در معرفت‌شناسی که بخشی از فلسفه است، بحث می‌شود.

۱۲۸- پی بردن به باورهای انسان‌ها از طریق ... صورت می‌گیرد و بررسی چراًی باورها از طریق ... انجام می‌شود.

۱) رسیدن از علت به معلول - قرار دادن باورهای خود در چارچوب عقل و منطق

۲) رسیدن از معلول به علت - قرار دادن باورهای خود در چارچوب عقل و منطق

۳) رسیدن از علت به معلول - تبیین تطبیقی ادلهٔ موجود مبنی بر رابطهٔ آن با واقعیت

۴) رسیدن از معلول به علت - تبیین تطبیقی ادلهٔ موجود مبنی بر رابطهٔ آن با واقعیت

۱۲۹- کدام گزینه در مورد دفاعیه سقراط در دادگاه نادرست است؟

۱) سقراط در این دفاعیه به‌طور زیرکانه از پاسخ به اتهامات امتناع کرد.

۲) سقراط در دفاعیه خود به افتراضی که قبل‌نیز به او نسبت داده بودند، پاسخ داد.

۳) دفاعیه سقراط بیانیه‌ای فلسفی بود که صرفاً در بردارندهٔ برخی از اصول زندگی او نبود.

۴) سقراط در ادامه دفاعیات خود از جهت عقلی پذیرش خدا را مقدم بر پذیرش صفات او دانست.

۱۳۰- کدام توصیف درباره «ینکه هنگام خستگی از بین خواب و ورزش، خواب را انتخاب می‌کنیم» دقیق‌تر است؟

۱) عقل توانایی شناخت تفاوت‌ها را دارد.

۲) حس به کمک عقل از اشیای مختلف استفاده‌های متفاوت می‌کند.

۳) با حواس، بسیاری از موجودات و ویژگی‌های آن‌ها را می‌شناسیم.

۴) حس به قدری برای ما معتبر است که بر پایهٔ آن زندگی می‌کنیم.

۱۳۱- کدام گزینه درباره معرفت‌شناسی در دوره یونان باستان نادرست است؟

(۱) بحث شناخت انسان و ارزش و اعتبار آن مورد نظر متفکرین پیش از سقراط هم بوده است.

(۲) در یونان باستان معرفت‌شناسی هنوز به صورت مستقل مطرح نبود.

(۳) شناخت حسی نزد دانشمندان پیش از سقراط اهمیت بیشتری داشت.

(۴) در یونان باستان هنوز میان دانشمندان اختلافی در حوزه معرفت‌شناسی به وجود نیامده بود.

۱۳۲- عبارت کدام گزینه تقریر درست‌تری را از «علیت» براساس نظام فکری کانت ارائه می‌دهد؟

(۱) واقعیتی است که ذهن می‌تواند به وسیله آن تقدم علم بر معلول را تشخیص دهد.

(۲) معرفتی فطری است که به کمک حس در دستگاه ادرارکی انسان ظهور یافته است.

(۳) تصوری است که حالتی از ارتباط میان دو حادثه متوالی را نشان می‌دهد.

(۴) مفهومی است که قوّه ادرارکی به وسیله آن میان دو تصور ارتباط برقرار می‌کند.

۱۳۳- کدام گزینه در ارتباط با «نفس بالقوه» از نظر ارسطو صحیح می‌باشد؟

(۱) با توجه به این تحلیل، نفس در ابتدا استعداد محض است، یعنی هیچ محدودیتی ندارد.

(۲) نمی‌شود این نظریه را باور کرد و پذیرفت، مگر این‌که دانش فطری را انکار کنیم.

(۳) اگر ناطقیت را معادل متفکر بودن بدانیم، انسان از ابتدا دارای نفس ناطقه است.

(۴) عقل‌گرایانی همچون دکارت می‌توانند با این نظریه موافقت کنند و هم‌سو باشند.

۱۳۴- در بیت «مرغ باغ ملکوتم، نیم از عالم خاک / چند روزی قفسی ساخته‌اند از بدنم» به ترتیب منظور از مرغ باغ ملکوت، عالم خاک و قفس چیست؟

(۱) روحی از عالم مابعدالطبیعه - عالم مُثُل - اسارت روح در بدن

(۲) روحی از عالم ماوراءالطبیعه - عالم محسوسات - اسارت روح در بدن

(۳) روحی از عالم مابعدالطبیعه - عالم محسوسات - اسارت بدن در روح

(۴) روحی از عالم ماوراءالطبیعه - عالم مُثُل - اسارت بدن در روح

۱۳۵- این که گفته شود: «هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد

باشند»، مطابق با کدام مورد زیر است؟

(۱) باید منفعت فرد را فدای منفعت کل کرد.

(۴) فضایل اخلاقی ضرورت زیست اجتماعی هستند.

کل کتاب

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۳۶- در کدام عبارت، احتمال برداشت معانی مختلف وجود ندارد؟

- (۱) مرگش به خاطر گازگرفتگی بود.
 (۲) تا سیر نخوری بیرون نمی‌روی.
 (۳) خونت خیلی ارزشمند است.
 (۴) جلوی میدان ساعت می‌بینمت.

۱۳۷- کدام گزینه مفهوم جزئی است و هیچ مصداقی هم در عالم خارج ندارد؟

- (۱) این کلاع سفید
 (۲) آن ققنوس
 (۳) رستم
 (۴) شریک خدا

۱۳۸- اگر A و B به ترتیب اجزای عام و خاص تعریف مفهومی جامع و غیرمانع C باشند، در حالت کلی، کدام تعریف مفهومی از نظر جامع و مانع بودن باقیه متفاوت است؟

- (۱) تعریف حاصل از A و غیر C برای B
 (۲) تعریف حاصل از غیر A و غیر C برای غیر B
 (۳) تعریف حاصل از غیر B و غیر C برای غیر A

۱۳۹- کدامیک از استدلال‌های زیر، مصداقی بارز برای مغالطه تعمیم شتابزده می‌باشد؟

- (۱) میانگین نمرات درس منطق در خداداد ما گذشته در منطقه ما نمره بالایی بود، زیرا ۷۰ درصد دانش‌آموزان مدارس منطقه، نمره بالایی را کسب کردند.

(۲) اکثر مردم در کوچه و بازار ماسک زده‌اند، احتمالاً یک بیماری واگیردار «مثل کرونا» شایع شده است.

- (۳) من در آزمون قبلی قلمچی، در درس فلسفه و منطق درصد خوبی داشتم، پس در آزمون‌های آتی هم درصد خوبی خواهم داشت.
 (۴) از مجموع بیماران مبتلا به کرونا که در بیمارستان بستری شدند، ۹۰ درصد دچار تب و سرفه شده‌اند. پس از علائم بیماری کرونا تب و سرفه است.

۱۴۰- کدام گزینه در مورد قضایای محصوره صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) یا دارای سور است و یا سورپذیر است.
 (۲) گاه ممکن است به افراد محدود نسبت داده شود.
 (۳) قطعاً همه مصادیق موضوع و محمول را در بر می‌گیرد.
 (۴) لزوماً موضوعی با مفهوم کلی دارد.

۱۴۱- با ساختن کدام گزینه برای یک قضیه، کیفیت قضیه به دست آمده با قضیه اصلی تفاوت دارد؟

- (۱) عکس مستوی
 (۲) متداخل عکس
 (۳) نقطی متضاد
 (۴) متداخل متضاد

۱۴۲- کدام گزینه در مورد قیاس معتبر درست نیست؟

- (۱) هر دو مقدمه شکل سوم قیاس نباید جزئی باشد.
 (۲) هر دو مقدمه شکل دوم نباید موجبه باشد.
 (۳) هر دو مقدمه شکل اول نباید موجبه باشد.
 (۴) نتیجه شکل دوم قطعاً موجبه نیست.

۱۴۳- اگر مقدمه دوم یک قیاس اقترانی، دارای موضوع و محمول با علامت مثبت باشد، نتیجه و مقدمه اول به ترتیب ضرورتاً باید چگونه باشند تا قیاسی

معتبر داشته باشیم؟

۱) موضوع و محمول حتماً علامت یکسان دارند. - علامت محمول حتماً منفی است.

۲) موضوع و محمول حتماً علامت یکسان دارند. - حداقل یکی از موضوع و محمول دارای علامت مثبت باشد.

۳) محمول همان علامتی را دارد که در مقدمه آمده است. - علامت محمول حتماً منفی است.

۴) محمول همان علامتی را دارد که در مقدمه آمده است. - حداقل یکی از موضوع و محمول دارای علامت مثبت باشد.

۱۴۴- اگر قضیه شرطی «اگر هر ج غیرب باشد، آنگاه بعضی د ج است.» مقدمه اول یک قیاس استثنایی متصل باشد، انتخاب کدام قضیه به عنوان مقدمه

دوم، به نفی مقدم خواهد انجامید؟

۱) عکس مستوی نقیض «بعضی ب ج نیست.»

۲) متداول عکس مستوی «بعضی ج د است.»

۳) متضاد متداول «هر ج غیر ب است.»

۴) نقیض متضاد «هر د غیر ب است.»

۱۴۵- با توجه به مغالطات تله‌گذاری و مسموم‌کردن چاه، کدام گزینه درست است؟

۱) این دو مغالطه، بر عکس هم، یکی به قبول و دیگری به رد یک سخن می‌انجامد.

۲) نسبت دادن صفتی به یک نفر می‌تواند موجب تله‌گذاری، و نسبت دادنش به دیگری مسموم کردن چاه باشد.

۳) هر گاه به نقد تند از دیدگاهی پردازیم، در واقع دچار مغالطة مسموم‌کردن چاه شده‌ایم.

۴) این دو مغالطه اگر با دلایل عقلی همراه باشند، مغالطات صوری به حساب خواهند رفت.

کل کتاب

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

۱۴۶- عبارات زیر به ترتیب بیانگر کدام ویژگی‌های کارآفرین موردنظر است؟

«خانم گرجی تصمیم به فروش دستسازه‌های هنری خود، از طریق پلتفرم‌های مجازی گرفته و برای شروع این کار مقداری از طلاهای خود را فروخت.

در ادامه کار و با ایجاد محدودیت در فضای مجازی، وی کسب و کار خود را در شبکه‌های اجتماعی داخلی راهاندازی کرد.

و با افزایش حجم کسب و کار اقدام به استخدام یک ادمین برای پاسخگویی به مشتریان نمود.»

(۲) ریسک‌پذیر - پرانگیزه - سازمان‌دهنده

(۱) سازمان‌دهنده - تیزبین - ریسک‌پذیر

(۴) سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر - نوآور

(۳) تیزبین - خوشبین - سازمان‌دهنده

۱۴۷- کدام گزینه علت این‌که گاهی نرخ بیکاری از مقدار واقعی‌اش فاصله می‌گیرد، نیست و در صورتی که در بازار نیروی کار، نیروی کار ساده وجود داشته

باشد ولی تقاضا برای نیروی کار متخصص باشد با چه پدیده‌ای روبرو هستیم؟

(۱) همه کسانی را که در غیر از زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب نمی‌کنند. - بیکاری ساختاری

(۲) همه کسانی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کارند شاغل به حساب می‌آورند، در حالی‌که آن‌ها در جست‌وجوی شغل تمام وقت هستند و خود را

شاغل به حساب نمی‌آورند. - بیکاری اصطکاکی

(۳) طبق تعریف، کسانی را که از جست‌وجوی شغل دلسرب شده‌اند بیکار محسوب نمی‌کنند. - بیکاری ساختاری

(۴) برخی افراد ممکن است به دلیل اشتغال در بخش غیررسمی یا به امید بهره‌مندی از بیمه بیکاری، با مأموران آمارگیری درباره وضعیت شغلی خود با

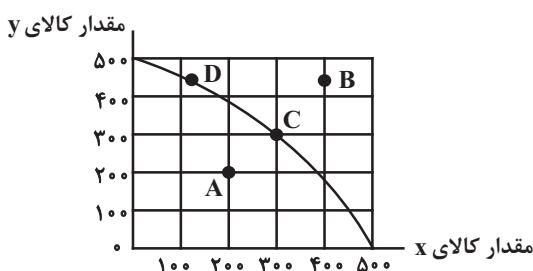
صدقاقت برخورد نکنند. - بیکاری اصطکاکی

محل انجام محاسبات

۱۴۸- نمودار زیر مز امکانات تولید یک کارخانه فرضی درخصوص تولید دو کالای x و y را نشان می‌دهد، با توجه به این نمودار، عبارات کدام گزینه

نادرست است؟

۱) تولید در نقاط **C** و **D** کاراست.

۲) اگر کارخانه تمامی منابع و امکانات خود را به تولید کالای y اختصاص دهد
حداکثر ۵۰۰ واحد از این کالا را می‌تواند تولید کند.

۳) اگر نقطه تولید کارخانه، نقطه **C** باشد، آنگاه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد

بیشتر کالای x ، ۴۰۰ واحد کالای y است که از تولید آن باید صرفنظر شود.

۴) با فرض ثابت ماندن منابع کارخانه، دستیابی به نقطه **B** ممکن نیست و تولید در نقطه **A** نیز ناکاراست.

۱۴۹- هریک از موارد زیر در بحث تجارت بین‌الملل با کدام هدف و یا نتیجه انجام شد؟

- ممنوعیت واردات هر نوع پوشاك با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ میلادی

- امضای قرارداد گات

- تشکیل کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز)

۱) حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان - جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان -

تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول

۲) حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان - حفظ روابط تجاری بین کشورها - تشکیل سازمان دائمی تجارت جهانی

۳) کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر - بهبود وضعیت مهاجران و پناهندگان - تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول

۴) حمایت از حقوق کارگران و تولیدکنندگان - تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول - بهبود وضعیت مهاجران و پناهندگان

۱۵۰- جدول زیر مربوط به مخارج یک فرد در طول یک سال است. اگر درآمد سالیانه‌ی برابر با ۱۵ میلیون تومان باشد، آنگاه با توجه به اطلاعات این

جدول کدام گزینه نادرست است؟

(مقدار به میلیون تومان)	نوع خرج
۳ / ۱۵	اجاره‌خانه
۱ / ۰۵	قبوض
۲ / ۲۴	غذا و پوشاس
۲ / ۴۸	حمل و نقل و بنزین
۲	تفریحات

۱) پس انداز سالیانه‌ی این فرد ۴ / ۰۸ میلیون تومان است.

۲) هزینه‌ی فرصت تعمیر خودرو به میزان ۱ میلیون تومان برای فرد برابر است با کاهش ۵۰ درصدی مخارج تفریحات.

۳) ۱۵ درصد از مخارج سالانه‌ی فرد، صرف «غذا و پوشاس» شده است.

۴) میزان خرج از بودجه‌ی فرد برابر با ۷۲ / ۸ درصد است.

۱۵۱- یک کشاورز برنج تولیدی خود را به یک کارگاه تولید آرد برقج، به مبلغ ۶ میلیون تومان می‌فروشد، کارگاه تولید آرد، پس از تبدیل برقج به آرد، آن را به قیمت ۷ میلیون تومان به کارگاه تولید کلوجه و کیک می‌فروشد، کارگاه تولید کلوجه و کیک پس درست کردن شیرینی‌های برقجی، آنها را به مغازه‌دار به مبلغ ۱۰ میلیون تومان می‌فروشد و مغازه‌دار آن محصولات را به مبلغ ۱۲ میلیون تومان به مشتری می‌فروشد. اگر نرخ VAT ۵ درصد باشد، آنگاه مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط مغازه‌دار به ترتیب کدام است؟

۱) یک میلیون و دویست هزار تومان - دویست هزار تومان ۲) دو میلیون و چهارصد هزار تومان - چهارصد هزار تومان

۳) یک میلیون و دویست هزار تومان - چهارصد هزار تومان ۴) دو میلیون و چهارصد هزار تومان - دویست هزار تومان

۱۵۲- یک شرکت سهامی دارای ۱۵,۰۰۰ برگه سهم می‌باشد. اگر آقای امینی تعداد ۶۰۰ برگه سهم از این شرکت خریداری کرده باشد، آنگاه کدام گزینه دربردارنده‌ی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در یک تصمیم‌گیری در شرکت بین سهامداران، اگر ۱۰۰ حق رأی وجود داشته باشد، آقای امینی چند حق رأی دارد؟

ب) در صورتی که آقای امینی هر برگه سهم را ۱۰,۰۰۰ تومان خریداری کرده باشد و پس از گذشت چند ماه هر کدام از این برگه‌ها را در بازار سرمایه ۲۵,۰۰۰ تومان به فروش برساند، کل سود شرکت سهامی چقدر است؟

۱) ۴ رأی - ۱۵ میلیون تومان ۲) ۶ رأی - ۱۰ میلیون تومان

۳) ۱۵ رأی - ۶۰ میلیون تومان ۴) ۴ رأی - ۲۲۵ میلیون تومان

۱۵۳- به ترتیب صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- در نیمة اول حکومت صفویه، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.
- در دوره قاجار راههای ارتباطی ایران با برقراری خطوط تلگراف به اروپا و راه افتادن کشتی‌های تجاری تا حدی بهبود یافت.
- در دوره پهلوی دولت حضوری گسترده در عرصه اقتصاد کشور داشت و نتوانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.
- در دوره پایانی حکومت صفویه با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ استعماری مصادف بود.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۱۵۴- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) کدام گزینه در رابطه با جریان چرخشی ساده بین خانوارها و بنگاهها در بازارهای محصولات و بازار عوامل تولید، نادرست است؟
- ب) زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای آن افزایش می‌یابد.
- ج) کالای به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.
- د) کدام یک از عبارات زیر در رابطه با مالیات‌ها، صحیح بیان نشده است؟

- ۱) الف) خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاهای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا) پرداخت می‌کنند.
- ۲) الف) در بازار عوامل تولید، خانوارها خریدار و بنگاهها فروشنده‌اند. ب) جانشین، ج) پست، د) در مالیات بر دارایی که شاید بتوان گفت مهم‌ترین نوع مالیات است، درآمد و ثروت اشخاص مبنای مالیات است.

- ۳) الف) در بازار عوامل تولید، یکی از پرداخت‌هایی که بابت خرید منابع تولید به خانوارها پرداخت می‌شود، دستمزد است. ب) جانشین، ج) معمولی، د) دریافت مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت و امور قضایی، ضروری است.
- ۴) الف) پول پرداخت شده توسط خانوارها بابت خرید کالاهای خاص و خدمات، با عبور از بازار کالا و خدمات به عنوان درآمد بنگاه دریافت می‌شود. ب) مکمل، ج) پست، د) انواع عوارض درج شده در قبضه‌های شهرداری، مالیات تلقی می‌شود. شهرداری در مقابل خدماتی که ارائه می‌کند، وجهی مانند عوارض خودرو یا عوارض نوسازی دریافت می‌کند.

۱۵۵- کشور A با ۲ میلیون نفر جمعیت بالای ۱۵ سال و جمعیت غیرفعال ۵۰۰,۰۰۰ نفر، نرخ بیکاری‌ای معادل ۱۰ درصد دارد. کشور B با جمعیت بالای

۱۵ سال و غیرفعال برابر با کشور A باید چند نفر شاغل داشته باشد تا نرخ بیکاری‌اش از کشور A کمتر شود؟

- (۱) بیشتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰ نفر (۲) کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰ نفر (۳) بیشتر از ۳۵۰,۰۰۰ نفر (۴) کمتر از ۹۵۰,۰۰۰ نفر

۱۵۶- با توجه به جدول «تقاضا، عرضه، قیمت» ذیل، کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

ردیف	قیمت (به تومان)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۱۵,۰۰۰	۴۰	۲۰
۲	۱۷,۰۰۰	۳۵	۲۵
۳	۱۸,۰۰۰	۳۰	۳۰
۴	۲۰,۰۰۰	۲۰	۴۵
۵	۲۲,۰۰۰	۱۵	۵۰

الف) میزان مازاد یا کمبود عرضه در سطح قیمت ۱۷,۰۰۰ تومان، چند کیلو است؟

ب) میزان مازاد یا کمبود تقاضا در سطح قیمت ۲۰,۰۰۰ تومان، چند کیلو است؟

ج) حداکثر میزان پرداختی مصرف‌کنندگان در سطح قیمت ۲۳,۰۰۰ تومان، چند تومان است؟

- (۱) الف) ۱۰ کیلو کمبود تقاضا، ب) ۲۵ کیلو مازاد تقاضا، ج) ۳۴۵,۰۰۰ تومان

- (۲) الف) ۱۰ کیلو مازاد عرضه، ب) ۲۵ کیلو مازاد عرضه، ج) ۱,۱۵۰,۰۰۰ تومان

- (۳) الف) ۱۰ کیلو مازاد تقاضا، ب) ۲۵ کیلو مازاد عرضه، ج) ۳۴۵,۰۰۰ تومان

- (۴) الف) ۱۰ کیلو مازاد عرضه، ب) ۲۵ کیلو کمبود تقاضا، ج) ۱,۱۵۰,۰۰۰ تومان

۱۵۷- به ترتیب عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه مفهوم اسراف را بیان می‌کند؟

ب) کدام مورد نشان‌دهنده مصرف مسئولانه است؟

- (۱) الف) بلاستفاده گذاشتن اموال و مصرف بی‌جا، ب) استفاده از ظروف پلاستیکی و فلزی

- (۲) الف) مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی و فراتر از توان مالی، ب) استفاده از ظروف پلاستیکی و فلزی

- (۳) الف) عدم رعایت اولویت در به کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی، ب) مدیریت بسته‌بندی و انتقال کودها به باعچه منزل و یا مزارع و باغات کشاورزی

- (۴) دور ریختن و هدر دادن منابع، ب) هدایت پساب‌ها به سیستم تصفیه خانگی یا شهری

۱۵۸- عبارت کدام گزینه در ارتباط با حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت درست است؟

- (۱) این سپرده‌ها نسبت به سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت سود بالاتری دریافت می‌کنند.

- (۲) معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

- (۳) نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد و با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها، کاهش یابد.

- (۴) در این سپرده‌ها پول به راحتی در دسترس نیست و باید تا پایان دوره مشخص شده آن را در حساب حفظ کرد. برداشت پول مشمول جریمه از دست رفتن بخشی از سود می‌شود.

۱۵۹- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در طی سه سال پیاپی است، (در این کشور تنها دو کالای A و B تولید می‌شود). با

توجه به آن:

الف) تولید ناخالص داخلی واقعی در سال دوم چند هزار میلیارد ریال است؟

ب) تولید ناخالص داخلی واقعی در سال سوم نسبت به سال پایه چه تغییری داشته است؟ (سال ۲۰۱۸ سال پایه است.)

کالای B		کالای A		کالا سال
قیمت (به هزار میلیارد ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به هزار میلیارد ریال)	مقدار (به کیلو)	
۴۰۰	۳۲۰	۱۵۰۰	۴۵۰	۲۰۱۸
۶۳۰	۴۸۰	۱۸۳۰	۵۲۰	۲۰۱۹
۸۱۰	۶۲۰	۲۷۵۰	۷۵۰	۲۰۲۰

(۲) الف) ۱,۲۵۴,۰۰۰ ب) ۷۰/۹۸ درصد افزایش

(۱) الف) ۹۷۲,۰۰۰ ب) ۷۰/۹۸ درصد افزایش

(۴) الف) ۱,۲۵۴,۰۰۰ ب) ۵۵ درصد افزایش

(۳) الف) ۹۷۲,۰۰۰ ب) ۵۵ درصد افزایش

۱۶۰- وضعیت توزیع درآمد کشور A در یک سال معین در جدول زیر آمده است، اگر ۳۰ درصد جمعیت پردرآمد کشور، ۵۰ درصد درآمد کشور را نصیب

خود کرده باشند و جمعیت ۴ دهک کم‌درآمد جامعه برابر با ۳۲ میلیون نفر باشد، آنگاه:

وضعیت توزیع درآمد در کشور A	
۲ درصد	سهم دهک اول
۳ درصد	سهم دهک دوم
؟	سهم دهک سوم
۷ درصد	سهم دهک چهارم
۱۰ درصد	سهم دهک پنجم
۱۱ درصد	سهم دهک ششم
۱۲ درصد	سهم دهک هفتم
۱۲ درصد	سهم دهک هشتم
؟	سهم دهک نهم
۲۲ درصد	سهم دهک دهم
۱۰۰ درصد درآمد ملی	۱۰۰ درصد جمعیت

الف) سهم دهک نهم و دهک سوم از درآمد ملی به ترتیب چند درصد است؟

ب) جمعیت کشور A چقدر است؟

پ) اگر شاخص دهک‌ها در کشور B برابر با ۷ باشد، توزیع درآمد در کدام کشور

عادل‌تر است؟

(۱) الف) ۴-۱۷ ب) ۸۰ میلیون نفر پ) A

(۲) الف) ۵-۱۶ ب) ۷۵ میلیون نفر پ) A

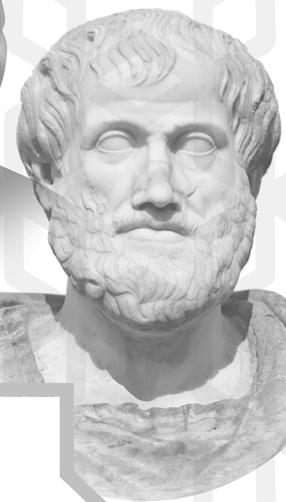
(۳) الف) ۴-۱۷ ب) ۷۵ میلیون نفر پ) B

(۴) الف) ۵-۱۶ ب) ۸۰ میلیون نفر پ) B

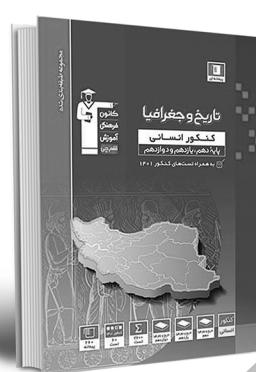
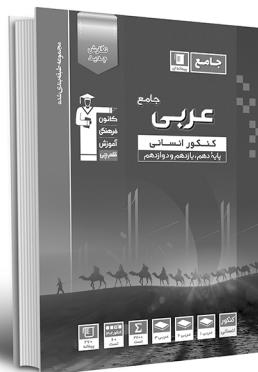
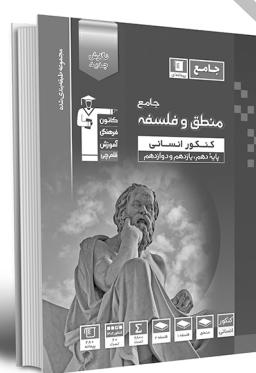
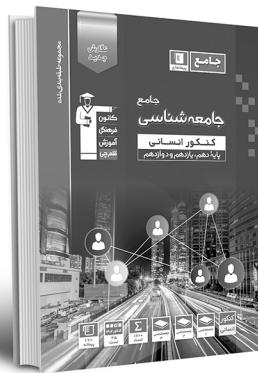
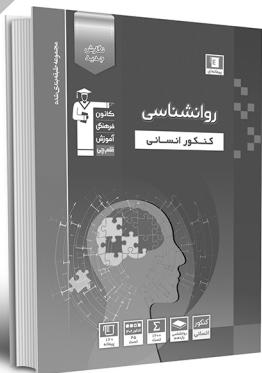

کانون
فرهنگی
آموزشی
قلم‌چا

کتاب‌های دانشی انسانی

پیمانه‌ای که روش‌گردید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۳ فروردین ماه

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کربیمی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌بور، سعید جعفری، سید علیرضا علی‌زاده، فرهاد علی‌زاده، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی‌نسب، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضایی‌فر، سمية محمدی مصیری
روان‌شناسی	سیدعلیرضا احمدی، حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجمی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، علی رسولی، حسین شجاع الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قاندامینی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، محمد آفاسالح، نیما جواهری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌زاده، فیروز نژادنیجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، فاطمه فهیمیان، مهدی کاردان، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار و رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌زاده	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌زاده	—	آرش مرتضایی‌فر، سپیده فتح‌الله‌ی	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	—	فاطمه صفری، آرش مرتضایی‌فر، مهتاب شیرازی‌بور	سجاد حقیقی‌بور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌زاده، سعیده سعیدی	فاطمه فهیمیان	محمدصدر اپنجه‌بور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	علیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	سیا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌زاده	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	—	سجاد حقیقی‌بور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سئید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

(علی هسینی نوه)

«۴» - ۳ - گزینه

با توجه به معادله تقاضا، ابتدا قیمت هر کالا را بر حسب تعداد کالا بدست

می‌آوریم:

$$x = 1200 - 6p \Rightarrow 6p = 1200 - x \Rightarrow p = 200 - \frac{x}{6}$$

قیمت کالا x تعداد کالا = درآمد

$$\Rightarrow R(x) = x(200 - \frac{x}{6}) \Rightarrow R(x) = 200x - \frac{x^2}{6}$$

سپس با کمک تابع هزینه و درآمد، تابع سود را بدست می‌آوریم و با توجه

به اینکه بیشترین مقدار سود به ازای تولید ۴۵۰ کالا است، مقدار a را پیدا

می‌کنیم:

هزینه - درآمد = سود

$$200x - \frac{x^2}{6} - (14400 - ax) = \text{سود}$$

$$200x - \frac{x^2}{6} - 14400 + ax = \text{سود}$$

$$\frac{-x^2}{6} + (a + 200)x - 14400 = \text{سود}$$

$$\frac{-(x)(\text{ضریب } x)}{2(x^2)} = 450 \Rightarrow \frac{-(a + 200)}{2(-\frac{1}{6})} = 450$$

$$\Rightarrow a + 200 = 150 \Rightarrow a = -50$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۱۳ تا ۶۱۰)

(فرشید کریمی)

«۴» - ۴ - گزینه

$$\frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{x}}} = \frac{1}{1 + \frac{x}{x+1}} = \frac{x+1}{2x+1}$$

$$\frac{x+1}{2x+1} + \frac{x}{x+1} + \frac{x}{2x+1} = \frac{9}{5} \Rightarrow 1 + \frac{x}{x+1} = \frac{9}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{x+1} = \frac{4}{5} \Rightarrow x = 4$$

حال در معادله دوم داریم:

$$\frac{x=4}{\cancel{16k+4k+4-2=0} \Rightarrow 20k = -2 \Rightarrow k = -\frac{1}{10}}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳۱ تا ۳۳۸)

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

«۱» - گزینه

(علی قهرمان زاده)

$$\text{سه شنبه دوشنبه یکشنبه شنبه} \\ x + 3x + 9x + 27x = 80$$

$$40x = 80 \Rightarrow x = 2$$

$$\text{هزار تن} \xrightarrow{x=2} 3x \text{ یکشنبه}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه ۱۱۶)

«۲» - گزینه

(محمد ابراهیم تووزنده‌هانی)

طبق متن کتاب درسی:

$$\text{ساعت متوسط (V)} = \frac{\text{مسافت طی شده (x)}}{\text{مدت زمان طی مسیر (t)}}$$

$$t = \frac{x}{v} \quad \text{لذا:}$$

$$t_1 = \frac{60}{v} \quad (*)$$

$$t_2 = \frac{60}{v-10} \quad (**)$$

حال با توجه به این که زمان بازگشت، نیم ساعت ($\frac{1}{2}$ ساعت) طولانی‌تر بوده،

داریم:

$$t_2 = t_1 + \frac{1}{2} \xrightarrow{(**), (*)} \frac{60}{v-10} = \frac{60}{v} + \frac{1}{2}$$

$$\frac{60}{v-10} = \frac{120+v}{2v} \Rightarrow 60(2v) = (v-10)(120+v)$$

$$\Rightarrow v^2 - 10v - 1200 = 0 \Rightarrow (v-40)(v+30) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} v = 40 \\ v = -30 \end{cases}$$

پس سرعت رفت ۴۰ کیلومتر بر ساعت و سرعت بازگشت ۳۰ کیلومتر بر ساعت است:

$$\Rightarrow t_2 = \frac{60}{v-10} = \frac{60}{40-10} = \frac{60}{30} = 2$$

$$t_1 = \frac{60}{v} = \frac{60}{40} = 1/5$$

$$\Rightarrow t_1 + t_2 = 1/5 + 2 = 3/5$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳۱ تا ۳۳۸)

اگر یک خط از ناحیه دوم مختصاتی نگذرد یعنی دارای $m > 0$ و $b < 0$ است، پس مقدار k باید به گونه‌ای باشد که مقدار شیب به دست آمده از نقاط مذکور مثبت باشد:

$$\begin{cases} k = 1 \Rightarrow (1, -2), (3, 4), (-1, -8) \\ \Rightarrow m = \frac{4 - (-2)}{3 - 1} = \frac{6}{2} = 3 > 0 \\ k = -21 \Rightarrow (1, -24), (-41, 4), (-23, -8) \\ \Rightarrow m = \frac{28}{-42} < 0 \end{cases}$$

پس طبق خواسته سؤال ۱ مقدار قابل قبول است و $m = 3$ است.

حال، با داشتن نقاط می‌توانیم ضابطه تابع f را بنویسیم:

$$f(x) = 3x + h \xrightarrow{(3, 4)} 4 = 3(3) + h \Rightarrow h = -5$$

$$f(x) = 3x - 5 \Rightarrow f(6) = 3(6) - 5 = 13$$

(ریاضی و آمار (ا)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

(محمد نظامی)

«۴»

طبق گفته سؤال، نقطه برخورد سهمی و خط با جایگذاری $x = 4$ در ضابطه خط به دست می‌آید:

$$y - 4(4) = 2 \Rightarrow y - 16 = 2 \Rightarrow y = 18$$

نقطه برخورد: (4, 18)

این نقطه در سهمی صدق می‌کند، همچنین طبق نمودار سهمی، نقطه رأس سهمی $S(3, 20)$ می‌باشد:

$$f(x) = a(x - x_s)^2 + y_s \Rightarrow f(x) = a(x - 3)^2 + 20$$

$$\xrightarrow{(4, 18)} 18 = a(4 - 3)^2 + 20 \Rightarrow 18 = a + 20 \Rightarrow a = -2$$

$$f(x) = -2 \underbrace{(x - 3)^2}_{x^2 - 6x + 9} + 20 \Rightarrow f(x) = -2x^2 + 12x - 18 + 20$$

$$= -2x^2 + 12x + 2$$

طول پاره خط AB مشخص شده در نمودار سهمی، بیانگر فاصله ریشه‌های سهمی از یکدیگر است، یعنی همان قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها:

$$|x_1 - x_2| = \left| \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} - \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \right| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{144 - 4(-2)(2)}}{2} = \frac{\sqrt{160}}{2} = \frac{\sqrt{16 \times 10}}{2} = \frac{4\sqrt{10}}{2} = 2\sqrt{10}$$

$$(\text{ریاضی و آمار (ا)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰})$$

(سعید عزیزفانی)

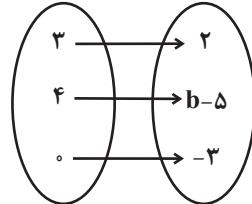
«۵»

از عدد ۳ دو پیکان خارج شده، بنابراین اگر بخواهیم رابطه داده شده یک تابع باشد، باید انتهای دو پیکان به عدد یکسانی برسد:

$$a^2 - 2 = 2 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

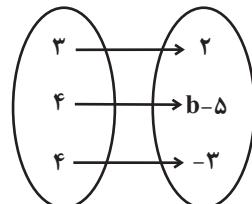
با هر دو مقدار a رابطه را بازنویسی می‌کنیم:

۱) $a = -2$: همان‌طور که مشخص است دامنه تابع حاصل ۳ عضوی است و با اطلاعات صورت سؤال تنقض دارد.

۲) $a = 2$: همان‌طور که مشخص است دامنه تابع حاصل دو عضوی است و منطبق بر خواسته سؤال است. از طرفی از عدد ۴ دو پیکان خارج شده که باید انتهای دو پیکان برابر باشد:

$$b - 5 = -3 \Rightarrow b = 2$$

در نهایت مقادیر $a = 2$ و $b = 2$ قابل قبول است و داریم:

$$a - b = 0$$

(ریاضی و آمار (ا)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

(محمد نظامی)

«۶»

می‌دانیم تابع خطی $f(x) = mx + h$ از سه نقطه مذکور می‌گذرد، پس برای محاسبه شیب (m) داریم:

$$\frac{4 - (k - 3)}{2k + 1 - 1} = \frac{-8 - 4}{k - 2 - (2k + 1)} \Rightarrow \frac{7 - k}{2k} = \frac{-12}{-k - 3}$$

$$\Rightarrow k^2 - 4k - 21 = -24k \Rightarrow k^2 + 20k - 21 = 0$$

$$\Rightarrow (k - 1)(k + 21) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k = 1 \\ k = -21 \end{cases}$$

(محمد بهیرابی)

با توجه به نقطه‌ها تعداد داده‌ها ۱۲ تا و زوج است، پس Q_1 چارک اول برابر است با میانگین داده‌های سوم و چهارم و Q_3 چارک سوم برابر است با میانگین داده‌های نهم و دهم. در نتیجه:

$$Q_1 = \frac{5+6}{2} = 5.5$$

$$Q_3 = \frac{9+9}{2} = 9$$

پس داده‌های موردنظر برابرند با:

۶, ۶, ۷, ۸, ۸

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{6+6+7+8+8}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

$$\sigma^2 = \frac{2(6-7)^2 + (7-7)^2 + 2(8-7)^2}{5} = \frac{2+0+2}{5} = 0.8$$

(ریاضی و آمار (۱)، کلر با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۹، ۹۰، ۹۵ و ۱۰۶)

(محمد بهیرابی)

«۱۰- گزینه»

ابتدا مقدار هر متغیر را بدست می‌آوریم:

$$\frac{50}{100} = \frac{x}{120} \Rightarrow x = 60$$

$$\frac{90}{100} = \frac{y}{80} \Rightarrow y = 72$$

$$\frac{30}{100} = \frac{z}{160} \Rightarrow z = 48$$

$$\frac{80}{100} = \frac{t}{70} \Rightarrow t = 56$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{60+72+48+56}{4} = \frac{236}{4} = 59$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

(محمد محمدی)

«۱۱- گزینه»

اگر طول، عرض و ارتفاع جعبه A به ترتیب $h_1, 2, 9$ و طول، عرض و ارتفاع جعبه B به ترتیب $h_2, 3, 8$ باشد، با توجه به فرمول حجم (ارتفاع × عرض × طول = حجم) و طبق فرض مسئله خواهیم داشت:

$$\frac{\text{حجم جعبه A}}{\text{حجم جعبه B}} = \frac{3}{5} \Rightarrow \frac{9 \times 2 \times h_1}{8 \times 3 \times h_2} = \frac{3}{5} \Rightarrow \frac{3h_1}{4h_2} = \frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow 5h_1 = 4h_2 \Rightarrow \frac{h_1}{h_2} = \frac{4}{5} \Rightarrow \frac{r_1}{r_2} = \frac{4}{5}$$

$$\xrightarrow{\text{جذر}} \frac{r_1}{r_2} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

«۱۰- گزینه»

(امیر محمودیان)

معادله نیمساز ربع سوم به صورت $x = y$ است که x و y هر دو در آن منفی هستند.

از آنجا که تابع درجه ۲ بر خط $x = y$ مماس است، پس اگر ضابطه دو

نمودار را برابر با یکدیگر قرار دهیم، باید یک ریشه (ریشه مضاعف) دهد:

$$-x^2 + mx - 9 = x \Rightarrow x^2 + (1-m)x + 9 = 0$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow (1-m)^2 - 4(9) = 0 \Rightarrow (1-m)^2 = 36$$

$$\xrightarrow{\text{حدزه می‌گیریم}} 1-m = \pm 6$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 1-m = 6 \Rightarrow m = -5 \Rightarrow -\frac{b}{2a} = -\frac{1-m}{2} \\ = -\frac{6}{2} = -3 \end{array} \right. \quad \text{ریشه مضاعف}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 1-m = -6 \Rightarrow m = 7 \Rightarrow -\frac{b}{2a} = -\frac{1-m}{2} \\ = -\frac{-6}{2} = 3 \end{array} \right. \quad \text{ریشه مضاعف}$$

(طول رأس باید منفی باشد). غرقق 3

$$m = -5 \Rightarrow y = 2x^2 + (m-3)x + 4 \xrightarrow{m=-5} y = 2x^2 - 8x + 4$$

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{-8}{4} = 2$$

$$y_s = 2(2)^2 - 8(2) + 4 = 8 - 16 + 4 = -4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم و تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳ و ۶۳ تا ۷۰)

«۱۱- گزینه»

می‌دانیم مجموع انحراف داده‌ها از میانگین برابر صفر است:

$$(x_1 - \bar{x}) + (x_2 - \bar{x}) + (x_3 - \bar{x}) + \dots + (x_n - \bar{x}) = 0$$

$$\underbrace{(-2-2-2-2-2)}_{5\text{ تا}} + \underbrace{(1+1+1+1)}_{4\text{ تا}} + \underbrace{(3+\dots+3)}_{5x} = 0$$

$$\Rightarrow 5(-2) + 4(1) + 3x = 0 \Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2$$

بنابراین تعداد کل داده‌ها برابر است با:

$$5 + 4 + 2 = 11$$

(ریاضی و آمار (۱)، کلر با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۵ تا ۸۸)

(سعید عزیرفانی)

تابع f همانی و تابع g ثابت است، بنابراین $g(x) = k$ را در نظر می‌گیریم و چون عرض خط افقی مربوط به تابع g مشبت است، $k > 0$ را در نظر می‌گیریم. در نهایت داریم:

$$\begin{cases} g(-5)=g(-1)=g(1)=k \\ f(2)=2 \\ f(3)=3 \end{cases} \Rightarrow \frac{k^2 - 2k}{3} = 2k + 3$$

$$\text{طرفین} \rightarrow k^2 - 2k = 6k + 9 \Rightarrow k^2 - 8k - 9 = 0$$

$$\Rightarrow (k-9)(k+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k-9=0 \Rightarrow k=9 \\ k+1=0 \Rightarrow k=-1 \end{cases}$$

«۱۵- گزینه»

(سعید عزیرفانی)

«۱۳- گزینه»

تک تک گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

$$: p \equiv T \quad (1)$$

$$(\overbrace{(T \Rightarrow q) \vee r}^q) \Leftrightarrow ((\overbrace{T \wedge q}^q) \Rightarrow r) \equiv (q \vee r) \Leftrightarrow (q \Rightarrow r)$$

$$: p \equiv F \quad (2)$$

$$(\overbrace{(F \Rightarrow q) \vee r}^F) \Leftrightarrow ((\overbrace{F \wedge q}^T) \Rightarrow r) \equiv (\overbrace{T \vee r}^T) \Leftrightarrow (F \Rightarrow r) \equiv T \Leftrightarrow T$$

این گزینه صحیح است.

$$: r \equiv F \text{ و } q \equiv T \quad (3)$$

$$(\overbrace{(p \Rightarrow T) \vee F}^T) \Leftrightarrow ((\overbrace{p \wedge T}^p) \Rightarrow F) \equiv (\overbrace{T \vee F}^T) \Leftrightarrow (\overbrace{p \Rightarrow F}^{\sim p}) \equiv T \Leftrightarrow \sim p \equiv \sim p$$

$$: q \equiv F \quad (4)$$

$$((p \Rightarrow F) \vee r) \Leftrightarrow ((\overbrace{p \wedge F}^F) \Rightarrow r) \equiv (\sim p \vee r) \Leftrightarrow T$$

در نهایت برای تعیین ارزش گزاره داده شده نیاز داریم ارزش گزاره‌های p و r را بدانیم، پس این گزینه هم، صحیح نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

«۱۴- گزینه»

$$\frac{y}{3} < x < \frac{\lambda}{3} \quad \text{با توجه به محدوده}$$

$$|x - \gamma| = x - \gamma \Rightarrow y = [x - \gamma + 2x] + 2x + 2x \\ |x - \gamma| = x$$

$$y = [3x - \gamma] + 4x = [3x] - \gamma + 4x$$

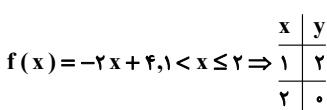
$$\frac{y}{3} < x < \frac{\lambda}{3} \Rightarrow \gamma < 3x < \lambda \Rightarrow [3x] = \gamma$$

$$\Rightarrow y = \gamma - \gamma + 4x \Rightarrow y = 4x + \gamma \Rightarrow b = \gamma$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

(آرین هسینی)

«۱۷- گزینه»

ابتدا نمودار تابع $f(x)$ را رسم می‌کنیم:تابع ثابت با خروجی $y = 2$ در بازه مشخص شده $\Rightarrow f(x) = 2, 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow$

(امیر معموریان)

$$\frac{80}{100} \times 750 = 600 \text{ جمعیت فعل}$$

تعداد بیکاران در حالت اول را x نفر در نظر می‌گیریم:

$$\frac{m}{100} = \frac{x}{600} \Rightarrow x = 6m$$

با ایجاد $m - 3$ شغل جدید، تعداد بیکاران کاهش یافته و برابر می‌شود با:

$$x - (m - 3) = x - m + 3$$

$$\frac{13}{100} = \frac{x - m + 3}{600} \Rightarrow x - m + 3 = 13 \times 6 = 78 \Rightarrow x - m = 75$$

$$\underline{x = 6m} \rightarrow 6m - m = 75 \Rightarrow 5m = 75$$

$$\Rightarrow m = 15 \text{ و } x = 6 \times 15 = 90$$

يعنى در ابتدا ۹۰ نفر بیکار بوده‌اند.

اگر $2m$ نفر شغل خود را از دست دهند (يعنى 30 نفر شغل خود را از دست دهند): تعداد بیکاران $= 120 - 90 + 30 = 60$ نفر خواهد شد. در این صورت نرخ بیکاری برابر است با:

$$\frac{120}{600} \times 100 = 20\%$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(محمد ابراهیم تووزنده‌جانی)

«۲۰- گزینه «۴»

کافیست میانگین و میانه درآمد افراد را محاسبه کنیم:

$$\frac{(1 \times 1) + (2 \times 2) + (3 \times 3) + (4 \times 4)}{10} = \frac{30}{10} = 3 \text{ میانگین}$$

$$\frac{3}{2} = 1.5 \text{ میانگین} = \frac{3}{2} = 1.5 \text{ خط فقر}$$

حال میانه را حساب می‌کنیم. چون تعداد داده‌ها زوج است میانگین دو داده

وسط یعنی داده پنجم و ششم $(3, 3)$ را حساب می‌کنیم:

$$\frac{3+3}{2} = 3$$

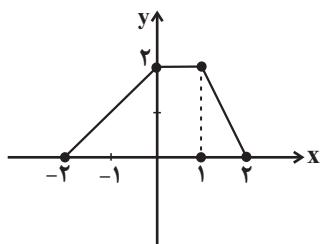
$$\frac{3}{2} = 1.5 \text{ میانه} = \frac{3}{2} = 1.5 \text{ خط فقر}$$

 $= 1/5 - 1/5 = 0$ اختلاف خط فقر به روش میانه و میانگین

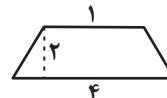
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

«۱۹- گزینه «۲»

$$f(x) = x + 2, -2 \leq x \leq 0 \Rightarrow \begin{array}{c|c} x & y \\ \hline -2 & 0 \\ 0 & 2 \\ 2 & \end{array}$$

مساحت محدود به تابع چند ضابطه‌ای $f(x)$ و محور x ها، یک ذوزنقه است. در نتیجه داریم:

$$\text{ارتفاع} \times (\text{مجموع دو قاعده}) = \frac{\text{مساحت ذوزنقه}}{2}$$

$$\Rightarrow S = \frac{(4+1) \times 2}{2} = 5 \text{ ذوزنقه}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

«۱۸- گزینه «۲»

$$\frac{\text{هزینه‌های دو کالا در سال جدید}}{\text{هزینه‌های دو کالا در سال پایه}} \times 100 = \frac{\text{شاخص بهای دو کالا}}{\text{شاخص بهای دو کالا در سال پایه}} \times 100$$

۲۵ درصد افزایش شاخص نسبت به سال پایه، یعنی شاخص ۱۲۵ شود

(شاخص در سال پایه همواره ۱۰۰ است). فرض کنیم قیمت کالای B ، x

هزار تومان باشد. پس:

$$125 = \frac{50 \times 80 + 120 \times x}{50 \times 60 + 120 \times 40} \times 100$$

$$\Rightarrow 125 = \frac{4000 + 120x}{30 + 48} \Rightarrow 125 \times (30 + 48) - 4000 = 120x$$

$$\Rightarrow x = \frac{9750 - 4000}{120} = \frac{5750}{120} \approx 47.92$$

تقرباً ۴۸ هزار تومان می‌شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

(یاسین موریان)

۲۴- گزینه «۳»**تشرییم سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: این مورد، مربوط به قلمرو زبانی نثر است، نه ادبی.

گزینه «۲»: این مورد، مربوط به قلمرو فکری شعر سبک هندی است، نه نثر این دوره.

گزینه «۴»: این مورد، مربوط به قلمرو ادبی نثر است، نه زبانی.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(مبتدی فرهادی)

۲۵- گزینه «۱»**تشرییم مورد نادرست:**

سبک خراسانی بر حسب زمان به سه دستهٔ فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۲)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۶- گزینه «۱»

«دیوان شمس» سرودهٔ مولانا، «بوستان» در قالب مثنوی اثر سعدی و «عشاق‌نامه» مثنوی فخرالدین عراقی است که همگی از آثار قرن هفتم هجری‌اند.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «فیه ما فیه» منثور و «لمعات» به نظم و نثر است.

گزینه «۳»: همگی از آثار منظوم قرن هشتم هستند.

گزینه «۴»: «تحفة‌الاحرار» اثر جامی در قرن نهم است و «المعجم» و «گلستان» از آثار منثور قرن هفتم هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(هومن نمازی)

۲۷- گزینه «۴»

اطناب از ویژگی‌های نثر دورهٔ سامانی نیست (رد گزینه ۱). لغات کم‌کاربرد فارسی و افزایش کاربرد نشانهٔ جمع فارسی هم در عبارت مشهود نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۳)، اما جملات متن کوتاه و موجز هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۴)

علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)**۲۱- گزینه «۲»**

(سهر غلام پور سیکو)

شعر لطیف و فصیح باتفاقی به شیوهٔ شاعرانی مانند حافظ و سعدی بود.

تشرییم موارد نادرست:

ب) قالب غزل با توجه به نقش و سابقهٔ کاربردش اجازهٔ جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.

د) رضا عباسی در دورهٔ شاه عباس و بهزاد در دورهٔ شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۲۲- گزینه «۳»**تشرییم موارد نادرست:**

«الف»: آثار ادبی منتشر و منظوم این زبان از میان رفته است، ولی ترجمهٔ عربی و فارسی بعضی از آن‌ها مانند «هزارویکشب» و «کلیله و دمنه» در دست است.

«د»: آثاری که به زبان پهلوی خلق شده‌اند بیشتر آثار دینی زردشتی هستند و «یادگار زریران» که اصل پارتی دارد دارای رنگ دینی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۲۳- گزینه «۱»

فقط نوع نثر «عالی‌آرای عباسی» درست آمده است.

نوع نثر سایر آثار:

عيار دانش: فقط دیباچهٔ این اثر به نثر مصنوع سبک هندی است، نه کل آن.
« Abbas نامه » به نثر مصنوع سبک هندی است.

«حسن‌التواریخ» و «حبیب‌السیر» به نثر بیناییں سبک هندی نوشته شده‌اند.
«شرف‌نامه بدليسی» به نثر ساده سبک هندی است. (توجه داشته باشید که دیباچهٔ این اثر به نثر مصنوع است، نه کل آن.)
«محبوب‌القلوب» به نثر مصنوع سبک هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(همون نمازی)

«دامن کشان» کنایه از با غرور و خرامان راه رفتن است. «سرو»، استعاره از معشوق و «خاک پای او گشتیم» نیز تشبيه و کنایه دارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: نصیحت مردم مانند قصه ای مکرر است و «گوش جان» اضافه استعاری است.

گزینه «۳»: «کاروان عجز» اضافه تشبيهی است و تشخيص بسیار برجسته است در مصراج دوم.

گزینه «۴»: «گل اندام» تشبيه درون واژه ای است و اینکه «می، شوق دارد» تشخيص و استعاره است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان، ترکیبی)

(عزیز الیاسی پور)

۳۰- گزینه «۲»

گزینه «۱»: دو تشبيه: جمال یار به آفتاب / ماه به ابرو

گزینه «۲»: دو تشبيه: تشبيه یار به سرو و به ملک (فرشته)

گزینه «۳»: دو تشبيه: تشبيه می (شراب) یک بار به خون و یک بار به توت سیاه

گزینه «۴»: سه تشبيه: تشبيه حسن به چمن، تشبيه لطافت به چمن و تشبيه وصال به گلستان.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۲۶ تا ۳۰)

(یاسین مهدیان)

۳۱- گزینه «۴»

بیت «د»، فاقد آرایه استعاره است.

تشریح سایر آیات:

بیت «الف»: جناس تام: «دیده» در مصراج اول: چشم، «دیده» در مصراج دوم: دیده است.

بیت «ب»: واج آرایی: در مصراج اول، واج آرایی مصوت «ب» مشهود است: سرّ

قلمِ قدرتِ بی چون الهی

بیت «ج»: مجاز: «سنگ» در مصراج دوم مجاز از کوه بیستون

بیت «ه»: تشبيه: دو برداشت از این بیت می توان داشت: ۱- بلا فاصله بعد از رفتن یار، به او نامه ای خالی از متن می نویسم که معشوقم بداند من از هجران او [و گریه زیاد]، کور شده ام و توانایی نوشتن ندارم.

(سیدار غلام پور سیوکی)

در این بیت غم گرایی، توجه بیشتر به آرایه های ادبی و ذهن گرایی یا توجه به دنیا درون از ویژگی های سبک عراقی است. بیت از خواجهی کرمانی است.

۲۸- گزینه «۴»**بررسی سایر گزینه ها:**

گزینه «۱»: یکی از ویژگی های زبانی سبک خراسانی تفاوت تلفظ برخی کلمات با زبان امروز است. در این بیت از شاهنامه فردوسی هم کلمه «خورد» به صورت «خرد» خوانده می شود.

گزینه «۲»: شادی گرایی و روح نشاط و خوش باشی در این بیت رودکی از ویژگی های سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: بر اساس ویژگی ادبی سبک خراسانی، شاعر از تشبيه حسی در این بیت استفاده کرده است و ضمناً معشوق شاعر زمینی است که مربوط به سبک خراسانی است. بیت از رودکی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک شناسی، ترکیبی)

(سیدار غلام پور سیوکی)

۲۹- گزینه «۳»

در این گزینه فرخی سیستانی به معشوق زمینی اشاره دارد که از مضامین سبک خراسانی می باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در این گزینه حافظه به تزویر و ریا اشاره کرده است و زهد ریایی را نقد کرده است که مربوط به سبک عراقی است.

گزینه «۲»: این بیت مولانا در ستایش عشق است که مربوط به سبک عراقی است.

گزینه «۴»: خواجه در این بیت عاشقان را دیوانگان بی سروپایی می داند که عاقلان بر آن ها رشک می برند (حسادت می کنند). پس بیت در برتری عشق بر عقل است و مربوط به سبک عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

(سید علیرضا احمدی)

۳۵- گزینه «۴»

من (مشبه) بلبل (مشبه به)، چو بوتیمار بنشینم، واژه «بلبل» نقش دستوری بدل دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مشبه به: «باغ» با نقش دستوری مسنند

گزینه «۲»: مشبه به (لعت) با نقش دستوری مسنند

گزینه «۳»: مشبه به «دریا» که در ساختار یک واژه مرکب (تشییه درون واژه‌ای) آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

۳۶- گزینه «۴»

استعاره‌ها در بیت گزینه «۲»: «لعل» دو بار در معنای «لب» آمده است. / شکر: لب / فتنه بیدار است / چشم مست خواب است /

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لعت: یار / شب: موهای یار / آفتاب: چهره

گزینه «۳»: سؤال پرسیدن از دریا / جواب دادن چشم

گزینه «۴»: نرگس: چشم

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

(سید علیرضا احمدی)

۳۷- گزینه «۱»

جناس: بر و در

کنایه: در کسی را زدن: کمک خواستن

استعارة مصرحه: «خسرو خاور»: خورشید

استعارة مکنیه: علم بر زدن خورشید

(علوم و فنون ادبی، بیان و بردیع، ترکیبی)

(مسن اصغری)

۳۸- گزینه «۴»**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: فاعلان فاعلان فاعلان فاعلن

گزینه «۲»: مفاعلن فعالن فعالن فعالن فعلن

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۲- بلا فاصله بعد از رفتن یار، به او نامه‌ای خالی از متن (نامه‌ای که متن درونش نباشد، سفید است). می‌فرستم که معاشقم بداند همانند این نامه سفید، چشم من هم سفید شده است (یعنی نامه سفید را، به شانه چشم سفید خودم برایش می‌فرستم).

در معنای دوم، تشییه مضمر داریم: «دیده سفید» و «نامه نوشته» با وجه شبه «سفیدی»، به صورت پنهان به هم مانند شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بردیع، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

۳۳- گزینه «۳»

در این بیت، سه تشییه و در سایر ابیات، دو تشییه به کار رفته است.

تشییه‌های بیت گزینه «۳»: ۱- تشییه تفضیلی اشک شاعر به طوفان نوح، ۲- «لوح سینه»: اضافه تشییه‌ی، ۳- «نقش مهر»: اضافه تشییه‌ی

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۱- «شبستان جهان»، ۲- چو شمع... [معنای بیت: در این جهان از وقتی که چشم را باز کردم، هر چه دیدم، ناخوشایند بود و امتداد نگاهم، موجب ناله و شیون می‌شد.]

گزینه «۲»: ۱- «عنقای عمر»، ۲- چو کوه قاف...

گزینه «۴»: ۱- «شراب عشق»، ۲- «درد درد»: اضافه تشییه‌ی [درد: ماده‌ای که در ته ظرف شراب، رسوب می‌کند.]

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(علیرضا علوبیان)

۳۴- گزینه «۱»

تشییه در بیت ج: «تیر نگاه» اضافه تشییه‌ی است. استعاره در بیت الف: «گنج شاهوار» استعاره مصرحه از اشک. جناس در بیت ب: «گره» و «زره» جناس ناقص اختلافی است. سجع در بیت د: آخرین و یقین قافیه درونی است که در حکم سجع به شمار می‌رود. بیت د جناس ندارد (رد گزینه «۲»)، بیت ج استعاره ندارد (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بردیع و بیان، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۴۳- گزینهٔ ۴»

قافیه در همه ایيات از الگوی «مصوت + صامت» تبعیت می‌کند، به جز بیت گزینهٔ ۴ که حروف اصلی آن «مصوت + صامت + صامت» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۳۹- گزینهٔ ۳»

ت د ل ت	و چ گونس	ش ک چونی	ث چ بر سی
-UU	--UU	--UU	--UU
فعلن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۵)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۴۴- گزینهٔ ۳»

واژگان قافیه «بیعت» و «بیعت» هستند.

در گزینهٔ ۴، «آلت» اولی به معنای ابزار و دیگری واژه عربی آل و خاندان است. حال حرف روی در این بیت «ت» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۴۵- گزینهٔ ۴»

بیت گزینهٔ ۴ به نکوهش غرور در مقابل افراد فروdest پرداخته است و ریاعی صورت سؤال علم مقرن به عمل را مورد ستایش قرار داده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، مفهوم و بیان، ترکیبی)

(همون نمازی)

«۴۶- گزینهٔ ۱»

مفهوم این حدیث که معروف است به «حدیث اوائل» در بیت اول متبلور شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۷)

(کلام کاظمی)

«۴۷- گزینهٔ ۴»

مفهوم مشترک ایيات مرتبط: ناکامی و بی‌بهگی عاشق از وصال یار یا نامیبدی از رسیدن به وصال معشوق

مفهوم بیت گزینهٔ ۴: پایان ناپذیری اشتیاق عاشق حتی با حاصل شدن وصال یار

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۶)

(سعید پعصری)

«۴۰- گزینهٔ ۴»

فاعلاتن فاعلتن فاعلتن فاعلتن (-U- / -U- / -U- / -U-)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: فاعلتن فاعلتن فاعلتن فاعلتن (-U- / -U- / -U- / -U-)

گزینهٔ ۲: فاعلتن فاعلتن فاعلتن فاعلتن (-U- / -U- / -U- / -U-)

گزینهٔ ۳: فاعلتن فاعلتن فاعلتن (-U- / -U- / -U-)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

«۴۱- گزینهٔ ۲»

وزن این بیت درست ذکر شده است.

وزن گزینهٔ ۱: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن، گزینهٔ ۳: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن و وزن گزینهٔ ۴: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن است.

تقطیع ایيات:

گزینهٔ ۱: (ءا ت شُءا / بُخَا كُباد // ئَرْتُگِرف / تِعِتِتِتِحاد)

گزینهٔ ۲: (عَز سب ز / ي چن می نا // كر دس ت / از مین مف رش)

گزینهٔ ۳: (بِنْ گر رز / مْج هان را / بِنْ گر لش / كَر جان را)

گزینهٔ ۴: (تا کار جان / چن زر شَود / با دل بَران / هم بر شَود)

تکتیک: هجای پایانی نیم مصراحتهای گزینهٔ ۱ همواره بلند است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

«۴۲- گزینهٔ ۳»

در بیت گزینهٔ ۳ پایه‌های آوابی هر مصراحتهای چهارتایی است (فعولن فعلون فعل)، اما در سه گزینهٔ دیگر پایه‌های آوابی هر مصراحته سه تایی است.

تشخیص سایر گزینه‌ها:

(مبتدی فرهادی)

گزینهٔ ۱: فاعلاتن فاعلاتن فاعلتن

گزینهٔ ۲: مفاعيلن مفاعيلن فعولن

گزینهٔ ۴: مفتعلن مفتعلن فاعلتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۱)

(کوثر شاه‌حسینی)

«۵۱- گزینه ۲»

- حتماً برای شما پیش آمده که در انجام کاری، بر سر دوراهی قرار گرفته باشید. مانند خریدن کیف جدید و یا پس انداز کردن پول خود؛ قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، نشان‌دهنده ارادی بودن کنش انسان است. ارادی بودن کنش یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنشی انجام نمی‌شود.

- کنش‌ها انواعی دارند؛ برخی از آن‌ها بیرونی و برخی دیگر درونی‌اند، برخی دیگر فردی و برخی اجتماعی‌اند. کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست. پوشیدن لباس مناسب هر مکان، نشان‌دهنده کنش اجتماعی بیرونی است.

- پدیده‌ها از منظر اندازه و دامنه، به سه دستهٔ خرد، میانه و کلان تقسیم می‌شوند. همچنین از منظر عینی یا ذهنی بودن نیز می‌توان آن‌ها را به دسته‌های عینی، میانه و ذهنی تقسیم کرد.

دید و بازدید عید، به جا آوردن آداب و رسوم است که پدیده‌ای میانه و عینی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زنگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۳۱)

(غاطمه صفری)

«۵۲- گزینه ۲»

حقوق بشر، جزء ارزش‌های اجتماعی است؛ بنابراین مربوط به لایهٔ عمیق جهان اجتماعی می‌باشد و از طرفی دارای بعد معنایی، نامحسوس و ذهنی است.

ادب، از ارزش‌های اجتماعی است؛ بنابراین مربوط به لایهٔ عمیق جهان اجتماعی می‌باشد و از طرف دیگر چون رعایت کردن یک رفتار قابل مشاهده می‌باشد، در نتیجه عینی است.

داستان، یک نماد اجتماعی است؛ بنابراین مربوط به لایهٔ سطحی جهان اجتماعی می‌شود و چون امری افسانه‌ای و غیرقابل مشاهده در عالم واقعی است، ذهنی محسوب می‌شود.

شیوه احوال‌پرسی، از جمله هنجرهای اجتماعی است؛ بنابراین مربوط به لایهٔ سطحی جهان اجتماعی است و از طرفی چون یک رفتار قابل مشاهده است، در نتیجه امری عینی و محسوس است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زنگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(یاسین مهریان)

«۴۸- گزینه ۴»

صاحب در بیت صورت سؤال به قلم (مجازاً سخنان و اشعار) خود می‌نازد و آن را بسیار تأثیرگذار می‌داند. این «مفاخره به سخن خود» در بیت گزینه ۴ نیز مشاهده می‌شود و سعدی به شیرینی سخن خود می‌بالد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ناله شاعر از بخت بد

گزینه ۲: از عشق سخن بگویید و جهان را معطر کنید.

گزینه ۳: مفاخره شاعر به روان و دل پاک خود

توجه داشته باشید که بیت صورت سؤال تفاخر به «سخن» است و گزینه ۳ «تفاخر به «دل و روان» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۷)

«۴۹- گزینه ۱»

(یاسین مهریان)

هر دو بیت «ج» و «د» به این مفهوم اشاره دارند که فنای از خود باعث وصال به معشوق می‌شود:

بیت «ج»: مرغ جان، قالب فرسوده (استعاره از جسم) را می‌شکند و با فنای از خود، به سمت وصال یار پرواز می‌کند.

بیت «د»: باید از جسم و جان بی خبر شد تا از جانان (یار - معشوق) خبر یافته.

تشریح سایر آیات:

بیت «الف»: جدایی جسم و روح امری عادی و سهل است؛ اما چیزی که مشکل است جداسدن دل از یار است (شاعر در قیاسی مُدن را آسان‌تر از فراق یار می‌داند).

بیت «ب»: از بین رفتن هجران باعث بقای دل شاعر می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۶۷)

«۵۰- گزینه ۲»

(غرهاد علی نژاد)

در بیت گزینه ۲ شاعر خود را در سرگردانی از عشق معشوق به باد صبا تشبیه می‌کند. اما در ایات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ باد صبا یا نسیم صبح «پیک میان عاشق و معشوق» است. در بیت گزینه ۱ شاعر از صبا می‌خواهد پیام سرگردانی اش را به یار برساند. در بیت گزینه ۳ شاعر از نسیم صبح می‌خواهد سرمه‌ای از خاک رهگذار دوست برایش بیاورد و در بیت گزینه ۴: شاعر دل و جانش را به باد می‌سپارد تا نزد معشوق ببرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۱۶ و ۹۰)

(کوثر شاه‌حسینی)

«۵۶- گزینه «۱»

تغییر رشته خود در دبیرستان، نوعی تحرک اجتماعی افقی است.
اگر تغییرات هویتی بیرون از مژهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و
شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال
بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود. تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از
علل درونی است و به ناآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی
بازمی‌گردد و گاه، ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های
اجتماعی دیگر است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تحرک اجتماعی صعودی - درست

گزینه «۳»: تحرک اجتماعی نزولی - درست

گزینه «۴»: تحرک اجتماعی افقی - نادرست (علل بیرونی تعارض فرهنگی،
پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است).

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۷)

(معرشاد ایمانی نسب)

«۵۷- گزینه «۲»

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی
جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان
اجتماعی سازگار است.

ج) تحرک اجتماعی درون‌نسلی، توسط یک فرد در طول زندگی خودش
اتفاق می‌افتد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۴ و ۸۶)

(ریحانه امینی)

«۵۸- گزینه «۲»

- به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی
خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «آرمان اجتماعی» می‌گویند.
- اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های
خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت
می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند،
دچار تحولات هویتی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲ و ۹۷)

(آریتا بیدرقی)

«۵۳- گزینه «۲»

تشريح عبارات نادرست:

- در نگاه تکخطی به تاریخ بشر، تفاوت میان جوامع همانند تفاوت یک نوع
موجود زنده در مراحل مختلف رشد است.
- با افول علوم عقلانی و حیانی در جهان متجدد امکان ارزیابی ارزش‌ها و
آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره این امور به تمایلات افراد و
گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۴۵، ۴۷ و ۴۹)

(فاطمه صفری)

«۵۴- گزینه «۳»

اسراف و تبذیر در جامعه ایران، گرچه در واقعیت جامعه وجود دارد اما جزء
آرمان‌ها و ارزش‌های ما نیست.
حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه
شناخته می‌شود. علوم تجربی توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را
دارند.

هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی
افراد سازگار و متناسب است و زمینه پیدایش و رشد همان هویت را فراهم
می‌آورد و امکان پیدایش و رشد انواع دیگر را تضعیف می‌کند؛ به عنوان مثال
همان‌گونه که هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی
ناسازگار است، هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت دنیوی
جهان متجدد سازگاری داشته باشد.

فرهیختگی ویژگی اکتسابی، فردی و متغیر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۳، ۵۴، ۶۴، ۶۹ و ۷۰)

(ریحانه امینی)

«۵۵- گزینه «۲»

آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری
کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراجعات نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۵)

(ریهانه امینی)

«۶۲- گزینهٔ ۴»

- امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.
- امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
- دوران خلافت از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳ و ۲۸)

(آرش مرتضایی فر)

«۶۳- گزینهٔ ۲»

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن به عنوان «پرووتستانیسم» یاد می‌شود.
- از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناسختی شده است.
- انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روش‌نگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است. این انقلاب الهام‌بخش انقلاب‌های دیگری شد که پس از چهار دهه سراسر اروپا را فرا گرفت.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بهوانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۳ و ۵۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۶۴- گزینهٔ ۴»

- تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آن‌ها می‌گیرد و این پدیده، موجب واپسی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی از صنایع واپسیه را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند؛ ولی این انتقال، در جهت استقلال یا تعدیل جهانی شروط عمل نمی‌کند؛ بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است و بدین ترتیب با رشد و تحول کشورهای استعمارزده نیز فاصله و واپسی کشورهای غربی و غیرغربی، هم‌چنان حفظ می‌شود.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بهوانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(سمیه محمدی مصیری)

«۵۹- گزینهٔ ۲»

- زمانی که یک جامعه مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شود و حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است.
- غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهمترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.
- جوامع مختلف، با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

(بامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۷، ۹۱ و ۹۹)

(بیبیه مهی)

«۶۰- گزینهٔ ۴»

- (الف) انقلاب‌ها از مهمترین تحولات در هر جهان اجتماعی محسوب می‌شوند.
- (ب) هویت فرهنگی هر جامعه بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان آن شکل می‌گیرد.
- (ج) با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی، مزرعه‌داری دولتی و اشتراکی، به عنوان دو شیوه پیشبرد اقتصاد کشاورزی، رایج شد.
- (د) ارسطو، حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، جمهوری (پولیتی) می‌خواند.

(بامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۱۳)

جامعه‌شناسی (۲)

(بیبیه مهی)

«۶۱- گزینهٔ ۲»**تشرییم عبارت‌های نادرست:**

- وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدودهٔ فردی و ذهنی خود قرار دارد؛ اما وقتی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.
- پذیرش تفاوت‌ها، از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۵، ۷ و ۱۷)

گزینه «۴»: نادرست (مارکس در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت). - نادرست (اصطلاح استعمارزده و استعمارگر را کسانی به کار می‌برند که به ابعاد فرهنگی چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر نیز توجه دارند).

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۸۱، ۸۸ و ۸۹)

(مهرشاد ایمانی نسب)

«۶۸- گزینه «۴»

- وارد شدن آسیب به تمامی جامعه، در بحران اقتصادی رخ می‌دهد.
- چالش در حوزه‌های مختلف روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر در بحران زیست محیطی رخ می‌دهد.

- پسامدرنیسم، تردید در بنیان‌های معرفت‌شناختی علمی جهان مدرن بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۵ و ۹۰)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۶۹- گزینه «۴»

عارضی و تحملی بودن جنگ در جامعه جدید غربی: کنت جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم: جنگ ویتنام مرکز و پیرامون: بر اساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۸۵، ۸۱ و ۸۹)

(آریتا بیدرقی)

«۷۰- گزینه «۴»

گسترش فرهنگ ← شناختن، پذیرفتن و عمل کردن بیداری اسلامی ← از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است.

انقلاب اسلامی ← مؤثر در از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌ها پس از رنسانس

استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی و تضمین حداکثر سود ← شیوه سرمایه‌داری

(جامعه‌شناسی (۱) و (۳)، ترکیبی)

(کوثر شاه‌حسینی)

«۶۵- گزینه «۳»

- رنسانس، قرن‌های چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.
- آثار فرهنگ جدید غرب در زندگی اجتماعی در حوزه سیاست: متناسب با باورها و ارزش‌های بنیادین غرب (سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری) یک نظام سیاسی کاملاً دنیوی شکل گرفت.

- در فرایند تکوین نظام نوین جهانی، مراحل چهارگانه زیر طی شد: پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت - به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی - استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیوانی، صفحه‌های ۵۷، ۵۳ و ۵۷)

(آریتا بیدرقی)

«۶۶- گزینه «۱»

- اشتراک جان راسل و دیوید ریکاردو ← نظریه پردازان لیبرال و معتقد به آزادی فعالیت صاحبان سرمایه
- نقد لیبرالیسم و آزادی مثبت و منفی ← آیزا بارلین
- افتراق سوسیالیسم و کمونیسم ← اعتقاد به مالکیت خصوصی
- علت شکل‌گیری طبقه و نظام طبقاتی از منظر مارکسیست‌ها ← نظام سرمایه‌داری

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۰)

(فاطمه صفری)

«۶۷- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (این چالش مقطعی بود). - درست
گزینه «۲»: درست - نادرست (براساس اصطلاح مرکز و پیرامون جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند).

گزینه «۳»: نادرست (چالش جهان دوقطبی چالشی مقطعی و درون فرهنگی بود). - درست

(مهری پاھدری)

«۷۵- گزینه ۳»

زمانی که فرد در یک بافت مکانی به دنبال محرک هدف است، کارکرد «جستجو» توجه دیده می‌شود؛ مانند مادری که به دنبال فرزند خود می‌گردد. زمانی که فرد می‌داند محرک هدف ارائه خواهد شد، اما نمی‌داند چه زمانی کارکرد «گوش به زنگی» توجه دیده می‌شود؛ مانند زمانی که فرزندی زمانی طولانی به مانیتور نگاه می‌کند تا وجود محرک را گزارش کند یا زمانی که دانشآموزی سایت سازمان سنجش را مرتب نگاه می‌کند تا ثبت نام کنکور را از دست ندهد.

(روان‌شناسی، احساسات، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۹ و ۷۸)

(محمد رضا توکلی)

«۷۶- گزینه ۲»

- به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش به زنگی می‌گویند. مانند نگهبانی که مراقب اتفاقات مشکوک است.
- در ردیابی علامت، منظور از علامت یا محرک هدف، علامتی است که فرد باید آن را برگزیند. منظور از محرک‌ها یا علایم انحرافی، محرک‌هایی است که همواره مانع انتخاب هدف می‌شود.

- در کارکرد جستجو، به دنبال یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی هستیم. پیدا کردن محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف است. مانند پیدا کردن ماشین در پارکینگ.

(روان‌شناسی، احساسات، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(محمد هبیبی)

«۷۷- گزینه ۳»

شکل صحیم گزینه‌های دریگر:

گزینه ۱: اگر بیست لغت را برای فردی بخوانیم، این فرد می‌تواند با آگاهی از فنون بهسازی حافظه، تعداد بیشتری از ۹ لغت را یادآوری کند. گزینه ۲: اطلاعات موجود در حافظه بلندمدت از بین نمی‌روند، ولی ممکن است فراموش شوند.(forgetting).

گزینه ۴: وقتی فردی به کلمه «سیب» فکر می‌کند، معنی آن به صورت پیاپی و مرتبط با سایر معانی شکل می‌گیرد.

روان‌شناسی

«۷۱- گزینه ۱»

(محمد هبیبی)

در این بیت مولانا به این نکته اشاره می‌کند که عقل و روش‌های فلسفی و منطقی، مانند پای چوبی غیرقابل اطمینان است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(مهری پاھدری)

«۷۲- گزینه ۱»

زمانی که سرمربی تیم مشغول ارائه گزارش عملکرد تیم است، درواقع با توصیف عملکرد تیم به دنبال هدف «توصیف» در روان‌شناسی است. همچنین زمانی که علت نتایج تیم را ضعف در بخش هجومی می‌داند، عملکرد تیم را «تبیین» می‌کند. در نهایت زمانی که برای آینده برنامه‌ریزی می‌کند تا پدیده عملکرد تیم را تحت تأثیر قرار دهد به دنبال «کنترل» است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(محمد هبیبی)

«۷۳- گزینه ۴»

کودک در این دوره درک درستی از هیجانات مثبت و منفی ندارد و ممکن است یک هیجان منفی، مانند سرزنش کردن مادر را یک هیجان مثبت تلقی کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۵، ۴۶، ۴۷ و ۴۹)

(سید علیرضا احمدی)

«۷۴- گزینه ۴»

سایر ابیات به تأثیر عوامل خارجی اشاره می‌کنند، ولی شاعر در بیت گزینه ۴ می‌گوید کسی که مست خیال یار است، نیازی به وصال حقیقی ندارد و آرزوی رسیدن به یار او را از همنشینی با معشوق بی‌نیاز می‌کند!

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

(همیدر، خنا توکلی)

«۸۲- گزینهٔ ۴»

سلطهٔ کشور دیگر یک امر بیرونی، غیرقابل کنترل و نسبتاً نایابدار است.

نداشتن استعداد یک امر درونی، پایدار و غیر قابل کنترل است.

(روان‌شناسی، انگلیزه و تکرش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۷)

(همیدر، خنا توکلی)

«۸۳- گزینهٔ ۲»

عبارات اول و سوم به یک عامل فرازیستی اشاره می‌کنند، بنابراین در اینجا با نگرش سروکار داریم. عبارات دوم و چهارم نیز به علت انجام یک کار اشاره می‌کند؛ که چون زیستی و غریزی است، به آن انگلیزه می‌گوییم.

(روان‌شناسی، انگلیزه و تکرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۲)

(موسی‌عفیتی)

«۸۴- گزینهٔ ۴»

در این مقابله ناکارآمد، فرد دست از فعالیت برمند دارد و برای از بین بردن فشار روانی، تلاش نمی‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۳)

(همیدر، خنا توکلی)

«۸۵- گزینهٔ ۴»

- توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتب متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند.

- نوجوانان نیاز به کمک دارند تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

- هویت همان تمایزی است که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد. هویت طرز فکر، عقاید و نحوه ارتباط فرد با دیگران را شامل می‌شود.

(روان‌شناسی، تکریبی)

یک مثال برای درستی گزینهٔ «۳»: حادثه‌ای تاریخی مانند ملی شدن صنعت نفت برای دکتر مصدق و مردم آن زمان در حافظهٔ رویدادی ذخیره شده است؛ ولی برای ما که در مورد این حادثه فقط چیزهایی خوانده یا شنیده‌ایم در حافظهٔ معنایی ذخیره‌سازی شده است.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۹)

(موسی‌عفیتی)

«۷۸- گزینهٔ ۴»

حجم ردهای حسی زیاد، اما مدت ذخیره‌سازی آن‌ها کوتاه است.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه ۹۵)

(مهری باهدی)

«۷۹- گزینهٔ ۴»

زمانی که صحبت از تکرار تجربه موفق حل مسئله از موقعیتی به موقعیت دیگر می‌شود، عامل موثر بر حل مسئله «انتقال» است. استفاده صرف از تجربه گذشته در بسیاری از موارد مفید فایده نبوده و در صورت بازیبینی می‌تواند مثمر ثمر باشد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱)

(مهری باهدی)

«۸۰- گزینهٔ ۳»

زمانی که تصمیم فرد وابسته به تصمیم دیگری باشد، سبک تصمیم‌گیری «وابسته» دیده می‌شود و توصیه مطرح شده در صورت سوال برای نهی نوجوانان از این سبک تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

(همیدر، خنا توکلی)

«۸۱- گزینهٔ ۱»

- در سبک اجتنابی، فرد کار امروز را به فردا می‌افکند و دست‌دست می‌کند و با گذر زمان، مشکلات او بیشتر می‌شوند.

- در سبک احساسی، معیار تصمیم‌گیری عواطف و هیجانات زودگذر است.

- در سبک تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۴۵)

(روح الله گلشن)

۹۰- گزینه «۲»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أخي الأكبر: برادر بزرگترم»؛ دقت کنید «الأكبر» اسم تفضيل است. همچنین «في الماضي» باید به صورت «در گذشته» ترجمه شود. گزینه «۳»: «تجربة: تجربه» مفرد است نه جمع. گزینه «۴»: «لم تكن ... تستطيع: نمی‌توانست»

تکن: می‌دانیم ساختار [کان + فعل مضارع] به شکل «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود؛ حال همین ساختار اگر بخواهد «منفی» شود، به شکل [اما کان + فعل مضارع] یا [لم یکن + فعل مضارع] می‌آید.

مثال: کان یدرس: درس می‌خواند
← ما کان یدرس = لم یکن یدرس: درس نمی‌خواند

(ترجمه)

(عمار تابیفشن)

۹۱- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «تَخَرَّجَ» یعنی «دانش آموخته شدند». در گزینه «۲»، «غَلِمَوا» یعنی «دانستند». در گزینه «۳»، «فَرَّحَا» یعنی «شاد کردند».

(ترجمه)

(امیرحسین شکوری)

۹۲- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح «هذا الكاتب»، «این نویسنده» می‌باشد که به اشتباه «این نویسنده‌ای است که» ترجمه شده است.

گزینه «۲»: دقت کنید که «صار» به معنی «شد» را با «صَرَّ» به معنی «گردانید» اشتباه نگیرید. ترجمه صحیح «صارَ صَمَاءَ وَبَكَمَاءَ» به صورت «کر و لال شد» صحیح است.

گزینه «۳»: «آلًا ننسى» فعل مضارع از صيغه متکلم مع الغير است و باید به شکل «فراموش نکنیم» ترجمه شود.

(ترجمه)

(مهدی پیغمبری)

۹۳- گزینه «۲»

«هیچ کس ... با خواسته‌ای»: أحدٌ فِي حاجَةٍ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) «تیامد»: ما أَتَى، ما جَاءَ / ضَمِيرٌ هُوَ در «رَدَه» به «أَحد» یا «شخص» برمی‌گردد و باید مذکور باشد (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

عربی زبان قرآن (۱)

۸۶- گزینه «۴»

«إذا»: هرگاه (رد گزینه ۳) / «خاطِبُهُمُ الْجَاهِلُونَ»: نادان‌ها ایشان را خطاب کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «قالُوا»: می‌گویند (رد سایر گزینه‌ها) / «سَلَامًا»: سخنی آرام (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۳»

«ما مِن مشكلة»: هیچ مشکلی نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الشخص الذي»: شخصی را که (رد گزینه ۲) / «يَتَوَكَّلُ، يَعْتَمِدُ»: توکل می‌کند، اعتماد می‌کند (رد گزینه ۲) / «قدرات» (جمع قدرة): توانایی‌ها (رد گزینه ۲) / «متوَكِلاً و مُعتمِداً»: با توکل و اعتماد (رد گزینه ۴) / «يواجه»: روبرو شود، مواجه شود (رد گزینه ۴) / همچنین در گزینه «۱»، معادلی برای فعل «بتواند» در عبارت عربی وجود ندارد.

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۲»

حرف «لِ» + «اسم / ضمیر» در ابتدای جمله، براساس سیاق جمله، فعلی از مصدر «داشت» ایجاد می‌کند و در این حالت معنای «برای» نمی‌دهد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَحْذِرُ»: (فعل متعدی و معلوم از باب تعییل) هشدار می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «حتَّى تَبْتَعِدُ»: تا دور شوند / «منطقة الخطر»: (مضاف + مضاف الیه) منطقه خطر (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۹- گزینه «۲»

«فَنَاك»: (در اینجا) وجود دارد، هست (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَنَقَّلُ»: منتقل می‌کند، جابه‌جا می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يَجُبُ»: باید (رد گزینه ۱) / «كُلَّ مِنَ الْمُوَاطِينِ»: هر یک از شهروندان (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

نکات مهم درسی:

(۱) هرگاه «فَنَاك» در ابتدای جمله بر سر اسم باید، به معنای «هست، وجود دارد» ترجمه می‌شود.

(۲) «أَنَابِيب» بار اول به صورت نکره آمده و بار دوم همراه با «ال» تکرار شده است، پس «ال» در آن، به معنی اسم اشاره (این، آن) ترجمه می‌گردد.

(ترجمه)

٩٥- گزینه «۳»

(سید محمدعلی مرتفعی)

عبارت گزینه «۳» می‌گوید: ترک‌کننده کار حق خود و خانواده‌اش را ضایع کرده است، پس باید زندگیش را به دست خود تغییر بدهد؛ که درست است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیامبران با تکیه بر کمک و پیشکش‌های مردم زندگی می‌کردند! گزینه «۲»: اگر انسان بداند که او بیهوده آفریده نشده است، کارهای روزانه خود را ترک می‌کند!

گزینه «۴»: قرآن قصه داود (ع) را حکایت کرده است؛ او به کار جمع‌آوری هیزم پرداخت اگرچه ساده بود!

(درک‌طلب)

٩٦- گزینه «۱»

(سید محمدعلی مرتفعی)

عبارت گزینه «۱» می‌گوید: بر انسان واجب است دست کمک و یاری به سوی دیگران دراز کند و برای ساده کردن امور زندگیشان کار کند؛ که در متن چنین چیزی نیامده است؛ موضوع کلی متن در مورد کار و تلاش و خودکفایی است نه انفاق و بخشش!

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: از نتایج کار در اسلام، پیشرفت فرد و جامعه در زمینه‌های مختلف است!

گزینه «۳»: غذایی که انسان از کار دستش می‌خورد، بهترین غذا در دنیا است!

گزینه «۴»: کار باید با عبادت همراه شود چرا که یکی از آن‌ها بدون دیگری کافی نیست!

(درک‌طلب)

٩٧- گزینه «۳»

(سید محمدعلی مرتفعی)

یُشَجِّعُ (تشویق می‌کند) فعل معلوم و «الإِسْلَام» فاعل آن است.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

٩٨- گزینه «۲»

(سید محمدعلی مرتفعی)

«مُنْتَجٌ» (تولید‌کننده) اسم فاعل است، همچنین از مصدر «انتاج» (باب افعال) ساخته شده و ریشه آن «نــتــج» است.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

ترجمه متن درک مطلب:

«اهمیت کار در اسلام از این جهت که وسیله کسب روزی است، آشکار می‌شود، همانا پیامبران صاحبان صنایعی بودند که از آن‌ها روزیشان را کسب می‌کردند، خداوند بلندمرتبه درباره سورور ما داود فرموده است: و ما به او (داود) صنعت زره‌سازی آموختیم، و آن صنعتی دشوار است اما او با اینکه پیامبر بود، آن کار را انجام داد. کار عاملی برای خودکفایی خانواده‌ها و خانوارها به شمار می‌رود، و به تبع آن، (باعث) ناپدید شدن برخی مظاهر منفی نظری درزدی یا گدایی در جامعه می‌گردد، و بدین سبب، اسلام تشویق به کار می‌کند هرچند ساده باشد؛ پیامبر (ص) کار جمع‌آوری هیزم را بهتر از پیشکش‌های مردم دانسته‌اند، اگرچه زیاد باشد. کار منجر به خودکفایی خانواده‌ها و عدم نیازشان به کمک و صدقه‌ها می‌شود، و فرد را از مصرف کننده به تولید‌کننده تبدیل می‌نماید. به وسیله کار، انسان وظيفة آبادانی زمین را نیز انجام می‌دهد، خداوند بلندمرتبه فرمود: آیا پس گمان کردید که شما را بیهوده آفریدیم و به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؛ پس خدای بلندمرتبه انسان را در این دنیا بیهوده نیافریده است، بر این اساس، ترک کردن کار در آن، (موجب) خسارت برای خود و خانواده است. می‌توانیم بگوییم که کار از مهم‌ترین وسیله‌های ارزش‌گذاری انسان در جامعه است، و خداوند کسی را که کار و عبادت را باهم جمع کرده، ستایش کرده است.

٩٤- گزینه «۴»

ترجمه صورت سؤال: بهتر است که

عبارت گزینه «۴» می‌گوید: انسان در زندگیش به کارهایی دشوار بپردازد؛ که مناسب نیست؛ اگرچه برخی افراد به کارهای سخت می‌پردازنند، اما این موضوع برای همه، ترجیح محسوب نمی‌شود!

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان تولید‌کننده باشد، نه مصرف‌کننده!

گزینه «۲»: مؤمن مسؤولیتش در ساختن زمین را فراموش نکند!

گزینه «۳»: مؤمن برای خانواده‌اش صدقه‌ها را نپذیرد!

(درک‌طلب)

۱- «تفعل»: فعل «ماضی» از صیغه «مفرد مذکور غائب = هو» / باب «تفعل»
(دارای ۲ حرف زائد)

۲- «تفعل»: فعل «مضارع» از صیغه «مفرد مؤنث غائب = هی» یا «مفرد
مذکور مخاطب = انت» / باب «تفعیل» (دارای ۱ حرف زائد)

روش تشخیص: می‌توان گفت اگر وزن «تفعل» مربوط به:

الف) یک اسم «مذکور» و بیانگر صیغه «غائب» باشد → فعل «تفعل» است.

ب) یک اسم «مذکور» و بیانگر صیغه «مخاطب» باشد → فعل «تفعل» است.

ج) یک اسم «مؤنث» و بیانگر صیغه «غائب» باشد → فعل «تفعل» است.

(قواعد فعل)

(على رسولی)

۱۰۳- گزینه «۱»

در گزینه «۱»، «أَكْرَمَ» فعل ماضی معلوم، «والد» فاعل، «صديق» و «ى» مضافقالیه و «هذه» مفعول است؛ هنگام تبدیل جمله معلوم به مجھول، فاعل همراه با مضافقالیه حذف می‌شود و مفعول (هذه) به همراه توابع آن (از جمله صفت، مضافقالیه و ...) به عنوان نائب فاعل قرار می‌گیرد؛ یعنی شکل صحیح جمله مجھول در اینجا، «أَكْرِمَتْ هَذِهِ الْبَنْتَ...» می‌باشد.

(أنواع بملات)

(عمار تابیقش)

۱۰۴- گزینه «۲»

فعل ماضی در جمله شرطیه می‌تواند به صورت مضارع ترجمه شود، پس گزینه‌های «۳» و «۴» نمی‌توانند پاسخ سؤال باشند، چون جمله شرطیه نیستند. در گزینه «۱» نیز هم فعل شرط و هم جواب شرط مضارع‌اند، در حالی که ما باید به دنبال فعل شرط یا جواب شرطی باشیم که ماضی باشد، پس تنها گزینه «۲» صحیح است. (ترجمه عبارت گزینه «۲»: مؤمن هرگاه بتواند، از دشمن انتقام‌جو درمی‌گذرد!)

(أنواع بملات)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۰۵- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «أَقْوَى» خبر کان است که اسم تفضیل نیز می‌باشد.

تشرییف سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «ضاراً»، در گزینه «۲»، فعل ماضی «أَحْسَنَ» (نیکی کرد) و

در گزینه «۴»، «اشتریت» خبر کان هستند که هیچ‌کدام اسم تفضیل محسوب نمی‌شوند.

(أنواع بملات)

(همیرضا قادری‌امینی - اصفهان)

در این گزینه، «يَقَدِّمُ» نادرست است و باید به جای آن «يَقَدِّمُ» باید؛ زیرا فعل مضارع معلوم و ثلاثی مزید از باب «تفعیل» می‌باشد. همچنین «قيمة» با این حرکت‌گذاری صحیح است.

(ضبط هرکات)

۹۹- گزینه «۴»

در این گزینه، «يَقَدِّمُ» نادرست است و باید به جای آن «يَقَدِّمُ» باید؛ زیرا فعل مضارع معلوم و ثلاثی مزید از باب «تفعیل» می‌باشد.

(همیرضا قادری‌امینی - اصفهان)

۱۰۰- گزینه «۳»

در این گزینه، مانند عبارت صورت سؤال به این نکته اشاره شده است که مردم مطابق راه و روش فرمانروایان خویش عمل می‌کنند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرمانروای عادل موجب آرامش مردم می‌شود.

گزینه «۲»: روش پادشاهان بزرگوار، رحمت و مهربانی است.

گزینه «۴»: حاکم به خوبی امور ولایت را اداره می‌کند.

(مفهوم)

۱۰۱- گزینه «۴»

معدود پس از اعداد ۳ تا ۱۰، به صورت جمع و مجرور می‌آید، در گزینه «۴»، «مرافقین» جمع مذکور سالم و مجرور با علامت «یاء» می‌باشد.

تشرییف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معدود پس از «ستة و ثلثين: ۳۶» باید مفرد باید که جمع آمده و نادرست است.

گزینه «۲»: باید «إثنين» به صورت مؤنث باید و با معدودش مطابقت کند، بنابراین «شجرتين إثنتين» درست است.

گزینه «۳»: باید معدود پس از «ثلاثة عشر: ۱۳» مفرد باید.

(عد)

(روح الله لکشن)

۱۰۲- گزینه «۳»

صورت سؤال، فعلی را می‌خواهد که حروف زائد آن بیشتر از بقیه باشد. در گزینه «۳»، «تخرّج» فعل ماضی از باب تفعّل است و دو حرف زائد دارد، اما در سایر گزینه‌ها فعل‌های «تعلّم»، «تبدّل» و «تحرّک» همگی مضارع باب تفعیل هستند و یک حرف زائد دارند.

نکتات مهم درسی:

اگر وزن «تفعل» حرکت‌گذاری نشود، می‌تواند حالت‌های مختلفی داشته باشد که دو حالت مهم آن عبارت‌اند از:

(زهراء امیری)

۱۱۰- گزینه «۴»**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: تعلیم و تربیت در دوران باستان در چند مرحله انجام می‌گرفت. ابتدا کودکان تا پنج یا هفت سالگی در درون خانواده پرورش می‌یافتدند و مادران نقش مهمی در آشنایی فرزندان خود با آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی، دینی و میهنه‌ی و آموختن راه و رسم پسندیده زندگی به آنان داشتند.

گزینه «۲»: برای فرزندان توده مردم از قبیل کشاورزان، پیشه‌وران و صنعتگران، امکان تحصیل در مدارس و آموزشگاه‌های آن دوره فراهم نبود. اینان به طور معمول، حرفة پدران خود را می‌آموختند.

گزینه «۳»: در زمان فرمانروایی خسرو انشیریان، مبادلات فرهنگی با هند و روم گسترش یافت و در نتیجه آن، جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۵ تا ۱۴۲)

تاریخ (۲)

(بوارد میربلوکی)

۱۱۱- گزینه «۴»

غزوه بدر ضربه سنگین و جبران ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد. پس از آن، ساکنان آن منطقه گرایش بیشتری به رسول خدا (ص) و اسلام نشان دادند.

(تاریخ (۲)، تقویر اسلام؛ هرکتنی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۷)

(امیرحسین کاروین)

۱۱۲- گزینه «۴»

در دوره سلجوقی تجارت داخلی و خارجی ایران به طور چشمگیری رشد کرد. گسترش قلمرو، برقراری نظام و امنیت، ایجاد راه‌های جدید و توسعه حمل و نقل و وجود نظام دیوانی کارآمد از جمله عواملی بودند که به رشد تجارت کمک کردند. صرافان که وظیفه انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله کالاهای را بر عهده داشتند، نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲)

تاریخ (۱)**۱۰۶- گزینه «۴»**

(بوارد میربلوکی)

در گاهشماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌گردید. همچنین برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند و به قولی کبیسه می‌گرفتند.

در بین النهرين و به خصوص در میان بابلی‌ها، گاهشماری «خورشیدی- قمری» رایج بود.

در سال ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح (ع) به عنوان مبدأ گاهشماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.

(تاریخ (۱)، تاریخ شناسی، صفحه ۱۱۳)

۱۰۷- گزینه «۳»

(بوارد میربلوکی)

مردم مصر، خدایانشان را مهریان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند. شاید به این سبب که زندگی در اطراف رود نیل آسان‌تر و مطبوع‌تر از زندگی در کناره‌های دجله و فرات بود.

(تاریخ (۱)، هخامن در عصر باستان، صفحه ۳۹)

۱۰۸- گزینه «۲»

(بوارد میربلوکی)

گزینه «۱»: شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران توسط شاپور دوم صورت گرفت.

گزینه «۳»: اسارت والریانوس، امپراتور روم در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد.

گزینه «۴»: قتل امپراتور گردیانوس، در زمان شاپور یکم بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۸)

۱۰۹- گزینه «۱»

(علی‌عضا پدر)

پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر تشکیلات اداری (دیوان‌سالاری) را انسجام و نظم پیشیدند و آن را تقویت کردند. در نتیجه این اقدام‌ها، از تعداد حکومت‌های موروثی محلی به طور محسوسی کاسته شد و مناطق مختلف کشور به ویژه نواحی جنوبی، مرکزی و غربی آن، تحت نظارت و سلطه مستقیم حکومت ساسانی قرار گرفت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

(علیرضا پر، ۳)

۱۱۸- گزینه «۱»

در پدیده وارونگی دما، با افزایش ارتفاع از سطح زمین، درجه حرارت هوا ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌باید، در نتیجه یک لایه هوای سرد و سنگین در مجاورت زمین ساکن می‌شود، در چنین شرایطی، حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد و موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

(جغرافیای ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(کلکور سراسری نوبت دوم، ۱۴۰۲ - تیرماه)

۱۱۹- گزینه «۱»

دریای خزر و خلیج فارس دارای موقعیت نسبی دسترسی به منابع نفت و گاز هستند. این دو دریا از مناطق ژئولوژیکی جهان بهشمار می‌روند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دریای خزر به آبهای آزاد دسترسی ندارد.
گزینه «۳»: دریای خزر تنها دریای جهان است که ۹۰ درصد خاويار جهان را تولید می‌کند. این دو دریا به آبهای آزاد دسترسی ندارد.

گزینه «۴»: در دریای عمان مشاغل گوناگونی از جمله صیادی و پرورش ماهی و میگو وجود دارد. این دریا از مناطق ژئولوژیک جهان بهشمار نمی‌رود.

(جغرافیای ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

(صفا هاضری)

۱۲۰- گزینه «۲»

سفالگری از فعالیت‌های بخش کشاورزی نیست و جزء صنایع دستی است.
(جغرافیای ایران، پژوهشی انسانی ایران، صفحه‌های ۹۲، ۸۸ و ۹۳)

(۲)

(علیرضا پر، ۳)

۱۲۱- گزینه «۲»

دقت کنید مناسب‌ترین عبارت برای متن داده شده، در گزینه «۲» آمده است؛ در نواحی انسانی، به سختی می‌توان حدود مرزها را تعیین کرد، همین عامل سبب شده است که یک ناحیه مختلط زبانی در مجاورت مرز ایالات متحدة امریکا و مکزیک دیده شود.

(جغرافیا (۲)، تابه‌هی پیست، صفحه ۱۶)

(بیوار میربلوکی)

۱۱۳- گزینه «۳»

با مسلمان شدن مغول‌ها، به تدریج بزرگان ایرانی شامل دیوان‌سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی، تحت حمایت ایلخانان، موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند و تلاش کردند که زیاده‌خواهی و خودسری اشرافیت مغول را مهار کنند.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۰)

(امیرحسین کروین)

۱۱۴- گزینه «۱»

اروپا بیان در عصر صفوی قادر به تحمیل اهداف خود به این دولت نبودند و صفویان با اقتدار از روابط با اروپا در جهت اهداف خود سود می‌بردند. سایر گزینه‌ها از علل همکاری غرب و صفویه هستند؛ اما چرا بی استعماری نبودن این رابطه را توضیح نمی‌دهند.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۶)

(علیرضا پر، ۳)

۱۱۵- گزینه «۲»

در نتیجه اکتشافات جغرافیابی، پرتغالی‌ها پیش از اسپانیایی‌ها قدم در راه کشف راه‌ها و سرزمین‌های جدید نهادند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پرید، صفحه‌های ۱۷۹ تا ۱۸۲)

جغرافیای ایران

(صفا هاضری)

۱۱۶- گزینه «۱»

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیابی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیابی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیای ایران، پژوهشی پیست، صفحه ۷)

(صفا هاضری)

۱۱۷- گزینه «۳»

محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیابی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.
 محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.

(جغرافیای ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

فلسفه یازدهم

(نیما پواهری)

۱۲۶ - گزینه «۱»

مبنا خصوصیات اشیا همان وجود است. درست است که فلسفه به خصوصیات اشیا نمی‌پردازد و این کار علوم گوناگون است، اما مبنای خصوصیات اشیا (یعنی همان وجود) را می‌توان موضوع فلسفه قلمداد کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: علوم تجربی هم در باب موجودات طبیعی احکام عام و کلی بیان می‌کنند. ثانیاً موضوع فلسفه به موجودات خاصی محدود و محصور نمی‌شود. **گزینه «۳»:** مبدأ و منشاً نخستین وجود همان خداوند است. فلسفه به خود هستی و احکام آن می‌پردازد، نه یک موجود خاص.

گزینه «۴»: فلسفه، قوانین مربوط به خاص وجود و خود موجود بما هو موجود را کشف و بررسی می‌کند و محدود به کشف قوانین یک موجود خاص و ویژه نیست.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۹)

(محمد سودیان)

۱۲۷ - گزینه «۱»

بنابر متن کتاب درسی، فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست و هستی، حقیقتی است که موضوعات سایر علوم هم دارای آن هستند. به همین خاطر، مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به شمار می‌آیند و فلسفه مبنای سایر علوم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آنچه که مبنای تر و اساسی‌تر بودن علمی را مشخص می‌کند، عمومیت موضوع آن است، نه عمومیت و گسترده‌گی کاربرد آن.

گزینه «۳»: روش دانش ریاضی و دانش منطق هم با روش فلسفه مشترک است و این دلیلی بر مبنای بودن فلسفه برای سایر علوم نیست.

گزینه «۴»: این دلیل، تقدم موضوعی معرفت‌شناسی بر هستی‌شناسی را نشان می‌دهد، ولی سوال ما درباره مبنای بودن کل فلسفه است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاهدهای فلسفه، صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۱)

(صفا هاضمی)

۱۲۲ - گزینه «۲»

علاوه بر عرض جغرافیایی، عواملی چون ارتفاع از سطح زمین، دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها، عبور جریان‌های دریایی آب گرم و آب سرد، و جهت و شیب ناهمواری‌ها بر دمای یک مکان تأثیر می‌گذارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۲۳)

(علیرضا پدرما)

۱۲۳ - گزینه «۲»

در نواحی دارای ماسه‌های ریز، و بهویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد. اگر در اثر برخورد با آبهای زیرزمینی، رطوبت و چسبندگی در دانه‌ها به وجود بیاید، فرسایش بادی کند و سپس متوقف می‌شود. چاله‌های بادی که عمق بعضی از آن‌ها به ۴۰ متر نیز می‌رسد، در دشت لوت وجود دارد.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۴۷)

(صفا هاضمی)

۱۲۴ - گزینه «۱»

همه گزینه‌ها از ویژگی‌های مزارع غله تجاری می‌باشند؛ به جز گزینه «۱» که از ویژگی‌های مزارع تکمحصولی است.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۸۷)

(علیرضا پدرما)

۱۲۵ - گزینه «۳»

مرز بین هند و پاکستان، جزء مرزهای تطبیقی است که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین شده است. اما مرز میان کره شمالی و جنوبی و همچنین مرزهای تعیین شده در آفریقا توسط استعمارگران، جزء مرزهای تحملی هستند که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است. در نتیجه، افراد یک ملت یا قوم را که دارای دین و زبان مشترک‌کاند، از هم جدا می‌کند و موجب می‌شود در دو کشور همسایه و در دو حکومت جداگانه قرار بگیرند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۳)

(فرهار قاسمی نژاد)

۱۳۱- گزینه «۴»

در این دوره هر اکلیتوس علاوه بر حس به عقل هم اهمیت می‌داد، ولی پارمنیدس برای شناخت حسی اعتبار قائل نبود. پس در این دوره میان دانشمندان در حوزه معرفت‌شناسی اختلاف نظر وجود داشت. دقت کنید که در این دوره، معرفت‌شناسی به طور مستقل مطرح نبود و ذیل مباحث هستی‌شناسانه قرار می‌گرفت.

(فلسفه یازدهم، کتابی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

(ممدر آقامصالح)

۱۳۲- گزینه «۴»

از نظر کانت، انسان مفهوم علیت را نزد خود دارد و از خارج گرفته نشده است. این مفهوم می‌تواند میان دو تصور (که از خارج گرفته شده) رابطه برقرار کند. از نظر او، دستگاه ادراکی انسان مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آن‌ها را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد. به نظر کانت، انسان آنچه را که از طریق حس به او می‌رسد، در قالب این مفاهیم درک می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نظر کانت، علیت یک رابطه ضروری ذهنی است (نه واقعی).
 گزینه «۲»: کانت بر عکس دکارت به معرفت ذاتی و فطری اعتقاد ندارد.
 معرفت را حاصل همکاری حس و عقل می‌داند. از سویی دیگر علیت جزء ساختار ذهن است و از حس به دست نیامده است.

گزینه «۳»: علیت رابطه میان دو تصور (ذهنی) است، نه دو حادثه (واقعی).

(فلسفه یازدهم، کتابی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۵)

(علیرضا تصریبی)

۱۳۳- گزینه «۲»

اگر ما قائل باشیم که نفس در ابتدا کاملاً بالقوه است و هیچ فعلیتی ندارد، یعنی باید همچنین بپذیریم که در ابتدای تولد هیچ دانش و معرفت فطری و ذاتی در نفس و برای انسان وجود ندارد (تأیید گزینه «۲») و بشری تازه‌متولدشده لوح سفیدی است که هیچ چیز بر صفحه نفیش نقش نبسته و فعلیتی برای نفس او اعم از ناطقیات یا احساسات و عواطف گوناگون متصور نیست. (رد گزینه «۳») و این برخلاف دیدگاه فیلسوفانی همچون دکارت است که معتقد است که عقل به صورت ذاتی دارای معارفی است که به طور فطری به او رسیده است و از بدرو تولد دارای آن بوده است. (رد گزینه

(۴۴)

(نیما هواهری)

۱۲۸- گزینه «۴»

اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم، می‌توانیم از لایه‌ای حرف‌هایی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند، برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند (رسیدن از معلول به علت). آموختن چرا باید یعنی یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها. معیار ما برای درستی یا نادرستی چیست؟ اگر چیزی مطابق با واقع باشد، می‌شود درست و صادق و اگر چیزی مطابق با واقع نباشد، کاذب و نادرست است. پس ما برای یافتن درستی یا نادرستی هر گزاره‌ای آن را با واقعیت تطبیق می‌دهیم تا به صحت یا بطلان آن پی ببریم.

توضیح: قرار دادن بنیان‌های فکری خود در چارچوب عقل و منطق و رسیدن به استقلال و آزاداندیشی از نتایج تفکر فلسفی درباره ریشه و دلایل درستی و نادرستی باورها است، نه ماهیت خود این کار.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

(فرهار قاسمی نژاد)

۱۲۹- گزینه «۱»

دفاعیه سقراط بیانیه‌ای فلسفی بود که همه اصول زندگی او را در بر می‌گرفت. او در این دفاعیه به اتهامات مطرح شده پاسخ داد و از پاسخ امتناع نکرد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

(غیروزن زادنیف - تبریز)

مطابق متن کتاب درسی شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا (توسط حس) این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف کند؛ مثلاً اگر در مقابل ما یک لیوان آب و یک ظرف غذا باشد، برای رفع تشنجی لیوان آب را برمی‌داریم و برای رفع گرسنگی به سراغ ظرف غذا می‌رویم. این عمل به ما می‌فهماند (عقل) که ما در تشخیص لیوان آب و ظرف غذا اشتباه نکرده‌ایم. از این‌رو انتخاب بین خواب و ورزش در هنگام خستگی حاصل همکاری حس و عقل بوده است که خستگی جسمانی را حس درک کرده و عقل حکم به استراحت می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گاز خانه یا گازگفتگی حیوان

گزینه «۲»: سیر در مقابل گرسنگی یا سیر سبزیجات

گزینه «۳»: خون یا خونه

(منطق، لغظ و معنا، صفحه ۱۳۳)

(فرهار قاسمی نژاد)

۱۳۷ - گزینه «۲»

هر چند که ققنوس پرندای افسانه‌ای است و در عالم خارج وجود ندارد اما دقت کنید که اشاره به مفاهیم حتی اگر مصدق عینی و خارجی هم نداشته باشد، همچنان آن مفهوم را جزئی می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جزئی است و مصدق خارجی دارد چرا که برخی کلاغ‌ها سفید هستند.

گزینه «۳»: رستم جزئی و دارای مصدق است. (اسم شخص)

گزینه «۴»: شریک خدا کلی است.

(منطق، مفهوم و ممداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

البته باید دانست که استعدادِ محض بودن نفس به این معنی نیست که نفس هیچ محدودیتی ندارد و استعداد این را دارد که به هر چیزی تبدیل شود و به اصطلاح حدِ یقین ندارد. این چنین گزاره‌ای با آرای ارسطو هم خوانی ندارد.

(رد گزینه «۱»)

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ۱، صفحه ۷۲)

۱۳۴ - گزینه «۲»

فیلسوفان مسلمان یا خود، عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که با قدم سلوک و پاکی نفس، به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر و مجرد هستی را شهود می‌کردند و می‌دانستند که چنین شهودی در توان بدن مادی انسان نیست. به همین جهت با این بیان مولوی همنظر و همدل بودند.

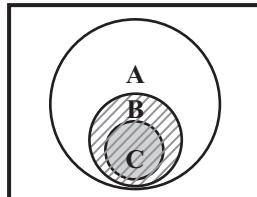
دقت کنید که عالم ماوراءالطبیعه همان عالم مجرد و غیرمادی است، اما منظور از مابعدالطبیعه همان فلسفه یا متأفیزیک است.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ۲، صفحه ۷۸)

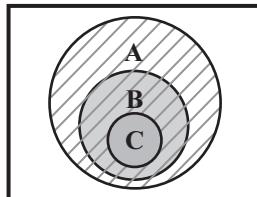
(همیر سودیان)

۱۳۸ - گزینه «۳»

در این گونه سؤالات بهترین راه، ترسیم نمودار ون است که در حالت کلی (یعنی حالت‌های خاصی مثل اینکه یکی از مفاهیم، مساوی کل جهان باشد) را در نظر نمی‌گیریم. این رویه در کنکور سال‌های اخیر موردنظر طراحان کنکور نیز بوده است. برای تعریف جامع و غیرمانع که اجزای عام و خاص آن، عامتر از مفهوم مجهول هستند، به شکل زیر است. حال باید روی این نمودار برای نشان دادن «غیر» بیرون دایره را در نظر گرفت و اشتراک اجزای تعریف (قسمت هاشورخورده) را با مفهوم مجهول (قسمت رنگی) مقایسه کرد.

گزینه «۱»:

(محمد رضاپی بغا)

۱۳۵ - گزینه «۳»

تماس هایز می‌گوید: «هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد باشند.» بنابر این دیدگاه، انسان از زمانی که دریافته که نفع او در گرو نفع دیگران است، قواعد اخلاقی را ابداع کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به نظر ماتریالیست‌ها نفع فرد در گرو نفع گروه است و بالعکس. پس هیچ‌یک نباید فدای دیگری شود.

گزینه «۲»: ماتریالیست‌ها ارزش حقیقی برای اعمال قائل نبودند.

گزینه «۴»: از نظر ماتریالیست‌ها آنچه برای خود می‌پسندی باید برای دیگران هم پسندی و این است که برای زیست اجتماعی ضروری است.

(فلسفه یازدهم، انسان، مجموعه افق‌گرایان، صفحه ۱۹)

منطق

(غیروز نژادنیف - تبریز)

۱۳۶ - گزینه «۴»

در این گزینه تمامی کلمات معنای واحدی دارند و لفظی که احتمال برداشت معنای متفاوت داشته باشد، وجود ندارد.

(کتاب زبان پیمانه‌ای)

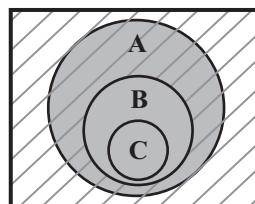
«۳- گزینه» ۱۳۹

از یک مورد آزمون قلمچی به همه آزمون‌های آتی تعمیم داده، که تعمیم شتابزده و ناروایی انجام داده است.

گزینه‌های «۱» و «۴» استقرای تعمیمی قوی‌اند. گزینه «۲» استنتاج بهترین تبیین است.

(منطق، اقسام استلال استقرایی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

گزینه «۲»:

(موسی سپاهی - سراوان)

«۴- گزینه» ۱۴۰

قضیه محصوره، قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی کلی باشد، نه اینکه لزوماً بر مصاديق کلی اطلاق شود. این گونه قضایا چهار حالت دارند (موجبه کلیه - موجبه جزئیه - سالبه کلیه - سالبه جزئیه)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قضایای محصوره یا دارای سور هستند و یا اینکه سور در آن‌ها حذف شده است و به لحاظ معنا می‌توان سور آن‌ها را مشخص کرد. مثال: انگور شیرین است (بعضی انگورها شیرین هستند)

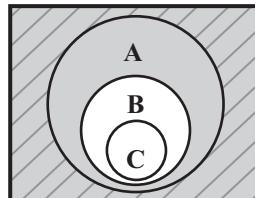
گزینه «۲»: قضیه‌ای که به افراد (چه محدود چه غیرمحدود) نسبت داده می‌شود، محصوره می‌باشد.

گزینه «۳»: قضیه محصوره لزوماً بر مصاديق کلی صدق نمی‌کند، مانند موجبه جزئیه که بر برخی مصاديق موضوع صدق می‌کند و شامل همه مصاديق موضوع و محمول نمی‌شود.

گزینه «۴»: موضوع قضیه محصوره حتماً مفهومی کلی می‌باشد.

(منطق، قضیه‌های مملی، صفحه‌های ۵۱ تا ۶۰)

گزینه «۴»:

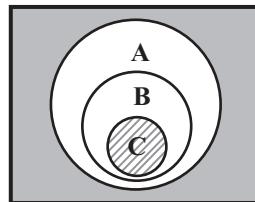
(محمد رضاپی بقا)

«۴- گزینه» ۱۴۱

کیفیت قضیه یعنی همان رابطه یا نسبت آن، در عکس مستوی تغییری نمی‌کند. (نادرستی گزینه «۱») پس از عکس کردن قضیه، اگر از آن تداخل هم بگیریم، باز هم کیفیت قضیه عوض نمی‌شود. (نادرستی گزینه «۲») وقتی متضاد قضیه‌ای را به دست می‌آوریم، کیفیت آن را تغییر می‌دهیم اما بعد از نقیض گرفتن از قضیه به دست آمده، مجدداً همان کیفیت اولیه را خواهیم داشت. (نادرستی گزینه «۳») در تضاد، کیفیت قضیه تغییر می‌کند و اگر از قضیه به دست آمده تداخل بگیریم، کیفیت قضیه نسبت به قضیه اولیه متفاوت خواهد ماند. (تأیید گزینه «۴»)

(منطق، اقسام شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲ تا ۳۴)

در گزینه «۳» تمام قسمت‌های هاشورخورده (تعریف) درون قسمت‌های رنگی (مفهوم مجھول) قرار گرفته‌اند. پس تعریف، مانع است، ولی جامع نیست. اما در سایر گزینه‌ها هم قسمت هاشورخورده غیررنگی داریم (درون تعریف هست، ولی درون مفهوم مجھول نیست) و هم قسمت رنگی هاشورخورده داریم (درون مفهوم مجھول هست، ولی درون تعریف نیست). پس تعاریف، نه مانع هستند و نه جامع.

توجه: برای حل این‌گونه سوالات راه‌های فرمولی هم وجود دارد، ولی نیازمند حفظ کردن فرمول‌های متعدد و ابتکار عمل در استفاده از آن‌هاست که عموماً در شرایط آزمون و در زمان محدود یک تست نمی‌توان به درستی از این روش‌ها بهره برد اما روش ترسیم نمودار روشی است که به جهت جنبه بصری آن برای کسی که تبحر پیدا کرده است، همیشه راهگشاست و زمان زیادی هم نمی‌برد (توجه کنید که مفهوم مجھول را می‌توانید به جای رنگی کردن، در ذهنتان در نظر بگیرید و ما به جهت توضیح برای شما آن را رنگی کردیم).

(منطق، اقسام شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲ تا ۳۴)

تکات مضم درس:
قضیه «هیچ ج ب نیست.» را می‌توان معادل «هر ج غیرب است.» در نظر گرفت و در آن صورت «بعضی ج ب است.» نقیض «هر ج غیرب است.» خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: عکس مستوی «بعضی ج د است.»، «بعضی د ج است.» خواهد بود و متداخل آن، قضیه «هر د ج است.» خواهد بود. این قضیه نقیض یا متضاد مقدم قضیه شرطی‌ای که به عنوان مقدمه اول ذکر شده نیست، در نتیجه به نفی مقدم خواهد انجامید.

گزینه «۳»: متداخل قضیه «هر ج غیرب است.»، قضیه «بعضی ج غیرب است.» خواهد بود و اساساً از آنجایی که جزئیه است، متضاد خواهد داشت و این گزینه بی معنی است.

گزینه «۴»: متضاد قضیه «هر د غیرب است.»، قضیه «هیچ د غیرب نیست.» خواهد بود و نقیض آن «بعضی د غیرب است.» که ارتباطی با مقدم مقدمه اول ندارد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۴۵- گزینه «۲»
(علیرضا نصیری)
نسبت دادن یک صفت به فردی ممکن است برای او خواشایند و مطلوب، و برای دیگری نامطلوب باشد. مثلاً بسیاری از القاب در خرده‌فرهنگ‌های خلاف کارانه ممکن است مطلوب افراد باشد که برای یک فرد تحصیل کرده خواشایند نیست. به همین دلیل نسبت دادن این لقب ممکن است در یکی منجر به تله‌گذاری و در دیگری منجر به مسموم کردن چاه بشود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از هر دوی این مغالطات هم در جهت رد و هم در جهت تأیید می‌توان استفاده کرد.

گزینه «۳»: نقد اگر با دلیل و استدلال همراه باشد، هر چقدر هم که تند باشد، مغالطه خواهد بود.

گزینه «۴»: این دو مغالطه هرگز از مغالطات صوری نیستند.

(منطق، سنن‌گذاری در تلقی، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(حسین آفوندی راهنمایی)

در شکل اول، امکان این وجود دارد که هر دو مقدمه موجبه باشد و نتیجه هم معتبر باشد.

مثال ← هر الف ب است، هر ب ج است، پس: هر الف ج است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون در قیاس شکل سوم حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع قرار دارد برای حفظ اعتبار قیاس نباید هر دو مقدمه جزئی باشد تا علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفي نشود.

گزینه‌های «۲» و «۴»: در شکل دوم قیاس از آنجایی که حد وسط در هر دو مقدمه محمول است، باید حداقل یکی از مقدمات سالبه باشد تا علامت حد وسط مثبت شده و قیاس معتبر باشد؛ در این صورت نتیجه نیز قطعاً سالبه خواهد بود.

(منطق، قیاس اقتراضی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۷)

(محمد آقا صالح)

۱۴۳- گزینه «۳»

زمانی یک مقدمه دارای موضوع و محمول با علامت مثبت است که «سالبه کلیه» باشد.

از آن جایی که شرط اول اعتبار قیاس اقتراضی این است که دو مقدمه نباید سالبه باشند، بنابراین مقدمه اول حتماً باید موجبه باشد، پس علامت محمول مقدمه اول منفي است. از آن جایی که یکی از مقدمه‌ها موجبه و دیگری سالبه است. پس حتماً نتیجه نیز سالبه است. یعنی محمول آن علامت مثبت دارد و براساس شرط سوم اعتبار قیاس، باید همان علامتی را داشته باشد که در مقدمه (دوم) آمده است.

(منطق، قیاس اقتراضی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۷)

(علیرضا نصیری)

۱۴۴- گزینه «۱»

نقیض «بعضی ب ج نیست.» قضیه «هر ب ج است.» خواهد بود و عکسِ مستوی آن قضیه «بعضی ج ب است.» می‌شود که نقیض مقدم قضیه شرطی مطرح شده به عنوان مقدمه اول خواهد بود و موجب مغالطه نفی مقدم خواهد شد.

(سازمان اسناد و کتابخانه ملی)

گزینه «۱۴۸»

اگر نقطه تولید کارخانه، نقطه C باشد، در این نقطه ۳۰۰ واحد کالای y و ۳۰۰ واحد کالای x تولید می‌شود.

حال برای تولید بیشتر کالای x، کارخانه باید به سمت راست و پایین در طول منحنی مرز امکانات تولید حرکت کند.

برای تولید ۲۰۰ واحد بیشتر کالای x، باید به نقطه تلاقی منحنی با محور افقی برسد. در این نقطه تمامی منابع و امکانات کارخانه به تولید کالای x اختصاص یافته و حداقل ۵۰۰ واحد از این کالا تولید می‌شود و دیگر منابعی برای تولید کالای y نخواهی داشت و میزان تولید این کالا برابر با صفر خواهد بود، در نتیجه می‌توان گفت، هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد بیشتر کالای x، ۳۰۰ واحد کالای y است که از تولید آن باید صرف نظر شود.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

(مهندسی فنی‌آموزی)

گزینه «۱۴۹»

- کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاك با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد. این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود.

- در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات»، مشهور شد.

- کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

(سازمان اسناد و کتابخانه ملی)

گزینه «۱۵۰»**بررسی گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: صحیح است.

$$\frac{۳}{۱۵+۱/\cdot ۰۵+۲/\cdot ۲۴+۲/\cdot ۴۸+۲} = \text{مخارج سالانه فرد}$$

$$= ۱۰/۹۲ \text{ تومان}$$

$$\text{میلیون تومان } ۱۵ = \text{درآمد سالانه فرد}$$

$$\text{مخارج سالانه فرد} - \text{درآمد سالانه فرد} = \text{پس انداز سالانه فرد}$$

اقتصاد**گزینه «۱۴۶»**

فروش سرمایه برای راهاندازی کسب و کار؛ ریسک‌پذیر (پس انداز خود را با شجاعت به میدان می‌آورند).

حل مشکل فروش بهدلیل محدودیت فضای مجازی: پرانگیزه (توانایی حل مسئله را دارند).

استخدام نیروی کار؛ سازمان‌دهنده (منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند).

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۶)

گزینه «۱۴۷»

- آنچه در سنجش تعداد بیکاران اتفاق می‌افتد، گاهی با احساس عمومی جامعه از بیکاری سازگار نیست؛ چرا که:

۱- طبق تعریف، کسانی را که از جستجوی شغل دلسربد شده‌اند بیکار محسوب نمی‌کنند!

۲- همه کسانی را که به صورت پاره‌وقت مشغول به کارند شاغل به حساب می‌آورند، در حالی که آن‌ها در جستجوی شغل تمام وقت هستند و خود را شاغل به حساب نمی‌آورند.

۳- همه کسانی را که در غیر از زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌کنند.

۴- برخی افراد نیز ممکن است به دلایلی مانند اشتغال در بخش غیررسمی یا به امید بهره‌مندی از بیمه بیکاری و ... با مأموران آمارگیری درباره وضعیت شغلی خود با صداقت برخورد نکنند.

- بیکاری ساختاری؛ بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود بهدلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هایست مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

$$= (12,000,000 \times \frac{10}{100}) - (10,000,000 \times \frac{10}{100})$$

$$= 1,200,000 - 1,000,000 = 200,000 \text{ تومان}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

(آفرین ساقدی)

۱۵۲- گزینه «۴»

الف) ابتدا باید درصد مالکیت آقای امینی را محاسبه کنیم:

$$\text{درصد} = \frac{600}{15,000} \times 100 = 4 \text{ درصد مالکیت آقای امینی}$$

وقتی فرد مالک ۴ درصد شرکت است یعنی در مسئولیت‌ها به اندازه ۴

درصد سهامی است و در ۱۰۰ رأی نیز ۴ حق رأی خواهد داشت.

ب) میزان سود آقای امینی برابر است با تفاوت قیمت اولیه برگه با قیمتی که در بازار سرمایه فروخته است:

$$\text{تومان } 15,000 = 25,000 - 10,000 \text{ میزان سود هر برگه}$$

تعداد برگه‌ها \times میزان سود هر برگه = کل سود آقای امینی

$$\text{تومان } 9,000,000 = 15,000 \times 600 \text{ کل سود آقای امینی}$$

آقای امینی مالک ۴ درصد شرکت است یعنی ۴ درصد شرکت به میزان

۹ میلیون تومان سود کرده است. حال باید کل سود شرکت را محاسبه کنیم:

$$\text{تومان } \frac{4}{100} \times 9,000,000 = \frac{36000000}{100} \text{ کل سود شرکت}$$

$$\text{تومان } 225,000 = \frac{9,000,000 \times 100}{4} \text{ کل سود شرکت}$$

$$\text{میلیون تومان } 225$$

راه حل دوم:

هر برگه به میزان ۱۵,۰۰۰ تومان سود کرده است، بنابراین کل سود شرکت

برابر با سود همه برگه‌ها است.

تعداد کل برگه‌های شرکت \times میزان سود هر برگه = کل سود شرکت

$$\text{تومان } 225,000,000 = 15,000 \times 15,000 \text{ کل سود شرکت}$$

$$\text{میلیون تومان } 225$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

$$\Rightarrow \text{پس انداز سالانه فرد} = 15 - \frac{10}{92} = \frac{4}{92} = 4 \text{ میلیون تومان}$$

گزینه «۲»: صحیح است. هزینه فرصت تعمیر خودرو به میزان ۱ میلیون تومان برای فرد برابر است با کاهش ۵ درصدی مخارج تفریحات فرد.

$$\text{میلیون تومان } 1 = 2 \times \frac{5}{100}$$

گزینه «۳»: غلط است.

۵۱/۲۰ درصد از مخارج سالانه فرد، صرف «غذا و پوشاسک» شده است.

$$\text{درصد } 51 = \frac{2/24}{10/92} \times 100 = \frac{20}{92} \times 100 = \frac{2}{4} \times 100 = 50 \text{٪ مخارج غذا و پوشاسک}$$

گزینه «۴»: صحیح است.

$$\text{میزان مخارج فرد} = \frac{\text{میزان خرج از بودجه فرد}}{\text{میزان بودجه (درآمد) فرد}} \times 100$$

$$\text{درصد } 8 = \frac{10/92}{15} \times 100 = 72 \text{٪}$$

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

(مهندسی کاربران)

۱۵۱- گزینه «۱»

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

$$\text{تومان } 12,000,000 = 1,200,000 \times \frac{10}{100}$$

برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط مغازه‌دار

دو راه حل وجود دارد:

راه حل اول:

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط مغازه‌دار

خر مالیات بر ارزش افزوده \times میزان ارزش افزوده آن مرحله =

$$\text{تومان } 200,000 = (12,000,000 - 10,000,000) \times \frac{10}{100}$$

$$\text{هزار تومان } 200$$

راه حل دوم:

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط مغازه‌دار

- مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل

(آفرین ساپدیر)

«۱۵۵- گزینه ۳»

نفر = جمعیت فعال کشور A
 $2,000,000 - 500,000 = 1,500,000$

$$\text{جمعیت بیکار} = \frac{\text{نرخ بیکاری}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

$$A = \frac{x}{100} = \frac{100x}{1,500,000} \Rightarrow 100x = 15,000,000$$

$$\text{نفر} = x = \frac{15,000,000}{100} = 150,000 = \text{جمعیت بیکار کشور A}$$

جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

نفر = جمعیت شاغل کشور A
 $1,500,000 - 150,000 = 1,350,000$

در نتیجه کشور B باید تعداد افراد شاغلش بیشتر از ۱,۳۵۰,۰۰۰ باشد تا

نرخ بیکاری اش کمتر از کشور A شود.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(فاطمه هیاتی)

«۱۵۶- گزینه ۳»

الف) سطح قیمت ۱۸,۰۰۰ تومان که به ازای آن، مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌باشند (۳۰ کیلو)، قیمت تعادلی است. در سطح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) روبرو می‌شویم. بنابراین در سطح قیمت ۱۷,۰۰۰ تومان، ۱۰ کیلو مازاد تقاضا (کمبود عرضه) وجود دارد.
 $35 - 25 = 10$ کیلو

ب) در سطح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود تقاضا (مازاد عرضه) روبرو می‌شویم. بنابراین در سطح قیمت ۲۰,۰۰۰ تومان، ۲۵ کیلو کمبود تقاضا (مازاد عرضه) وجود دارد.
 $45 - 25 = 20$ کیلو

ج) در سطح قیمت ۲۳,۰۰۰ تومان، تولیدکنندگان ۵ کیلو از کالا را تولید و عرضه می‌کنند، در حالی که تقاضاکنندگان تنها برای ۱۵ کیلو از کالا تقاضا دارند، در نتیجه در این سطح قیمت حداقل پرداختی مصرف کنندگان برابر است با:
 $23,000 \times 15 = 345,000$ تومان

(اقتصاد، بازار پیست و پگونه عمل می‌کند، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

(فاطمه فیضیان)

«۱۵۷- گزینه ۳»

الف) اتلاف به معنای دوریختن و هدر دادن منابع است. اسراف مفهومی عام‌تر از اتلاف است. بلاستفاده گذاشتن اموال، مصرف بی‌جا، مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی یا فراتر از توان مالی و یا عدم رعایت اولویت در به کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی، از جمله موارد اسراف است.

(سیدمحمد مدñی (ینانی))

«۱۵۳- گزینه ۳»

بررسی عبارات صورت سوال:

- صحیح است.

- صحیح است.

- غلط است؛ در دوره پهلوی دولت حضوری گسترده در اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.

- صحیح است.

(اقتصاد، مقاوی‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۹)

(سارا شریفی)

«۱۵۴- گزینه ۴»

الف) تنها قسمت «الف» در گزینه ۲ نادرست است. در بازار کالاهای و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند. در حالی که در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدارند.

ب) کالاهای جانشین کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. در این زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش و تقاضا برای کالاهای جانشین افزایش می‌یابد. بر عکس زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای آن افزایش و تقاضا برای کالاهای جانشین کاهش می‌یابد. کالاهای جانشین مانند: گوشت سفید و قرمز (چ) کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا، روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که

کیفیت بالاتری داشته باشند).

د) تنها قسمت «د» در گزینه ۲ نادرست است. در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آن‌ها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.

(اقتصاد، ترکیب، صفحه‌های ۴۶، ۴۷، ۴۹، ۵۰ تا ۶۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۶۰ - گزینه «۴»

(الف) در جدول شاخص دهک‌ها سهم هر دهک برابر با ۱۰ درصد جمعیت کشور است، در نتیجه: ۳۰ درصد جمعیت برابر است با ۳ دهک و منظور از سه دهک پردرآمد جامعه: سه دهک دهم، نهم و هشتم است.

$$\text{درصد } ۵۰ = \text{سهم دهک هشتم} + \text{سهم دهک نهم} + \text{سهم دهک دهم}$$

$$\Rightarrow ۲۲ + \text{سهم دهک نهم} = ۵۰$$

$$\text{درصد } ۱۶ = ۵۰ - ۳۴ = \text{سهم دهک نهم}$$

$$\text{درصد } ۱۰۰ = \text{مجموع سهم دهک‌ها}$$

$$\Rightarrow ۲ + ۳ + \text{سهم دهک سوم} + ۱۰ + ۱۱ + ۱۲ + ۱۲ + ۱۶ + ۲۲ = ۱۰۰$$

$$\text{درصد } ۵ = ۱۰۰ - ۹۵ = \text{سهم دهک سوم}$$

(ب) جمعیت همه دهک‌ها برابرند و هر کدام ۱۰ درصد جمعیت کشور را

شامل می‌شوند. در نتیجه وقتی مجموع جمعیت ۴ دهک برابر با ۳۲

میلیون نفر باشد، جمعیت هر دهک برابر با ۸ میلیون نفر است و کل

جمعیت برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر} = ۸ \times ۱۰ = ۸۰ = \text{جمعیت هر دهک} = \text{جمعیت کل جامعه}$$

(پ) برای محاسبه شاخص وضعیت توزیع درآمد از روش زیر استفاده می‌شود:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{\text{شاخص وضعیت توزیع درآمد}}{\text{شاخص وضعیت توزیع درآمد}}$$

هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است و

بالعکس، در نتیجه خواهیم داشت:

۷ = شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور B

$$\frac{۲۲}{۲} = ۱۱ = \text{شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور A}$$

وضعیت توزیع درآمد در کشور B با شاخص دهک ۷، عادلانه‌تر از وضعیت

توزیع درآمد در کشور A با شاخص دهک ۱۱ است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

ب) مدیریت بسته‌بندی و انتقال کودها به باعچه منزل و یا مزارع و باغات کشاورزی، هدایت پساب‌ها به سیستم تصفیه خانگی یا شهری از مصادیق مصرف مسئولانه است. استفاده از ظروف پلاستیکی و فلزی به محیط‌زیست آسیب می‌زند و مثالی از مصرف مسئولانه نیست.

(اقتصاد، تدبیرگیری در مخارج، صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

(فاطمه نویمیان)

۱۵۸ - گزینه «۳»

نرخ سود سپرده‌های کوتاه‌مدت می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد و با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها، نیز کاهش یابد. عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در ارتباط با سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت است.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۵۹ - گزینه «۱»

(الف)

$$\text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال دوم} = (۴۸۰ \times ۴۰۰) + (۵۲۰ \times ۱۵۰۰)$$

$$\text{هزار میلیارد ریال} = ۹۷۲,۰۰۰ + ۱۹۲,۰۰۰ = ۷۸۰,۰۰۰$$

(ب)

$$\text{تولید در سال پایه} = (۴۵۰ \times ۱۵۰۰) + (۳۲۰ \times ۴۰۰)$$

$$\text{هزار میلیارد ریال} = ۸۰۳,۰۰۰ + ۱۲۸,۰۰۰ = ۶۷۵,۰۰۰$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال سوم} = (۶۲۰ \times ۴۰۰) + (۷۵۰ \times ۱۵۰۰)$$

$$\text{هزار میلیارد ریال} = ۱,۳۷۳,۰۰۰ + ۲۴۸,۰۰۰ = ۱,۶۲۵,۰۰۰$$

$$\text{نرخ رشد تولید} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل}} \times ۱۰۰$$

نرخ رشد تولید واقعی در سال سوم نسبت به سال پایه

$$\text{درصد} = \frac{۱,۳۷۳,۰۰۰ - ۸۰۳,۰۰۰}{۸۰۳,۰۰۰} \times ۱۰۰ \approx ۷۰ / ۹۸$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)